

Projekt založení Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži

Bc. Pavlína Hladíková

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu a marketingu
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavlína Hladíková, DiS.**
Osobní číslo: **M14279**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ve zdravotnictví**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Projekt založení Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě odborné literatury zpracujte teoretické poznatky týkající se podnikání v neziskovém sektoru.
- Charakterizujte systém poskytování sociálních služeb dle platné legislativy.

II. Praktická část

- Analyzujte současnou situaci poskytování sociálních služeb v oblasti péče o seniory v Kroměříži.
- Navrhněte projekt založení Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ADAMS, Adrian, Peter ERATH, a Steven M. SHARDLOW. Fundamentals of Social Work In Selected European Countries: Historical And Political Context, Present Theory, Practice, Perspectives. 1st pub. Dorset: Russell House Publishing, 2000, 155 s. ISBN 1-898924-68-6.

BALDWIN, Mark. Care Management And Community Care: Social Work Discretion And The Construction of Policy. 1st ed. Aldershot: Ashgate, 2000, 196 s. ISBN 0-7546-1283-X.

BOUKAL, Petr, Hana, VÁVROVÁ, a kol. Ekonomika a financování neziskových organizací. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007, 89 s. ISBN 978-80-245-1293-8.

DOLANSKÝ, Hynek. Ekonomika zdravotnických a sociálních zařízení. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav ošetrovatelství, 2008, 133 s. ISBN 978-80-7248-482-9.

MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální služby. Legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení. 2. vyd. aktualizované. Praha: Portál, 2011, 194 s. ISBN 978-80-262-0041-3.

Vedoucí diplomové práce: **prof. MUDr. Jaroslav Slaný, CSc.**
Ústav managementu a marketingu
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

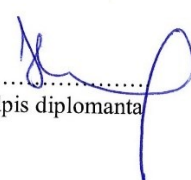
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Bc. Pavlína Hunková B.S.

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na problematiku sociálních služeb pro seniory s cílem navrhnout projekt zřízení denního stacionáře pro starší obyvatele z Kroměříže a blízkého okolí. Daný problém byl řešen pomocí provedení dotazníkového šetření, analýzy makroprostředí, analýzy konkurence a vyhodnocení vybraných statistických údajů z daného regionu. Provedeným výzkumem bylo potvrzeno, že o tuto službu v dané oblasti bude vzrůstající zájem a na základě získaných údajů byl vypracován projekt založení Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži, včetně analýzy rizik projektu a časového harmonogramu jeho spuštění.

Klíčová slova: analýza, denní stacionář, projekt, senior, sociální služby.

ABSTRACT

The thesis is focused on the issue of social services for the elderly in order to design a project establishing a day care center for elderly residents of Kromeriz and its surroundings. The problem was solved by means of a questionnaire survey, macro environment analysis, analysis of competition and evaluation of selected statistical data from the region. Research confirmed that there will be increasing demand for this service in a given area. Based on the obtained data was developed a project to create day care center for the elderly in Kromeriz, including a risk analysis of the project and the timetable for launch.

Keywords: analysis, daycare center, project, senior, social care services.

„Jeden velký okamžik prožitý v závěru našeho života může dát zpětně smysl celému našemu životu.“

V. E. Frankl

Děkuji panu prof. MUDr. Jaroslav Slanému, CSc. za odborné vedení mé diplomové práce, za poskytování drahocenných rad, ochotu vyjít mi vždy vstříc a tvůrčí prostor, který mi ponechal při zpracování mé práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 PODNIK, PODNIKÁNÍ A PODNIKATEL	14
1.1 PODNIK	14
1.2 PODNIKATEL	14
1.3 PODNIKÁNÍ.....	15
1.3.1 Podnikatelský plán	15
1.4 PODNIKÁNÍ VE SLUŽBÁCH	16
1.5 MARKETING SLUŽEB	18
1.5.1 Analýza marketingového prostředí	19
2 NEZISKOVÝ SEKTOR V ČR	24
2.1 Z HISTORIE NEZISKOVÉHO SEKTORU U NÁS	24
2.2 SPOLEČENSKÝ VÝZNAM NEZISKOVÉHO SEKTORU	24
2.3 TYPOLOGIE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	25
2.3.1 Typy neziskových organizací podle právní formy	25
2.3.2 Typy neziskových organizací podle funkce	28
3 SOCIÁLNÍ SLUŽBY	30
3.1 SYSTÉM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A JEJICH LEGISLATIVNÍ VYMEZENÍ.....	30
3.2 KATEGORIZACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	31
3.2.1 Služby sociální péče	32
3.2.2 Služby sociální prevence	34
3.3 ZPŮSOBY FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	35
3.3.1 Příspěvek na péči.....	36
3.3.2 Dotace státu a municipalit nestátním neziskovým organizacím	37
3.4 ZŘIZOVATELÉ A POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	38
3.4.1 Registrace	39
4 ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	41
II PRAKTICKÁ ČÁST	42
5 ANALÝZA PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ	43
5.1 ANALÝZA OKOLÍ – PEST ANALÝZA	43
5.1.1 Politicko-legislativní oblast.....	43
5.1.2 Ekonomická oblast	44
5.1.3 Sociálně demografická oblast	45
5.1.4 Technicko-technologická oblast.....	50
5.2 ANALÝZA KONKURENCE	51
5.2.1 Katalog poskytovatelů sociálních služeb	52
5.2.2 Sociální služby města Kroměříž, příspěvková organizace.....	52
5.2.3 Pečovatelská služba Kroměříž, zapsaný ústav	54
5.2.4 Oblastní Charita Kroměříž	55
5.2.5 Další zařízení a služby pro seniory v Kroměříži	56

5.3	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	58
5.4	OT ANALÝZA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY	66
5.4.1	Hrozby a jejich řešení.....	67
5.5	SHRnutí ANALYTICKÉ ČÁSTI.....	68
6	PROJEKT ZALOŽENÍ DENNÍHO STACIONÁŘE MORAVA.....	70
6.1	PRÁVNÍ FORMA ORGANIZACE	70
6.1.1	Postup zakládání a registrace ústavu.....	71
6.1.2	Poslání a cíle Denního stacionáře pro seniory Morava.....	73
6.1.3	Předmět činnosti Denního stacionáře pro seniory Morava	75
6.1.4	Místo poskytování sociální služby	75
6.1.5	Vybavení prostor poskytování služby.....	76
6.1.6	Personální zajištění.....	77
6.1.7	Úhrady za služby	79
6.2	ROZPOČET PROJEKTU	81
6.2.1	Předpokládané náklady projektu	81
6.2.2	Předpokládané zdroje pro financování projektu.....	83
6.2.3	Časový harmonogram realizace projektu.....	86
6.3	PROPAGACE A INFORMOVANOST O NOVÉ SLUŽBĚ	88
6.4	ANALÝZA RIZIK.....	88
	ZÁVĚR	92
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	93
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	99
	SEZNAM OBRÁZKŮ	100
	SEZNAM TABULEK.....	101
	SEZNAM PŘÍLOH.....	102

ÚVOD

Stáří tvoří nedílnou a neodmyslitelnou etapu života každého člověka, která se začíná odpočítávat již od okamžiku jeho zrození. I když jeho podoba je u každého jedince individuální a lidé se všemožně snaží jeho příchod oddálit, v současnosti neexistuje žádná metoda, jak stárnutí zastavit. A protože se dříve nebo později bude týkat každého z nás, mělo by být snahou všech přistupovat k tomuto období lidského života ne se strachem, nebo dokonce s pohrdáním, ale zkusit se na stáří připravit jako na běžnou a reálnou součást našeho života.

V posledních letech se ve všech vyspělých civilizacích projevuje problém se stárnutím populace, kdy na jedné straně se rodí méně dětí a na druhé straně přibývá starých a velmi starých lidí. Spolu s novými objevy v oblasti medicíny a zdravotní péče dochází ke zlepšování zdravotního a funkčního stavu seniorů a prodlužování života ve stáří. Spolu s tím ale v těchto zemích došlo i ke změnám v socioekonomické oblasti, posunu v pojetí dřívějšího tradičního rodinného života a vícegeneračního soužití. Projevuje se stoupající trend rozpadajících se a neúplných rodin a zvýšený tlak na ekonomicky aktivní generaci v souvislosti s nároky jejich vlastní zvyšující se životní úrovně současně s celospolečenským požadavkem podílet se na zajištění ekonomických a politických zájmů státu. Když pak starší lidé ztratí schopnost postarat se o své potřeby sami, rodiny často nemají možnost se o ně starat a hledají řešení v nějaké formě sociálních služeb. Jejich nabídka se stále rozšiřuje, přesto však, rovněž s ohledem na demografický vývoj populace, bude třeba rozsah těchto služeb nadále zvyšovat. Protože se tato oblast opravdu dotýká každého člověka i jeho nejbližších, je jí věnována i tato diplomová práce.

V teoretické části práce jsou metodami deskripce a rešerše charakterizovány nejčastější typy nestátních neziskových organizací u nás a rovněž popsán současný systém a legislativní úprava poskytování sociálních služeb v ČR se zaměřením na cílovou skupinu seniorů. Podklady a informace jsou čerpány především z odborné literatury, internetových zdrojů a současné legislativy.

Praktická část práce je rozdělena na část analytickou a část projektovou. Analytická část využívá metody socioekonomické analýzy, analýzy klíčových aktérů a také OT analýzy současného stavu v oblasti poskytování sociálních služeb pro seniory v Kroměříži a dále pak je použita metoda empirického výzkumu formou dotazování. Dotazník, který je součástí příloh této práce, je zaměřen na průzkum povědomí obyvatel města a blízkého okolí

o současné nabídce, kapacitě a dostupnosti sociálních služeb pro seniory, názory na jejich kvalitu a případný zájem o rozšíření nabídky respite služeb pro seniory v této oblasti. Na základě vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření, rozboru současného demografického rozložení populace a jeho předpokládaného vývoje do budoucích let a rovněž zhodnocení konkurenčního prostředí je pak druhá část věnována samotnému rozpracování projektu na založení neziskového zařízení v oblasti sociálních služeb – Denního stacionáře pro seniory.

Cíle a metody zpracování práce

Cílem této diplomové práce je navrhnout projekt založení nestátní neziskové organizace sociálních služeb – Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži. Vlastnímu zpracování projektu bude předcházet na základě zjištěných teoretických poznatků empirické šetření formou analýzy dokumentů a vlastního dotazníkového průzkumu. Pro analýzu makroprostředí bude využita PEST analýza, dále analýza konkurence a OT analýza sociálních služeb pro seniory.

Hlavním cílem průzkumu je zjistit zájem respondentů o novou ambulantní sociální službu – Denní stacionář pro seniory v Kroměříži. Dílčí cíle pak jsou:

1. Zjistit předpokládanou četnost využití služeb Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.
2. Zjistit konkrétní požadavky klientů na služby Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.
3. Zjistit očekávanou výši platby za využití služeb Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.

V závislosti na vedlejších cílech průzkumu jsou stanoveny tyto hypotézy:

H 1 – Většina respondentů plánuje využívat služby Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži jednou za týden.

H 2 – Většina respondentů by v Denním stacionáři pro seniory v Kroměříži preferovala využití sociálně terapeutických aktivit.

H 3 – Většina respondentů považuje za adekvátní výši platby 100,- Kč za hodinu pobytu v Denním stacionáři pro seniory v Kroměříži.

Tyto hypotézy mají potvrdit nebo vyvrátit zájem respondentů o využití nové sociální služby pro seniory na území města (hypotéza H 1), další hypotéza určuje, která z poskytovaných služeb je pro respondenty nejvýznamnější (hypotéza H 2) a třetí hypotéza ověřuje výši částky, kterou jsou respondenti ochotni za službu zaplatit.

Výzkumná část diplomové práce formou dotazníkového šetření proběhla v období od konce října 2016 do prosince 2016. Pro získání potřebných informací byla využita metoda sběru dat pomocí dotazníku, kdy byly dotazníky v tištěné formě distribuovány pomocí tazatele, byli náhodně oslovováni respondenti v ambulancích Kroměřížské nemocnice, polikliniky

v Kroměříži a Knihovny Kroměřížska a po vyslovení jejich souhlasu byli požádáni o jeho anonymní vyplnění. Ke zpracování získaných dat pak byla využita metoda popisné statistické analýzy za využití programu Microsoft Excel. Pro vyhodnocení dat byly využity především výpočty absolutní a relativní četnosti odpovědí a následná grafická vizualizace zjištěných výsledků s využitím výsečových a sloupcových grafů.

Výstupy a informace z těchto analýz a průzkumu pak byly využity jako podklad pro zpracování samotného projektu na založení Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PODNIK, PODNIKÁNÍ A PODNIKATEL

1.1 Podnik

Definice podniku je mnoho. Například Srpová a Řehoř (2010, s. 35–36) uvádějí popis podniku dle Gutenberga a charakterizují jej třemi všeobecnými a třemi specifickými znaky. Všeobecnými jsou kombinace výrobních faktorů, jako jsou stroje, zásoby, zařízení nebo práce, princip hospodárnosti, tedy maximalizace výstupů, minimalizace vstupů a optimalizace vztahů mezi vstupy a výstupy, a konečně princip finanční rovnováhy, tedy schopnost včas a ve stanovené výši plnit své platební povinnosti. Ke specifickým znakům pak řadíme princip soukromého vlastnictví, princip autonomie a princip ziskovosti. Podnikem rovněž můžeme nazvat jakýkoliv subjekt, který nabízí na trhu zboží nebo služby, přičemž nerozhoduje, o jakou právní formu podniku se jedná, ani to, zda dosahuje zisky, ale rozhodující je to, zda svou činností oslovuje zákazníky (Dvořáček, 2012, s. 1). Zákon číslo 89/2012 Sb., nový občanský zákoník, pak v § 502 nazývá podnik obchodním závodem, nebo jen závodem, a definuje jej jako „*organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.*“ (Česko, 2012) Můžeme tedy říci, že se autoři obecně shodují na vymezení podniku jako samostatně hospodařící jednotky, v níž se zhotovují a prodávají věcné statky a služby.

1.2 Podnikatel

Občanský zákoník vymezuje v § 420 v odstavci jedna podnikatele jako toho, „kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku“. Následující text to pak blíže specifikuje a říká, že za podnikatele se považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku a rovněž se má za to, že má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění dle zákona (Česko, 2012). Synek (2006, s. 14) pak označuje za podnikatele člověka, který je nositelem a tvůrcem inovací, změn, a jenž využívá podnikový, a to lidský i technický potenciál. Podnikatelem může být jak fyzická, tak také právnická osoba, která získala živnostenské oprávnění. Právnickou osobu, která může mít různé právní formy, zde lze chápat jako společnost určitého počtu osob s právní subjektivitou. Ve své podstatě se však podnikání fyzických a právnických osob zásadně liší: zatímco fyzické osoby vystupují jak v roli podnikatelů, kteří přinášejí do podnikání kapitálový vklad, tak současně také jako

výkonná pracovní síla s vlastní odbornou profesí i řízením a jsou jako podnikatelé také přímo objektem právních vztahů. Na druhé straně u právnických osob přinášejí kapitálový vklad do společnosti společníci, kteří mohou, ale nemusí ve společnosti přímo pracovat a do právních vztahů vstupuje pouze společnost jako podnik, nikoliv jednotliví společníci, kteří ji tvoří (Synek, 2007, s. 11).

1.3 Podnikání

Jádrum podnikání je samostatné rozhodování o oboru, právní formě, o umístění podniku, jeho organizaci, o míře použití cizího kapitálu, o způsobu rozdělení hospodářského výsledku. Vše za předpokladu svobodné a otevřené ekonomiky, právní záruky vlastnických práv a stabilního podnikatelského prostředí (Tučková, 2013, s. 7–8).

Podnikání je dle Srpové a Řehoře základem rozvoje lidské kultury a civilizace (Srpová a Řehoř, 2010, s. 18). Můžeme se na něj dívat ze dvou úhlů. Za prvé jako na činnost, která vytváří přidanou hodnotu ke stávajícím statkům a tvoří tak zisk, za druhé jako na způsob chování a jednání člověka, který se snaží vytvářet nové hodnoty a hledat originální způsoby dosažení cílů. Jak uvádí Režňáková (2012, s. 7–9), je podle neoklasické teorie ekonomie jednání člověka založeno na ryze ekonomickém myšlení, a proto cílem podnikání je maximalizovat zisk. Podnikání je pak definováno jako soustavná činnost prováděná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku. Podle Synka (2006, s. 18) je pak základním motivem podnikání snaha o zhodnocení vloženého kapitálu prostřednictvím uspokojování potřeb zákazníků. Proto by se podnik měl především zaměřovat na potřeby zákazníků a přizpůsobovat jim výrobu nebo poskytování služeb tak, aby docílil odbytu svých výrobků nebo služeb a tím dosáhl zisku.

1.3.1 Podnikatelský plán

Před začátkem nebo rozvojem stávající formy podnikání je důležité sestavit podnikatelský plán. Srpová (Srpová a kol., 2011, s. 14) uvádí tuto jeho definici: „Podnikatelský plán je písemný dokument, který popisuje všechny podstatné vnější i vnitřní okolnosti související s podnikatelským záměrem. Je to formální shrnutí podnikatelských cílů, důvodů jejich reálnosti a dosažitelnosti a shrnutí jednotlivých kroků vedoucích k dosažení těchto cílů.“ Správně sestavený podnikatelský plán tedy pomůže zjistit, zda je zamýšlený projekt na podnikání životaschopný, ale rovněž ještě před samotným začátkem podnikání může odhalit a upozornit na jeho možná budoucí úskalí (Synek, 2006, s. 22). Při sestavování

podnikatelského plánu je třeba počítat s tím, pro koho je určen a kdo jej bude číst. Jeho rozsah a detailnost rozpracování závisí na velikosti navrhovaného podniku, konkrétní situaci a na tom, zda se nově vznikající podnik bude zabývat výrobou nebo poskytováním služeb. (Koráb, Peterka, Režňáková, 2007, s. 13). Plán by měl být srozumitelný, přesvědčivý, bez nesrovnalostí a rozporů a měl by jasně vysvětlovat, proč výrobek nebo služba přináší zákazníkovi výhodu, jak se prosadí na trhu a v čem spočívají jeho výhody oproti konkurenci. Také musí mít promyšlenou marketingovou strategii, založenou na reálných datech a předpokladech budoucí situace na trhu (Wupperfeld, 2003, s. 26). Budoucím podnikatelům pomáhá rozpracovat podnikatelský záměr, ověřit jeho reálnost, dostupnost potřebných zdrojů a návratnost investovaných zdrojů. Pro manažery, kteří podnik řídí, je jedním z hlavních plánovacích nástrojů. A konečně pro investory slouží ke zhodnocení investičních rizik. Úspěšnost pak zajišťuje kvalitně zpracovaná obsahová stránka (Koráb, 2005, s. 38). Ať už je rozsah a detailnost rozpracování plánu rozdílná v závislosti na jeho určení, podle Korába (Koráb a kol., 2007, s. 17) by měl postihovat čtyři hlavní oblasti:

- trh a jeho velikost;
- kvalitu výrobku nebo služby;
- personál (lidi) a jejich manažerské schopnosti;
- finance a dostatečné krytí i nepředvídaných výdajů.

Podnikatelský plán by měl tedy obecně obsahovat kromě představení záměru, projektu nebo myšlenky a čeho chceme dosáhnout, co je naším cílem, také popis vlastního výrobku nebo služby, jaká bude cílová skupina zákazníků a co jim tento výrobek nebo služba přinese, proč o ně budou mít zájem. Rovněž by měl řešit problematiku potřebných zdrojů a to jak finančních, materiálních, tak také personálních. Součástí plánu tvoří rovněž finanční rozpočet, plán nákladů, výnosů a zisku a analýza rizik, silných a slabých stránek plánu (profipodnikatelskyplan.cz, 2016).

1.4 Podnikání ve službách

Literatura uvádí množství různých definic pojmu služba. Podle Kotlera a Armstronga (2003, s. 256) „je služba jakákoli činnost nebo výhoda, kterou jedna strana může nabídnout druhé straně, je v zásadě nehmotná a jejím výsledkem není vlastnictví. Produkce služby může, ale také nemusí být spojena s hmotným produktem.“ Molek (2009, s. 21) uvádí definici služby jako směnné činnosti mezi nabízejícím a poptávajícím při splnění určeného cíle. Tučková

(2013, s. 14–15) pak shrnuje několik názorů na pojem služba a uvádí, že se jedná o činnosti, které poskytují užitečný efekt již bezprostředně svým průběhem, nikoliv teprve hmotným statkem. Srovnáním produkce služeb a produkce výrobků dojdeme k závěru, že se požadavky klientů na služby hůře plní, protože nalezení měřitelných znaků kvality je u služeb komplikované. Služby mají specifické vlastnosti, které tedy mohou přinášet obtíže při stanovování a hodnocení jejich kvality. (Plášková, In Veber a kol., 2007, s. 26) Podle Cetlové (2007, s. 14) jsou tedy služby neustále podstatným nástrojem v podnikatelských činnostech a podnik, který působí ve službách i ve výrobě, může díky nim dosahovat konkurenčních výhod. Služby jsou specifické svými vlastnostmi. K základním vlastnostem služeb patří:

- nehmotnost – službu před zakoupením nelze vnímat, prohlédnout, poslechnout, ochutnat či se jí dotknout;
- neoddělitelnost – službu nelze oddělit od jejich poskytovatelů, ať jsou to lidé nebo stroje, a nelze ji také uskutečnit bez přítomnosti zákazníka;
- pomíjivost (zničitelnost) – službu nelze uskladnit pro její pozdější spotřebu, prodej či použití;
- variabilita (heterogenita) – službu nelze opakovat stejným způsobem, její kvalita závisí na tom, kdy a jakým způsobem je služba poskytována;
- nemožnost vlastnictví – službu si můžeme koupit, tím ji ale nevlastníme, jen nám na ni vzniká nárok (Kotler, 2007, s. 711–719; Molek, 2009, s. 38–44, Vašítková, 2014, s. 19–24).

Kromě těchto základních vlastností služeb se uvádí ještě některé další. Například v oblastech, kde se vlastnosti vyjeví teprve v průběhu nebo až po ukončení jejich spotřeby, mohou vznikat problémy s rozličnou mírou informovanosti (informační asymetrie) a tedy větší mírou nejistoty. Může tak hrozit nebezpečí zneužití informační převahy k dosažení neoprávněného profitu. S nehmotností služeb také souvisí obtížné vyjádření jejich hodnoty, které závisí na různorodém hodnocení jejich kvality, jakož i obtížnější reklamace špatné kvality služeb (Potůček, 2005; Tučková, 2013; Vašítková, 2008). Klienti služeb jsou při jejich výběru odkázáni na využívání indicií, třeba referencí od jiných klientů, proto je vhodné, aby poskytovatel pro své klienty služby nějakým způsobem „zhmotnil“, například

popsáním průběhu činností nebo zveřejněním jiných podrobných informací o službě (Blecharz, 2011).

1.5 Marketing služeb

Ve své knize *Marketing služeb: efektivně a moderně* shrnuje Vašítková (2008, s. 21–22) nejznámější definice marketingu od různých autorů, že spotřeba je konečným cílem výroby a služeb a zájmy výrobce by se měly brát v úvahu jen tehdy, pokud podporují zájem zákazníka spotřebitele. Uvádí zde také myšlenku Petera Drucknera, že marketing je jako podnik, viděný z hlediska jeho konečného výsledku, tedy z hlediska zákazníků a jde o systém propracovaných principů a postupů, kterými organizace zjišťují přání a potřeby svých zákazníků a následně na ně reagují. Kotler (In Kotler, Keller, 2007, s. 23) pak uvádí, že v dnešní době je dřívější pohled na marketing „přesvědčit a prodat“ již zastaralý. Dnes je nutné chápat marketing v novém významu jako uspokojování potřeb zákazníka. Marketing definuje jako „*společenský a manažerský proces, jehož prostřednictvím uplatňují jednotlivci a skupiny své potřeby a přání v procesu výroby a směny produktů a hodnot.*“ Marketing management je pak podle Kotlera (2007, s. 40–46) „*věda a umění zvolit cílové trhy a vybudovat s nimi výnosné vztahy.*“ Molek (2011, s. 50) uvádí, že marketingové řízení zahrnuje přípravu marketingových strategií a plánů, sběr informací a předpovídání poptávky, provádění marketingového výzkumu, implementaci a kontrolu. Janečková a Vašítková (2001, s. 26) zmiňují, že s růstem životní úrovně souvisí uspokojení základních potřeb a vzniká tím prostor pro stoupající nároky na uspokojování složitějších potřeb. To se děje prostřednictvím zvyšující se produkce tržních i netržních služeb. Samotné poskytování služeb je ovlivněno jejich vlastnostmi, které však také působí na zásady propagace služeb a marketing služeb tvoří zcela specifickou oblast. Marketingový mix neboli soubor nástrojů, kterými marketingový manažer utváří vlastnosti služeb nabízených zákazníkům, tvoří čtyři základní prvky – v angličtině 4P: produkt (Product), cena (Price), distribuce (Place) a komunikace (Promotion), které je možné míchat v různém pořadí a různé intenzitě, avšak slouží ke stejnému cíli – uspokojení potřeb zákazníků a tvorbě zisku organizace (Vašítková, 2008, s. 22). Ovšem pro účinné vytváření marketingových plánů v oblasti služeb právě s ohledem na jejich výše zmíněné vlastnosti bylo nutné přidat ještě další 3P: materiální prostředí (Physical evidence), které napomáhá zhmotnit služby, lidé (People), kteří usnadňují vzájemnou interakci s poskytovatelem služeb a sledování a analýza procesů

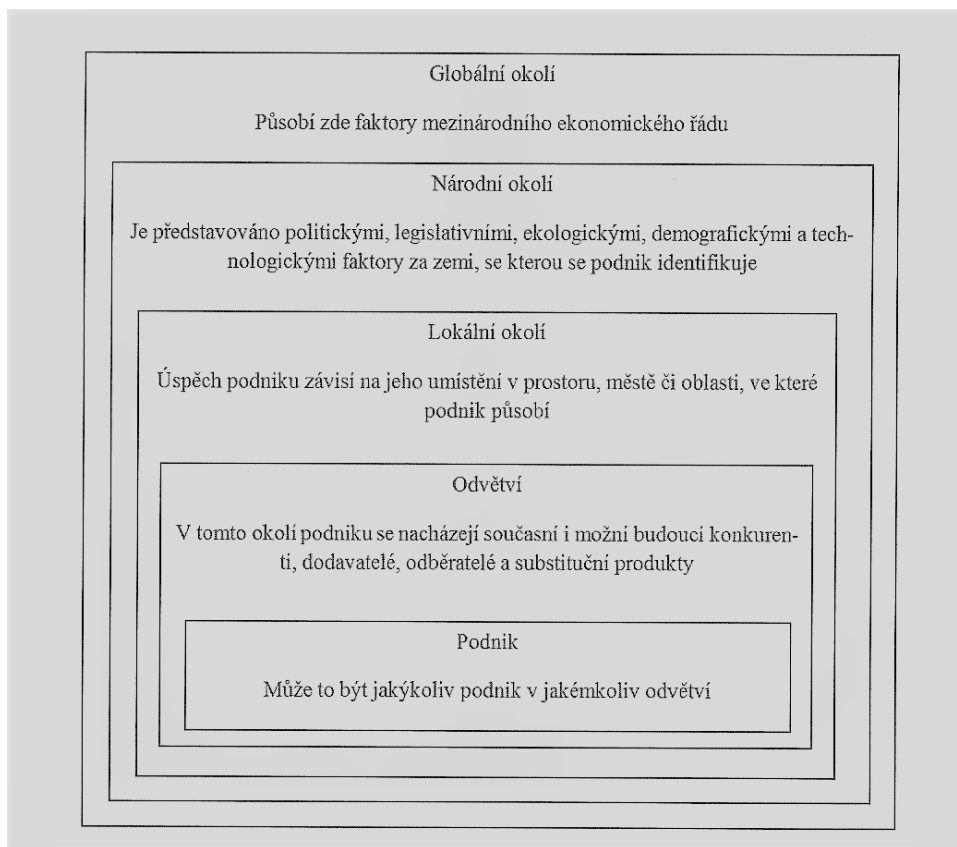
poskytování služeb (Processes), která zefektivní produkci služby a činí ji příjemnější pro zákazníky (Vašítková, 2008, s. 23).

1.5.1 Analýza marketingového prostředí

Pro organizace poskytující služby je s ohledem na samotnou povahu služeb složitější vytvoření marketingového plánu než pro výrobní podniky. Kotler (2013, s. 69) uvádí, že hlavním nástrojem pro řízení a koordinaci marketingu je marketingový plán, který má dvě roviny: strategickou, která definuje poslání organizace a její cíle na základě analýzy tržních příležitostí, a taktickou, která konkretizuje marketingové taktiky k dosažení cílů organizace. Gladkij (2003, s. 50) pak hovoří o čtyřech základních činnostech marketingového strategického plánování. Jsou to:

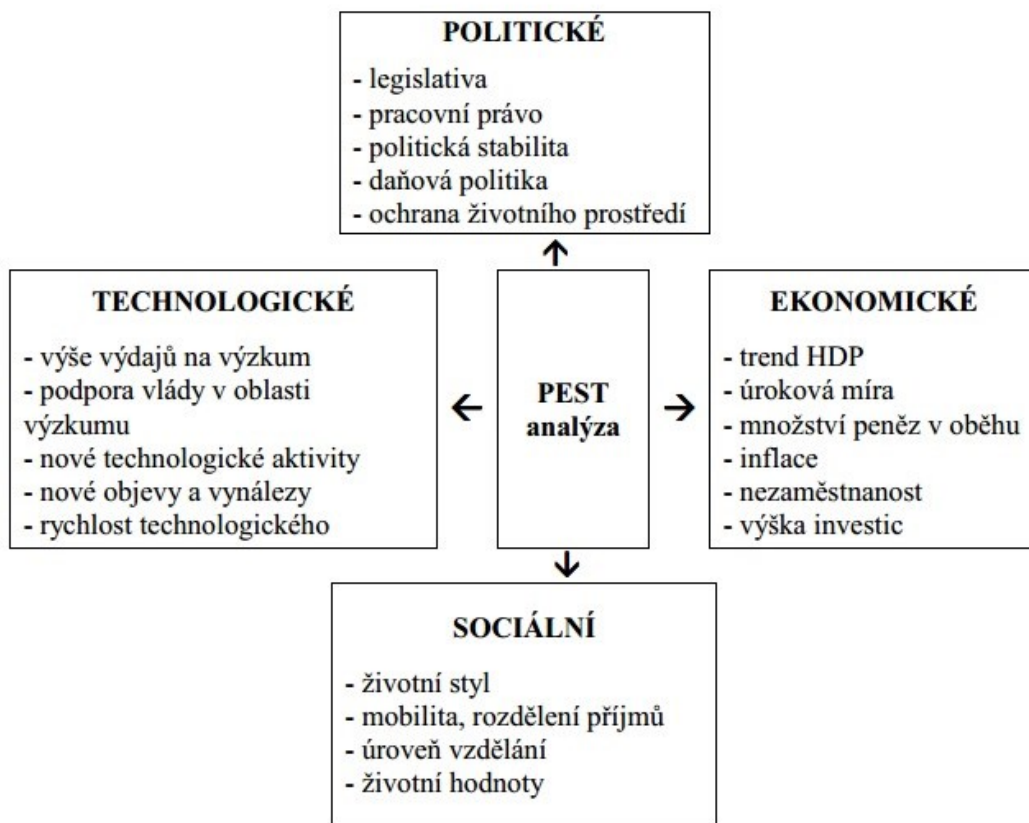
- stanovení poslání, vizí, cílů a strategií;
- hodnocení vnějšího prostředí;
- hodnocení vnitřního prostředí;
- realizace a hodnocení.

Jak uvádí Molek (2011, s. 57–58), makroprostředí zahrnuje takové faktory, které sice organizaci mohou ovlivňovat, ale jsou mimo její kontrolu. Tyto faktory se člení do několika úrovní, jak je znázorněno na obrázku (Obr. 1). Pro analýzu makrookolí se často využívá metoda PEST analýzy, která blíže specifikuje skutečnosti důležité pro vývoj vnějšího prostředí organizace a posuzuje, jakým způsobem se tyto faktory mění v čase (Dvořáček, Slunčík, 2012, s. 9). Postupem času se základní okruhy zkoumání makrookolí začaly rozšiřovat ještě o další faktory, pro potřeby této práce však bude využito původní rozdělení faktorů do čtyř oblastí: oblast politicko-legislativní, oblast ekonomickou, oblast sociálně-demografickou a oblast technicko-technologickou (Váchal, Vochozka a kol., 2013, s. 97-98).

Obr. 1 Komplexní pohled na podnikové okolí (Dvořáček, Slunčík, 2012)

Vliv na fungování organizace má kromě vnitřního prostředí také prostředí vnější, které lze podle Staňkové (2013, s. 67) rozdělit na makroprostředí a mikroprostředí. Ke zhodnocení vlivů makroprostředí můžeme podle Bělohlávka a Košťana (Bělohlávek, Košťan a kol., 2006, s. 196) využít například PEST analýzu, která hodnotí budoucí vlivy v oblastech politické (policy – P), ekonomické (economic – E), sociální (social – S) a technologické (technology – T). Někdy je tento model rozšířen ještě o oblast právní a legislativní (legal – L), pak ji označujeme jako SLEPT analýzu. Pomocí této metody lze například určovat vlivy dlouhodobých jevů v budoucnosti, například důsledky sociálních a demografických změn ve věkové struktuře populace a jejich vliv na organizace (Košťan, Šuleř, 2002, s. 38). Grafické znázornění modelu PEST analýzy uvádí obrázek (Obr. 2).

Obr. 2 PEST analýza vlivu prostředí (Bělohlávek, Košťan, Šuleř a kol., 2006)

Pro analýzu vnějšího mikroprostředí můžeme využít například analýzu konkurenčních sil, jejímž autorem je Michael Eugene Porter. Staňková uvádí, že cílem Porterovy analýzy je zobrazit a popsat konkurenční síly, které působí v daném odvětví a zásadním způsobem ovlivňují činnost podniku, určit vliv těchto sil a určit, jak se jim bránit. Porter určil pět klíčových vlivů, které konkurenceschopnost firmy přímo, či nepřímo ovlivňují. Jsou to: konkurenční rivalita, hrozba vstupu nových konkurentů na trh a hrozba vzniku substitutů (alternativních produktů, nahrazujících současnou nabídku na trhu), což jsou faktory zabývající se obecně konkurencí na trhu, a dále pak vyjednávací sílu kupujících a sílu dodavatelů, která bezprostředně ovlivňuje tvorbu cen na daném trhu. Lze k nim přiřadit ještě sílu vlády – vliv vládních regulací (Fortenberry, 2010, s. 193).

Ke shrnutí analýz vnitřního a vnějšího prostředí, určení významu získaných informací a jejich vhodné interpretaci potom slouží SWOT analýza, rovněž nazývaná metodou analýzy silných a slabých stránek (Doležal, Máchal, Lacko, 2012, s. 243). Jejím cílem je identifikace rozsahu, kterým současná strategie organizace podporuje schopnost úspěšně se vypořádat s hrozbami a příležitostmi ve vnějším prostředí (Košťan, Šuleř, 2002, s. 55). Jak dále uvádí

Molek (2011, s. 62), SWOT analýza umožňuje organizacím vytvářet strategie, využívající to, co organizace umí nejlépe, k realizaci příležitosti k růstu a současně umožňuje eliminovat rizika, která by organizaci mohla uškodit. Tato analýza tedy vytváří obecný rámec, který identifikuje a posuzuje významnost faktorů z pohledu silných (Strengths) a slabých (Weaknesses) stránek zkoumaného objektu, například podnikatelského záměru, a dále z pohledu příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats), kterým bude zkoumaný objekt vystaven (Koráb, Peterka, Režňáková, 2007, s. 50).

Interní faktory	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitní výrobky (služby) • Tradice značky • Dobře zajištěný a fungující servis • Dobrá finanční situace • Vyškolený prodejní personál • Vysoká úroveň marketingové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • Konzervativní přístup k inovačnímu procesu • Vysoká zadluženost • Nedostatečná úroveň informačního systému • Nízký prodejní obrát • Podnik je nováčkem na zavedeném trhu
Externí faktory	Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
	<ul style="list-style-type: none"> • Příznivé podmínky na trhu • Chybná strategie konkurence • Příznivé změny v politice • Snadný vstup na nové trhy • Moderní trendy v technologiích 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepříznivé legislativní změny • Politické změny (destinace) • Zvýšení konkurenčního tlaku • Zvýšení rizik prodeje

Obr. 3 Schéma SWOT analýzy (Everesta, s.r.o., © 2016)

Předností (S) jsou pozitivní vnitřní podmínky, umožňující získat převahu nad konkurencí (např. dobré finanční vztahy, vyspělé technologie nebo distribuční kanály). Nedostatky (W) jsou negativní vnitřní podmínky, které snižují výkonnost (např. neúměrné finanční zatížení, zastaralé technologie, nedostatek zkušeností v marketingové oblasti). Přednosti a nedostatky patří mezi nástroje interní analýzy, zkoumají společnost zevnitř a hodnotí faktory důležité pro rozvoj podniku, ujasnění jeho tržní pozice a možností podnikatelských strategií (Vašítková, 2014, s. 74).

Příležitostmi (O) mohou být současné, ale především budoucí podmínky prostředí (změny legislativy, růst počtu obyvatel – zákazníků, zavedení nových technologií). Hrozbami (T) pak jsou současné nebo budoucí nepříznivé podmínky v prostředí, které mají nebo budou mít vliv na výstupy organizace (vstup silné konkurence na trh, pokles počtu zákazníků, změny legislativy) (Košťan, Šuleř, 2002, s. 55). Hrozby a příležitosti jsou externí vlivy, které nemůžeme ovlivnit, ale můžeme na ně reagovat v rovině přizpůsobení podnikatelského

záměru nebo chování podniku (Koráb, Peterka, Režňáková, 2007, s. 51). Schéma typických oblastí zkoumání SWOT analýzy uvádí obrázek (Obr. 3).

2 NEZISKOVÝ SEKTOR V ČR

2.1 Z historie neziskového sektoru u nás

Počátky neziskového sektoru u nás můžeme vysledovat v tradicích rakousko-uherských spolků. V době národního obrození vznikaly spolky především vlastenecké a osvětové. K velkému rozmachu pak došlo po roce 1867, kdy byl vydán velmi liberální spolkový zákon, na jehož podkladě vzniklo množství různých spolků a sdružení profesních, sportovních, kulturních, politických i jiných, které se snažily o rozvoj společnosti. Po vzniku samostatného Československa v roce 1918 se rozvíjela činnost také nejrůznějších dobrovolných organizací zdravotnických, sociálních, vzdělávacích, ale také vznikaly nové politické strany či náboženská hnutí a fungovaly až do násilného přerušení v roce 1939 rozpoutáním druhé světové války. Po jejím ukončení se neziskový sektor začal obnovovat, ale došlo k dalšímu přerušení nástupem komunistického režimu, který začal zasahovat do všech oblastí života celé společnosti. Nestátní organizace, které poskytovaly veřejně prospěšné služby, byly nahrazovány státními příspěvkovými nebo rozpočtovými organizacemi. Spolky a různá sdružení vzájemně prospěšného charakteru byly kontrolovány orgány komunistické strany a jejich činnost byla omezována, až postupně došlo k jejich sloučení do masových takzvaně dobrovolných organizací, které vytvořily jednotlivé složky Národní fronty Čechů a Slováků (např. jednotné odborové organizace, mládežnické organizace) a snahy o prosazování občanských svobod nebo vymanění se z ideologického vlivu byly ze strany státní moci všemožně potlačovány až do pádu komunistického režimu v roce 1989. Po tomto roce dochází k obnově demokratických základů společnosti a obnovení neziskové sféry. Začaly vznikat nestátní neziskové organizace, které se spolu se soukromými institucemi podílely na poskytování veřejných služeb. Musely se však vyrovnávat nejen s chybějící legislativou, která by detailně upravovala jejich fungování, ale především s obtížnou situací v oblasti financování a také s přetrvávající nedůvěrou ve společnost jako dědictvím totalitního režimu. Postupně ale došlo k dopracování legislativní úpravy pro fungování neziskového sektoru, a především po vstupu do EU se otevřela možnost čerpat a využívat finanční prostředky z jejich fondů (Matoušek, 2011).

2.2 Společenský význam neziskového sektoru

Jak uvádí Rektořík (In Rektořík a kol., 2007, s. 14), „*Neziskový (netržní) sektor je ta část národního hospodářství, ve které subjekty v ní fungující a produkující statky získávají*

prostředky pro svoji činnost cestou tak zvaných přerozdělovacích procesů, jejichž principy jsou podrobně popsány a zkoumány prostřednictvím veřejných financí.“ Rovněž uvádí, že cílovou funkcí neziskového sektoru není zisk ve finančním vyjádření, ale přímé dosažení užítku, zpravidla má tento podobu veřejné služby (Rektořík, 1998, s. 7). Neziskový sektor je důležitou součástí ekonomického i politického prostředí každé vyspělé země, sehrává totiž významnou roli při monitoringu a následné identifikaci problémových oblastí společnosti a rovněž se významně podílí na jejich řešení, protože vyrovnává přetlak ekonomických zájmů nejsilnějších subjektů na všech typech trhů. Základním motivem k činnosti tedy není nikdy návratnost investic, ale vždy dobrá vůle a úsilí pomáhat, a případné zisky jsou znovu investovány do rozvoje sektoru a naplňování jeho poslání (Boukal, Vávrová, 2007, s. 9). Neziskové organizace, především z oblasti sociálních služeb, ovlivňují životy lidí ve všech rozvinutých státech Evropy. Mají veřejně prospěšný charakter, ovšem potýkají se s problémy financování, které se v různých zemích liší. S rostoucími nároky na efektivitu sociálních služeb zavedla například Velká Británie systém tržních mechanismů s cílem zvýšit jejich kvalitu. To sice přineslo určité pozitivní výsledky, ale vedlo až k redukci určitých druhů méně výnosných služeb na úkor přebytku nabídky takových typů, jejichž poskytování se vyplácí (Adams, 2000, s. 127).

2.3 Typologie neziskových organizací

Vymezení současného okruhu platných právních forem nestátních neziskových organizací vypracovala podle mezinárodně platného vymezení Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. V současné době se můžeme v České republice setkat s těmito typy neziskových organizací: (Pelikánová, 2016)

- spolky;
- obecně prospěšné společnosti;
- ústavy;
- nadace;
- nadační fondy;
- evidované právnické osoby.

2.3.1 Typy neziskových organizací podle právní formy

Od ledna 2014 došlo k legislativní úpravě, byly zrušeny některé stávající zákony (jako například zákon 83/1990 Sb., o sdružování občanů, a některé další), kterými se doposud

řídilo fungování neziskových organizací. Vstoupil v platnost zákon číslo 89/2012 Sb., nový občanský zákoník (Česko, 2012 a), a rovněž zákon 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (Česko, 2012 b), nahrazující dosavadní obchodní zákoník. Tyto zákony v současnosti mimo jiné vymezují také činnost neziskových organizací.

Doposud nejrozšířenější formou neziskových organizací byla občanská sdružení, ta jsou podle nové právní úpravy nahrazena novou právní formou – zapsaný spolek (zkratka z. s.), který klade větší důraz na členský charakter a spolkovou činnost. Dosavadní občanská sdružení musejí ve lhůtě tří let buď uvést své základní dokumenty i způsoby fungování do souladu s novou právní úpravou, nebo se transformovat na další nové formy – ústav nebo sociální družstvo.

Ústav jako nová právní forma, zavedená novým občanským zákoníkem, označuje právnickou osobu ustavenou za účelem provozování určité společensky prospěšné činnosti. Ústavy nejsou členskými organizacemi jako spolky, fungují spíše na zaměstnaneckém principu, a obdobně jako dosavadní obecně prospěšné společnosti jsou ústavy vhodné zejména pro poskytování různých druhů veřejně prospěšných služeb. Činnost již existujících obecně prospěšných společností se do té doby řídila zákonem 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, který byl rovněž od 1. ledna 2014 zrušen. Tyto společnosti mohou v současnosti buď fungovat dále podle zmíněného zrušeného zákona, nebo se mohou transformovat na jednu z nových právních forem – ústav nebo sociální družstvo, nové obecně prospěšné společnosti podle dřívější právní úpravy však již zakládat nelze (Pelikánová, 2016, s. 29).

Sociální družstvo je rovněž novou právní formou, kterou definuje zákon 90/2012 Sb. O obchodních korporacích (Česko, 2012 b) v § 758 jako „*družstvo, které soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti směřující na podporu sociální soudržnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti s přednostním uspokojováním místních potřeb a využíváním místních zdrojů podle místa sídla a působnosti sociálního družstva, zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje.*“ V § 763 se pak upravuje členství fyzických osob, kde fyzická osoba může být členem sociálního družstva, pokud pro ně „*vykonává práci na základě pracovního poměru, vykonává-li pro sociální družstvo práci bez nároku na odměnu mimo rámec pracovního poměru na základě dobrovolnosti, nebo jsou-li jí poskytovány služby v rámci obecně prospěšné činnosti sociálního družstva.*“ Tato družstva

tedy fungují na neziskových principech, nedochází v nich ke zhodnocování vkladů a měla by především sloužit k sociální a pracovní integraci znevýhodněných osob (Česko, 2012 b).

Změn se dočkala rovněž právní úprava nadací a nadačních fondů, protože zákon 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, byl rovněž zrušen. Současná úprava je zakotvena v novém občanském zákoníku (Česko, 2012 a) který hovoří v § 303 a následujících o tzv. fundacích, což jsou právnické osoby vytvořené majetkem, vyčleněným k určitému konkrétnímu účelu. Jejich podmnožinou jsou pak nadace, které jsou zakládány k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu, který může být veřejně prospěšný, pokud podporuje obecné blaho, nebo dobročinný, podporuje-li určitý okruh osob určených jednotlivě či jinak. Nadace nesmí podporovat politické strany nebo hnutí a také nesmí sloužit výlučně výdělečným cílům. Za určitých podmínek může nadace jako vedlejší činnost podnikat, pokud výtěžky podnikání slouží k podpoře jejího účelu. (Česko, 2012 a) Konečně pak účelová zařízení církví (dříve církevní právnické osoby), zřizovaná církvemi a náboženskými společnostmi, se jako evidované právnické osoby nadále řídí zákonem číslo 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech (Pelikánová, 2016, s. 29–30).

Pro srovnání, jak uvádí William Cleverley (In Cleverley, Song a Cleverley, 2011, s. 8–10), v USA mají firmy poskytující zdravotně sociální péči také různou organizační strukturu. Podle American Institute of Certified Public jsou zastoupeny čtyřmi hlavními organizačními typy:

- Neziskové komerční organizace – jsou financovány většinou komunitou (společností), méně často investorem a jejich hlavním účelem je poskytovat služby společnosti, ne vydělávat peníze. Přesto musí být vedeny tržně, aby byly dlouhodobě finančně stabilní. Využívají daňových výhod, jejich nevýhodou však je, že nemohou zvýšit svůj kapitál například vstupem na akciový trh.
- Ziskové organizace – jsou zaměřeny na zisk, který je rozdělován mezi vlastníky nebo investory. Mezi ziskem a kvalitou poskytované péče musí být rovnováha. Organizace mohou být veřejně obchodovatelné na akciových trzích a zvyšovat si tak svůj kapitál, nebo mohou být v soukromém vlastnictví.
- Státní organizace – vlastní je stát, zpravidla se jedná o veřejně prospěšné organizace, které ale často podléhají politickému tlaku.
- Neziskové nekomerční organizace – nejčastěji se jedná o dobrovolnické organizace, které bývají většinou osvobozeny od daně.

2.3.2 Typy neziskových organizací podle funkce

Rozmanitost poslání a cílů organizací vyvolává potřebu jejich kategorizace podle dalších vybraných kritérií, především globálního charakteru poslání a předmětu činnosti neziskové organizace. Proto výše uvedené členění podle právní formy doplňuje ještě členění NNO do několika typů podle jejich funkce na:

- **Servisní NNO** – poskytují přímé služby svým klientům a přímo řeší veřejné problémy. Řadíme sem organizace poskytující sociální služby, sociální začleňování, zdravotnické organizace nebo organizace zaměřené na rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc. Tyto organizace jsou většinou nečlenské a usilují o svoji profesionalizaci, nebo jí již dosáhly. Někdy servisní a advokační funkce splývají a organizace plní obě tyto funkce v určitém poměru svých činností současně.
- **Advokační NNO** – bojují za práva vymezených skupin nebo vybraných veřejných zájmů. Svoji činnost zaměřují na bránění nebo naopak prosazování změn vůči veřejným nebo soukromým institucím, ochranu menšinových zájmů nebo zájmů veřejných, jako je životní prostředí, zdraví či práva spotřebitelů. Z hlediska struktury mohou být organizacemi členskými (spolky) i nečlenskými (obecně prospěšné společnosti, nadace i nadační fondy).
- **Filantropické NNO** – podporují finančně i hmotně veřejně prospěšné aktivity. Typicky se jedná o nadace a nadační fondy.
- **Zájmové NNO** tvoří nejpočetnější skupinu v českém neziskovém sektoru. Zaměřují se na organizování zájmové činnosti především pro své členy, ale některé také pro širší veřejnost a jejich aktivity se pak blíží službám poskytovaným pro určité skupiny. Patří sem organizace sportovní, kulturní nebo tradiční venkovské zájmové spolky, jako jsou dobrovolní hasiči, Sokol, zahrádkářské nebo chovatelské svazy a další. Tyto organizace jsou postaveny výhradně na členském principu (Pelikánová, 2016).

Tab. 1. Typologie neziskových organizací podle funkcí (neziskovky.cz, © 2016)

Typologie NNO v ČR podle funkcí		
Funkce	Hlavní činnost	Vnitřní struktura
Servisní	Sociální, zdravotní péče Vzdělávání a výzkum Humanitární pomoc a charita Kultura Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc	Převážně nečlenské
Advokační	Ochrana životního prostředí Ochrana lidských práv Prosazování rovnosti a nediskriminace Ochrana práv menšin Ochrana zvířat Ochrana práv spotřebitelů Boj proti korupci apod. Kulturní aktivity	Členské i nečlenské
Zájmové	Sport Volný čas Včelaři, myslivci, zahrádkáři Komunitní spolky Další	Členské
Filantropické	Poskytující granty a dary	Převážně nečlenské

3 SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Mark Baldwin (2000, s. 12) hovoří o tom, že sociální služby jsou v podstatě projevem osobního zájmu o lidskou situaci a uznání jedinečnosti a hodnoty jednotlivce současně s naší vlastní lidskostí. Základem sociálních služeb je nalezení povinnosti člověka cítit potřebu pomoci druhému v nouzi. Molek (2011, s. 9–10) uvádí, že cílem sociálních služeb je řešit nepříznivou zdravotní i sociálně ekonomickou situaci seniorů, osob s handicapem fyzickými i mentálními, rodin s dětmi, nezaměstnaných, obětí trestných činů a dalších, které omezují zapojení těchto kategorií osob do ekonomického, kulturního a společenského života.

3.1 Systém sociálních služeb a jejich legislativní vymezení

Základním legislativním rámcem, který upravuje oblast sociálních služeb, je zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dále pak prováděcí vyhláška číslo 505/2006 Sb. Podle tohoto zákona se rozumí sociální službou „*činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení z důvodu nepříznivé sociální situace,*“ což je „*oslabení nebo ztráta určité schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby nebo z jiných závažných důvodů.*“ (Česko, 2006 a) Zákon dále blíže upravuje podmínky poskytování těchto služeb. Uvádí, že rozsah a forma poskytované pomoci a podpory musí zachovávat lidskou důstojnost osob, musí vycházet z jejich individuálních potřeb, musí na ně působit aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování jejich nepříznivé sociální situace. Sociální služby musí být poskytovány v zájmu osob, v náležité kvalitě a takovými způsoby, aby bylo důsledně zajištěno dodržování jejich lidských práv a svobod (MPSV, 2016). Matoušek (2011, s. 9) uvádí, že sociální služby se částečně překrývají s širší kategorií služeb veřejných, což jsou služby poskytované v zájmu veřejnosti. Poskytují se „*lidem společensky znevýhodněným s cílem zlepšit kvalitu jejich života, případně je v maximální možné míře do společnosti začlenit, nebo společnost chránit před riziky, jejichž jsou tito lidé nositeli.*“ Dále upřesňuje, že na rozdíl od komerčních služeb jsou podrobněji definovány legislativou a financovány z veřejných rozpočtů, díky čemuž jsou mnohem závislejší na politickém rozhodování státu, krajů a obcí. Mohou být rovněž poskytovány na základě obchodního

kontraktu mezi poskytovatelem a uživatelem (Matoušek, 2011, s. 9–10; Dolanský, 2008, s. 115–116).

Cílem sociálních služeb podle vymezení zákonem tedy je zachovávat lidskou důstojnost klientů, vycházet z jejich individuálních potřeb, aktivně rozvíjet schopnosti klientů a zlepšit, nebo alespoň zachovat tak jejich soběstačnost, a samozřejmě poskytovat služby v zájmu klientů a v náležité kvalitě. Zákon 108/2006 Sb. stanoví jednotlivé druhy a formy sociálních služeb, které budou podrobněji popsány v následující podkapitole. V § 35 specifikuje základní činnosti při jejich poskytování. Jsou jimi:

- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu;
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu;
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy;
- poskytnutí ubytování nebo pomoc při zajištění bydlení;
- pomoc při zajištění chodu domácnosti;
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti;
- poradenství;
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
- sociálně terapeutické činnosti;
- pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí;
- nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění;
- podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

Obsah těchto základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb pak blíže stanoví příslušné prováděcí předpisy. Fakultativně pak mohou být při poskytování sociálních služeb zajišťovány ještě další činnosti (Česko, 2006, a).

3.2 Kategorizace sociálních služeb

Zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách (Česko, 2006 a) ve třetí části uvádí tyto základní **druhy** sociálních služeb:

- **Sociální poradenství** – může být základní nebo odborné a poskytuje osobám v nepříznivé sociální situaci potřebné informace přispívající k řešení jejich situace.

Základní sociální poradenství je součástí všech druhů sociálních služeb a je poskytováno bezplatně.

- **Služby sociální péče** – napomáhají klientům zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, podporují život v jejich přirozeném sociálním prostředí a umožňují jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, jim zajišťují důstojné prostředí a zacházení. Každý jedinec má právo na poskytování služeb sociální péče v nejméně omezujícím prostředí.
- **Služby sociální prevence** – napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob v krizové sociální situaci, s konfliktními životní návyky a způsobem života, v sociálně znevýhodňujícím prostředí nebo v ohrožení trestnou činností jiné fyzické osoby. Napomáhají jim k překonání nepříznivé sociální situace a chrání společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů (Česko, 2006 a).

V § 33 tohoto zákona jsou pak definovány tři základní **formy** poskytování sociálních služeb:

- **pobytové** – jsou spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb;
- **ambulantní** – klient za nimi dochází, je doprovázen nebo dopravován do zařízení sociálních služeb, ale jejich součástí není ubytování;
- **terénní** – jsou klientovi poskytovány v jeho přirozeném sociálním prostředí. (Česko, 2006 a).

3.2.1 Služby sociální péče

Mezi služby sociální péče zákon řadí osobní asistenci, pečovatelskou službu, tísňovou péči, průvodcovské a předčitatelské služby, podporu samostatného bydlení, odlehčovací služby, centra denních služeb, týdenní a denní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení a sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních (Dolanský, 2008, s. 116–119, Matoušek, 2011, s. 43; Česko, 2006 a). Protože některé z nich bývají využívány cílovou skupinou seniorů, budou popsány blíže.

Osobní asistence – je terénní služba, poskytovaná v přirozeném sociálním prostředí osobám se zdravotním postižením a seniorům, kteří potřebují pomoc jiné osoby. Tato služba se poskytuje za úhradu v předem dohodnutém rozsahu a čase.

Pečovatelská služba – buď terénní, nebo ambulantní – se poskytuje osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a také

některým rodinám s dětmi. Služba se poskytuje ve vymezeném čase v domácnosti osob nebo v zařízeních sociálních služeb, většinou za úhradu (Dolanský, 2008, s. 117).

Podpora samostatného bydlení – terénní služba, poskytovaná osobám se zdravotním postižením chronickým onemocněním, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Služba se poskytuje za úhradu v domácnosti osob.

Odlehčovací služby – terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které jinak pečuje osoba blízká v domácnosti. Cílem služby je umožnit pečující osobě nezbytný odpočinek a poskytuje se za úhradu (Dolanský, 2008, s. 117).

Centra denních služeb – poskytují ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, které vyžadují pomoc druhé osoby, s cílem posílit samostatnost a soběstačnost osob v nepříznivé zdravotní či sociální situaci a zabránit jejich sociálnímu vyloučení. Služba je poskytována za úhradu (Dolanský, 2008, s. 118).

Denní stacionáře – poskytují ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba se poskytuje za úhradu.

Týdenní stacionáře – poskytují pobytové služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Zahrnuje základní činnosti a rovněž poskytnutí ubytování nebo pomoc při zajištění bydlení a poskytuje se za úhradu (Dolanský, 2008, s. 118).

Domovy pro osoby se zdravotním postižením – poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc druhé osoby. Služba obsahuje základní činnosti a také zahrnuje poskytnutí ubytování a stravy a poskytuje se za úhradu.

Domovy pro seniory – poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám se sníženou soběstačností zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba se poskytuje za úhradu.

Domovy se zvláštním režimem – poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na

návykových látkách, osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a dalšími typy demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba se poskytuje za úhradu.

Chráněné bydlení – pobytová služba poskytovaná osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc druhé osoby. Má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. Služba se poskytuje za úhradu.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních – pobytové služby osobám, které již nevyžadují ústavní zdravotní péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny obejít se bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být propuštěny ze zdravotnického zařízení ústavní péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou či jinou fyzickou osobou nebo ambulantních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb. Služba se poskytuje za úhradu (Česko, 2006 a).

3.2.2 Služby sociální prevence

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů. Mezi služby sociální prevence zákon 108/2006 Sb. řadí ranou péči, telefonickou krizovou pomoc, tlumočnické služby, azylové domy, domy na půl cesty, kontaktní centra, intervenční centra, krizovou pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace (Česko, 2006 a; Matoušek, 2011, s. 44).

Telefonická krizová pomoc – terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.

Tlumočnické služby – terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby.

Sociálně aktivizační služby pro seniory – ambulantní nebo terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením.

3.3 Způsoby financování sociálních služeb

Sociální služby jsou specifickým ekonomickým systémem, který se při svém fungování neobejde bez finančních intervencí z veřejných zdrojů, a i když může být zčásti poskytována jako komerční na základě smlouvy mezi poskytovatelem a uživatelem a má všechny obecné charakteristiky tržní služby, přesto se odlišuje především svojí rolí ve společnosti (Molek, 2009). Financování sociálních služeb v České republice je vícezdrojové. V minulosti již prošlo a stále ještě prochází mnoha změnami, z nichž zřejmě za nejvýznamnější lze označit zavedení příspěvku na péči zákonem č. 108/2006 Sb. Šlo v té době o novou sociální dávku, která se stala klíčovou změnou ve financování sociálních služeb. Jak uvádí Průša (2014, s. 17–18), byl základním zdrojem financování sociálních služeb (podle stavu v roce 2011) stát a územně samosprávné celky, které se podílely na celkovém objemu financování 74 %. Z hlediska forem financování to ve stejném roce bylo 43 % formou příspěvku na péči a 31 % dotacemi ze státního rozpočtu. Dalším zdrojem financování sociálních služeb jsou formou úhrad sami klienti, kteří se v roce 2011 podíleli na celkovém objemu 23 %, a úhrady za ošetrovatelskou péči ze sektoru zdravotnictví ve stejném období činily 3 % z celkového objemu financí.

K další významné změně došlo přijetím zákona číslo 254 ze dne 22. října 2014, který nabyl účinnosti od 1. ledna 2015 a kterým se novelizují některé části zákona 108/2006 Sb. Změny se týkají především oblasti financování sociálních služeb v návaznosti na přechod tohoto financování na kraje a zaručení dostatečné ochrany a transparentnosti systému. Rovněž došlo k úpravě definice střednědobého plánu a sítě sociálních služeb tak, aby v náležité kvalitě a odpovídající místní dostupnosti a s dostatečnými zdroji pokrývaly zjištěné potřeby osob na území kraje. Dochází také k přechodu kompetencí k výkonu inspekce poskytování sociálních služeb na Ministerstvo práce a sociálních věcí, které je rovněž oprávněno ukládat opatření k odstranění zjištěných nedostatků (Česko, 2014; Glogar, 2014).

3.3.1 Příspěvek na péči

Příspěvek na péči je nepojistnou dávkou poskytovanou podle zákona č. 108/2006 Sb. závislým osobám ke krytí části nákladů na potřebnou pomoc jinou osobou (nebo organizací), kterou potřebují z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Volba způsobu zabezpečení potřeb je na žadateli – příjemci příspěvku, přičemž zákon v § 7 upravuje povinnosti, které musí žadatel-příjemce splňovat (Česko, 2006 a). Zavedením příspěvku došlo ke zvýšení participace těchto osob na rozhodování o tom, jakým způsobem budou zabezpečeny jejich životní potřeby, a také zlepšení alokace veřejných prostředků tam, kde je potřeba péče, a nikoli tam, kde byly v minulosti vytvořeny kapacity (Molek, 2009, s. 20). Výše příspěvku na péči se liší podle věku a stupně závislosti postižené osoby. Zákon 108/2006 Sb., v § 8 definuje čtyři stupně závislosti:

- I. stupeň – lehká závislost;
- II. stupeň – středně těžká závislost;
- III. stupeň – těžká závislost;
- IV. stupeň – úplná závislost (Česko, 2006 a).

Při posuzování stupně závislosti osoby se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost (nehodnotí se u osob do 18 let). Způsob jejich hodnocení upravuje prováděcí vyhláška. Její novelizace byla dne 15. července 2016 publikována ve sbírce zákonů pod číslem 218/2016 Sb. a mění se jí vyhláška č. 505/2006 Sb. Především nově vymezuje ve smyslu zákona o sociálních službách způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby. Nyní se pro účely stanovení stupně závislosti využívá u každé ze základních životních potřeb podrobnější definování jednotlivých aktivit, které jsou uvedeny v příloze číslo 1 novelizované vyhlášky a měly by lépe vystihovat komplexnost schopností a dějů v rámci jednotlivých základních životních potřeb. Vyhláška nabyла účinnosti dnem 1. září 2016 (Glogar, 2016). V roce 2016 došlo rovněž k navýšení příspěvku na péči u všech stupňů závislosti. Aktuální výše příspěvků jsou uvedeny v tabulce (Tab. 2.).

Tab. 2 Výše příspěvků na péči za kalendářní měsíc od 1. srpna 2016 (MPSV, 2016)

Stupeň závislosti	Mladší 18 let	Starší 18 let
I. – lehká závislost	3300 Kč	880 Kč
II. – středně těžká závislost	6600 Kč	4400 Kč
III. – těžká závislost	9900 Kč	8800 Kč
IV. – úplná závislost	13 200 Kč	13 200 Kč

Příspěvek na péči může být ještě zvýšen o částku 2 000 Kč měsíčně, a to u dětí v případě splnění dalších specifikovaných podmínek (MPSV, 2016).

3.3.2 Dotace státu a municipalit nestátním neziskovým organizacím

Dotace poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí prostřednictvím rozpočtů jednotlivých krajů v jejich přenesené působnosti. Jak definuje zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. „dotace ze státního rozpočtu se poskytuje na zajištění poskytování sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru. Dotace se poskytuje k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.“ (Česko, 2006 a; Matoušek, 2011, s. 76) Matoušek (2011, s. 76) dále uvádí, že při poskytování dotací ze státního rozpočtu by měly podle zákona platit tyto základní principy: rovnost podmínek pro všechny poskytovatele i příjemce veřejných služeb, efektivní (účelné) vynakládání veřejných prostředků, primární důraz na kvalitu poskytovaných služeb a transparentní a stabilní systém financování. Protože však, jak bylo zjištěno z praxe, tyto základní principy nebyly vždy a všude naplňovány, docházelo především k výrazným diferenciacím podle typu organizací a jejich zřizovatelů a tedy k porušování principu rovnosti pro všechny poskytovatele, rovněž byly zjištěny regionální rozdíly v poskytování dotací a tedy porušování principu rovných podmínek pro všechny příjemce sociálních služeb, došlo počínaje 1. lednem 2012 novelou zákona o sociálních službách § 101 a) až § 105 a) ke změně pravidel pro poskytování dotací ze státního rozpočtu pro jednotlivé kraje na základě procentního podílu kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu pro příslušný rozpočtový rok. Zákon určuje, za jakých podmínek lze o dotace žádat a k jakým účelům je lze využít, nezakládá však právní nárok na jejich získání. Podle přílohy k novele zákona se

uvádí výše procentního podílu v příslušném rozpočtovém roce pro Zlínský kraj 7,07 % z celkového objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu sociálních služeb (Česko, 2006 a; Prudká, 2015, s. 30–31).

3.4 Zřizovatelé a poskytovatelé sociálních služeb

Zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách (Česko, 2006 a) definuje podmínky pro poskytovatele sociálních služeb. Mohou jimi být fyzické nebo právnické osoby, které po splnění podmínek získají registraci krajského úřadu, případně MPSV, která osvědčuje splnění zákonem stanovených podmínek pro poskytování sociálních služeb v požadovaném rozsahu a kvalitě. Orgány vydávající registrace jsou rovněž oprávněny provádět u poskytovatelů, jimž byla registrace vydána, kontroly plnění předepsaných podmínek a při zjištění nedostatků rovněž ukládat nápravná opatření. Registraci nepodléhají fyzické osoby, které poskytují sociální služby svým blízkým, a také asistenti sociální péče, kterými mohou podle zákona 108/2006 Sb., (Česko, 2006 a) být osoby starší 18 let, zdravotně způsobilé, které tuto činnost nevykonávají podnikatelským způsobem. Jsou však povinni s osobami, kterým tyto služby poskytují, o jejich poskytování uzavřít písemnou smlouvu. V ojedinělých případech mohou na území České republiky poskytovat sociální služby ve smyslu zákona rovněž zahraniční fyzické nebo právnické osoby se sídlem v některém ze států Evropské unie, pokud jsou držiteli oprávnění k činnosti v jiném členském státě EU.

Čámský (2011, s. 29–30) ve své knize *Sociální služby v ČR v teorii a praxi* přibližuje působnost jednotlivých orgánů státní správy a postavení poskytovatelů sociálních služeb jimi zřizovaných. Kraje, obce, nevládní neziskové organizace nebo církve zřizují právnické osoby jako poskytovatele sociálních služeb, případně mohou jako poskytovatelé vystupovat samy. Zejména obce a kraje pak zřizují pro zajištění veřejných nebo sociálních služeb příspěvkové organizace. Kraje a obce rovněž zabezpečují dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb a zajišťují odborné sociální poradenství. Ministerstvo práce a sociálních věcí, kraje a v některých případech i obce zpracovávají střednědobý plán rozvoje sociálních služeb.

Organizace poskytující sociální služby dělíme na dva základní typy:

- **Neziskové organizace** – jsou definovány zákonem 586/1992 Sb., o dani z příjmu, jako právnické osoby, které nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání, tedy jejich činnost není spojena s cílem produkovat zisk. Dělí se dále na vládní (státní,

veřejné) neziskové organizace, což jsou nejčastěji příspěvkové organizace zřizované obcí nebo krajem a zabezpečující realizaci veřejné správy, a nestátní neziskové organizace (nevládní, soukromé, občanské, označované jako NNO) založené na principu sebeřízení společnosti, v oblasti poskytování sociálních služeb zde řadíme občanská sdružení, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, církevní organizace a církevní právnické osoby.

- **Ziskové organizace** – ve svém podnikání se obvykle řídí tržními principy. Pro účely poskytování sociálních služeb jsou nejčastěji zřizovány společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti a fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona (zákon číslo 455/ 1991 Sb.) nezapsané v obchodním rejstříku (Prudká, 2015, s. 21).

3.4.1 Registrace

Podmínky pro udělení registrace poskytovatelům sociálních služeb jsou stanoveny v zákoně 108/2006 Sb., o sociálních službách v § 78 a následujících (Česko, 2006 a). O registraci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby, popřípadě podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky. Je-li zřizovatelem poskytovatele ministerstvo, rozhoduje i o registraci. Podmínky udělení registrace:

- podání písemné žádosti o registraci se všemi náležitostmi (identifikační údaje o žadateli – fyzické nebo právnické osobě, údaje o druhu, určení, kapacitě, popisu realizace a zajištění poskytovaných sociálních služeb);
- odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby;
- trestní bezúhonnost právnické osoby i všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby, doloženou výpisem z rejstříku trestů (nebo obdobného dokladu z jiného členského státu EU), ne staršího tří měsíců;
- zajištění hygienických podmínek, jsou-li sociální služby poskytovány v zařízení sociálních služeb;
- vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby;
- zajištění personálních, materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb;

- doložení skutečnosti, že na majetek fyzické nebo právnické osoby žadatele o registraci nebyl prohlášen konkurs nebo proti ní nebylo zahájeno insolvenční řízení, případně nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka.

Poskytovatel sociálních služeb je také povinen před započítáním jejich poskytování uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb, které musí být platné po celou dobu poskytování sociálních služeb, a jeho úředně ověřenou kopii do 15 dnů od uzavření zaslat registrujícímu orgánu. Registr poskytovatelů sociálních služeb, kterým byla udělena registrace, vede krajský úřad (Česko, 2012 a).

4 ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

V teoretické části byla použita odborná literatura česká i zahraniční, týkající se jednak obecně oblasti podnikání, dále pak se zaměřením na podnikání a marketing ve službách. Z autorů byly nejvíce využity práce Philipa Kotlera, z českých autorů pak Miroslavy Vašítkové, Jitky Srpové a Jana Molka. Další část teorie byla zaměřena na oblast neziskového sektoru u nás a na členění neziskových organizací. Této problematice se z našich autorů věnuje hlavně Oldřich Matoušek. Vzhledem k novým právním úpravám, především v oblasti zakládání a fungování neziskových organizací a legislativním změnám v oblasti fungování a poskytování sociálních služeb, bylo v této části využíváno výkladu pojmů přímo z odpovídajících zákonů, především novelizace zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, a jeho prováděcí vyhlášky 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Protože novelizace tohoto zákona je účinná od roku 2016, nejsou údaje v některých starších literárních pramenech již aktuální. Proto bylo především v oblasti zakládání a financování neziskových organizací čerpáno z publikací Šárky Prudké – *Sociální služby v kontextu sociální politiky*, rovněž také Anny Pelikánové – *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ

Tato část práce je zaměřena na provedení analýzy podnikatelského prostředí, ve kterém bude organizace fungovat. K současným proměnám společnosti patří neoddělitelně fenomén stárnoucí společnosti a vzhledem k tomu, že princip subsidiarity doporučuje, aby byly služby poskytovány co nejbližší uživateli, byly prováděny analýzy demografické struktury obyvatelstva v dané oblasti, analýza konkurence a dotazníkové šetření zájmu o novou službu.

5.1 Analýza okolí – PEST analýza

Tato analýza vychází z bližší specifikace skutečností důležitých pro vývoj vnějšího prostředí organizace a posouzení změn těchto faktorů v čase, následně se pak odhaduje vliv jejich změn do budoucnosti.

5.1.1 Politicko-legislativní oblast

Organizace poskytující sociální služby bude působit na území České republiky, což je svrchovaný, jednotný a právní stát s parlamentní demokracií. Zákonodárná, výkonná i soudní moc je specifikována v nejvyšším zákoně – Ústavě České republiky, která ve své současné podobě platí od 1. ledna 1993. Zákonodárnou moc státu představuje volený Parlament ČR, tvořený dvěma komorami – Poslaneckou sněmovnou a Senátem. Mezi jejich nejdůležitější pravomoci patří tvorba a schvalování legislativy pro všechny oblasti fungování státu. Výkonnou moc ve státě tvoří prezident republiky a Vláda ČR, která zákonem zřizuje jednotlivá ministerstva. Jejich prostřednictvím jsou pak řízeny jednotlivé správní orgány: ústřední s celostátní působností, orgány místní samosprávy – kraje jako vyšší územní samosprávné celky a obce jako základní územní samosprávné celky. Soudní moc pak vykonávají jménem republiky nezávislé soudy (Česko, 1993).

Z hlediska vlivu na vznik a fungování sociálních služeb je důležitá především koncepce vlády pro tuto oblast, která byla formulována a uvedena v jejím programovém prohlášení. Hodnocení jejího plnění za uplynulé období přednesla na zasedání Poslanecké sněmovny dne 3. února 2017 ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová. Uvedla mimo jiné, že v uplynulých třech letech se podařilo splnit téměř všechny body programového prohlášení, ocenila úpravu některých právních předpisů ve spolupráci s Ministerstvem financí, navýšení dotací na sociální služby na rok 2017 na celkovou částku 9 270 000 000 Kč, což je o 85 mil. Kč více než v loňském roce a o 1,5 mld. Kč více než v roce 2014 a především

od letošního roku umožnění výplaty dotací poskytovatelům sociálních služeb ihned po vydání rozhodnutí, a ne až po finančním vypořádání předchozího roku. Na návrh Ministerstva práce a sociálních věcí došlo ke schválení 18 novel a návrhů nových zákonů a dalších sedm legislativních opatření je momentálně projednáváno (MPSV, 2017). Za nejvýznamnější změny v oblasti, která se přímo dotýká řešené problematiky, lze považovat především zvýšení příspěvku na péči o 10 % od 1. srpna 2016 nebo úpravu zákona 108/2006 Sb., který ukládá povinnost registrace poskytovatelů sociálních služeb společně s upřesněním podmínek poskytování pobytových sociálních služeb a zvýšením pravomocí krajských úřadů ke kontrole a postihu jejich nelegálního poskytování neregistrovanými subjekty. Značný význam na budoucí kvalitu poskytovaných služeb má rovněž legislativní opora kvalifikačních předpokladů a požadavků na průběžné vzdělávání pracovníků, zajišťujících poskytování sociálních služeb, která je rovněž zakotvena v zákoně 108/2006 Sb. Požadavky na výkon profese sociálního pracovníka uvádí § 109 a následující, předpoklady pro výkon činnosti dalších okruhů pracovníků, zajišťujících činnosti v sociálních službách, specifikují potom § 115 a následující zmíněného zákona (Česko, 2006 a). Mimo tohoto základního právního dokumentu, kterým se poskytování sociálních služeb u nás řídí, je důležitá také prováděcí vyhláška číslo 505/2006 Sb. (Česko, 2006 b) ve znění pozdějších předpisů. Dalším důležitým dokumentem, který upravuje činnost organizací poskytujících sociální služby, jsou pak Standardy kvality v sociálních službách.

5.1.2 Ekonomická oblast

Váchal (Váchal a kol., 2013, s. 98) uvádí pro tuto část analýzy významné makroekonomické ukazatele, jako jsou vývoj hrubého domácího produktu, míra inflace, míra nezaměstnanosti, kupní síla a složení výdajů domácností a další. Hrubý domácí produkt představuje souhrn hodnot přidaných zpracováním ve všech odvětvích činností považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tedy včetně tržních a netržních služeb). Jedná se o propočet v kupních cenách, za které jsou realizovány tržní výkony, včetně daní a bez dotací na produkty. U netržních služeb je pak přidaná hodnota vyjádřením souhrnu náhrad zaměstnancům a spotřeby fixního kapitálu. Od roku 2014 má HDP neustále stoupající hodnotu. Průměrná roční míra inflace za rok 2016 podle údajů ČSÚ činila 0,7 %. Podle statistických údajů (ČSÚ, ©2017) v roce 2016 rovněž meziročně klesla obecná míra nezaměstnanosti v rámci celé republiky u osob ve věku 15 až 64 let proti 4. čtvrtletí 2015 o 0,9 procentního bodu na hodnotu 3,6 %. Meziročně vzrostl počet osob v hlavním zaměstnání o 111,0 tis. (tj. o 2,2 %) na 5 186,9 tis. Růst se projevil zejména u žen a také

výrazně vzrostl počet pracujících v terciárním sektoru služeb (o 63,6 tis.). Rovněž vzrostla zaměstnanost ve zdravotní a sociální péči.

Ve 3. čtvrtletí roku 2016 se reálná spotřeba domácností na obyvatele meziročně zvýšila o 2,3 %, reálný příjem domácností ve stejném období vzrostl o 1,2 %. Průměrný měsíční příjem domácností na obyvatele v nominálním vyjádření byl 23 324 Kč, z toho 3 962 Kč tvořily individuální služby a zboží poskytnuté vládními institucemi a neziskovými institucemi sloužícími domácnostem (hodnota výrobků a služeb ve formě zdravotní a sociální péče a bydlení, zejména naturální dávky jako platby za zdravotní pomůcky, lékařské nebo stomatologické ošetření, operace apod., věcné dávky poskytované obcemi a veškeré hodnoty netržních služeb vládních i nestátních institucí poskytnutých pro individuální spotřebu). Ekonomická oblast je proto velmi úzce provázána s oblastí politicko-legislativní a poskytování sociálních služeb včetně jejich financování se řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a jeho prováděcí vyhláškou č. 505/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Financování sociálních služeb je vícezdrojové, tvoří je jednak dotace ze státního rozpočtu, které jsou rozdělovány kraji, příspěvky od zřizovatele a dále pak úhrady od klientů, kde základní činnosti přesně specifikuje a stanoví vyhláška č. 505/2006 Sb. (Česko, 2006 b) v § 12 stanoví také maximální výši úhrady za poskytování sociálních služeb v denních stacionářích, a to ve výši 130,- Kč za hodinu za poskytování vyjmenovaných úkonů základních činností a ve výši 170,- Kč za celodenní stravu v rozsahu minimálně tří hlavních jídel, případně 75,- Kč pouze za oběd, včetně provozních nákladů souvisejících s přípravou stravy. Mimo základních činností mohou být dle zájmu jednotlivých klientů smluvně ujednány za úhradu i některé fakultativní služby. Rovněž sponzorské dary se mohou stát jedním ze zdrojů financování provozu denního stacionáře.

5.1.3 Sociálně demografická oblast

Česká republika se po rozdělení bývalého Československa v roce 1993 rozkládá na území o rozloze 78 866 km². Administrativně se Česká republika dělí na osm územních krajů a zároveň na 14 samosprávných krajů, kdy hlavní město Praha je současně i jedním z krajů (ČSÚ, ©2017). Z hlediska této práce je důležitý Zlínský kraj, který je svou rozlohou 3 963 km² čtvrtým nejmenším krajem České republiky a zaujímá 5 % její plochy. Tvoří jej okresy Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž a Vsetín. Rozprostírá se ve východní části střední Moravy a východní okraj Zlínského kraje tvoří hranici se Slovenskou republikou. Na jihozápadě sousedí Zlínský kraj s krajem Jihomoravským, na severozápadě s krajem

Olomouckým a v severní části s krajem Moravskoslezským. Kraj má členitý, převážně kopcovitý charakter, tvořený pahorkatinami a vrchovinami (Zlínský kraj, 2017).

Podle údajů ČSÚ na území naší republiky žilo k 30. září 2016 celkem 10 572 427 obyvatel (ČSÚ, 2017). Na území Zlínského kraje žilo k 1. lednu 2016 celkem 584 676 obyvatel, což představuje 5,5 % celkového počtu obyvatel České republiky. Hustota zalidnění 149 obyvatel/km² významně převyšuje republikový průměr (133 obyvatel/km²). Vývoj věkového složení obyvatel je charakterizován zvyšujícím se podílem obyvatel v poproduktivním věku, přesto je věková struktura z ekonomického hlediska stále příznivá (Zlínský kraj, 2017). V kraji je celkem 307 obcí, z toho je 30 měst. Nejvýznamnějšími městskými a průmyslovými aglomeracemi jsou aglomerace Zlín-Otrokovice-Napajedla, v níž je koncentrováno přes 100 tisíc obyvatel, dále aglomerace Uherské Hradiště-Kunovice-Staré Město s téměř 40 tisíci obyvateli a konečně města Kroměříž, Vsetín a Valašské Meziříčí, z nichž každé má 25–30 tisíc obyvatel (Zlínský kraj, 2017).

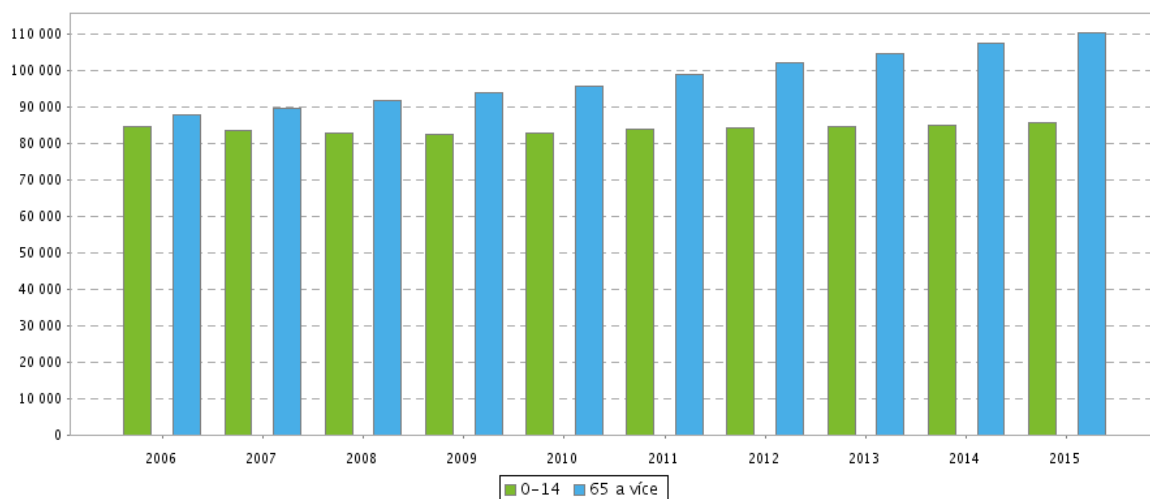
Podle demografických a statistických údajů se řadí Česká republika mezi vyspělé země, což se odráží na postupném stárnutí populace, a to jak v evropském, tak také v národním měřítku. Nejvíce osob ve věku 65 let a více v kraji žilo ve zlínském okrese a z celkového počtu obyvatel okresu senioři tvořili 18,5% podíl. Protože nově vzniklá organizace bude působit ve Zlínském kraji, zaměřuje se analýza nejprve na porovnání údajů o populaci v měřítku celé republiky a Zlínského kraje, pro srovnání byly zvoleny údaje, vztahující se k 31. prosinci v letech 2005 a 2015.

Zjištěné údaje přehledně uvádí tabulka (Tab. 3.)

Tab. 3 Údaje o obyvatelstvu podle stavu k 31. 12. (ČSÚ, 2017)

Rok	Počet obyvatel ČR	Počet obyvatel Zlínský kraj	Senioři nad 65 let ČR	Senioři nad 65 let Zlínský kraj	Průměrný věk ČR	Průměrný věk Zlínský kraj
2005	10 251 079	590 142	1 456 391	86 072	40,0	39,9
2015	10 553 843	584 676	1 932 412	110 108	41,9	42,5

Ještě názorněji zobrazuje stárnutí populace ve Zlínském kraji grafické vyjádření porovnání údajů o vývoji počtu obyvatel, především ve skupinách dětí ve věkové kategorii 0–14 let a seniorů nad 65 let v období od roku 2006 do roku 2015.

Obr. 4 Vývoj počtu obyvatel ve věku 0–14 let a 65 a více let ve Zlínském kraji (ČSÚ, 2017)

Z projekce obyvatel (ČSÚ, 2016) v tabulce (Tab. 4) vyplývá, že podíl osob ve věku 65 a více let ve Zlínském kraji v roce 2050 dosáhne 34,2 %, průměrný věk obyvatel bude 50,2 let. Počet osob pobírajících starobní důchod v kraji podle údajů za rok 2014 mírně vzrostl na 98,4 tis. osob a představuje 5,6 % z celkového počtu osob se starobním důchodem v ČR. Úroveň průměrných důchodů v kraji je dlouhodobě nízká, v roce 2014 byl průměrný důchod 10 843 Kč čtvrtý nejnižší mezi kraji. V roce 2014 bylo v celém Zlínském kraji seniorům vyplaceno téměř 16 tisíc příspěvků na péči, z toho 39 % osobám ve věku 85 a více let. Jednou z priorit rozvoje sociálních služeb v kraji je zajistit dostatečnou kapacitu v pobytových zařízeních určených pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými druhy demencí.

Kroměříž patří ve Zlínském kraji mezi obce s rozšířenou působností. Správní obvod tvoří celkem 46 obcí, z toho je jedna se statusem městyse a pět se statusem města. Podle statistických údajů (ČSÚ, 2017) celkový počet obyvatel správního obvodu Kroměříže k 31. prosinci 2013 činil 69 503, ke stejnému období roku 2015 pak 69 335 obyvatel. Procentuální zastoupení věkové skupiny dětí ve věku 0–14 let ve správním obvodu Kroměříže v roce 2015 bylo 14,6 %, zatímco zastoupení věkové kategorie seniorů nad 65 let činilo ve stejném období 18,9 %. Leží v jižní části Hornomoravského úvalu, v široké údolní nivě řeky Moravy, v nadmořské výšce 201 m n. m. Rozloha katastrálního obvodu obce

Kroměříž je v současnosti 5 560 hektarů a město samotné je vystavěno na 1 770 hektarech. Ostatní plochy tvoří předměstské části, které dříve bývaly samostatnými zemědělskými vesnicemi. Těmito částmi jsou: Hradisko, Postoupky, Miňůvky, Bílany, Vážany, Kotojedy, Těšnovice, Trávník, Drahlav a Zlámanka.

Obr. 5 Město Kroměříž a jeho předměstské části (Zdroj: Český statistický úřad)

Na obrázku (Obr. 5) je graficky zobrazeno současné členění města Kroměříže a jeho předměstských částí.

Tab. 4 Projekce obyvatelstva Zlínského kraje (Zdroj: Český statistický úřad)

Základní výsledky projekce obyvatelstva Zlínského kraje

Zdroj: ČSÚ, Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050 (130052-14)

	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Obyvatelstvo celkem (k 1. 1.)							
Celkem	576 564	567 157	555 945	543 028	528 943	514 190	499 059
z toho ve věku (%):							
0–14 let	14,4	13,3	12,3	11,6	11,4	11,6	11,9
15–64 let	64,4	63,2	62,1	61,0	58,7	55,6	54,0
65 a více let	21,1	23,5	25,6	27,4	29,9	32,7	34,2
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	121 939	133 208	142 270	148 613	158 177	168 278	170 442
v tom ve věku:							
65–69 let	38 192	35 979	35 184	34 435	39 912	42 174	35 121
70–74 let	32 652	34 973	33 304	32 902	32 369	37 703	40 015
75–79 let	23 178	28 555	31 022	29 860	29 807	29 539	34 694
80–84 let	14 822	18 435	23 296	25 792	25 124	25 509	25 572
85–89 let	9 103	9 820	12 743	16 603	18 788	18 643	19 443
90 a více let	3 992	5 446	6 721	9 021	12 177	14 710	15 597
Průměrný věk (roky)	43,7	45,2	46,6	47,9	48,9	49,6	50,2
Index stáří ¹⁾	146,8	176,0	207,7	235,1	261,3	281,0	287,8
Index ekonomického zatížení ²⁾	67,0	72,9	75,2	77,5	84,2	94,0	100,2
Muži							
Celkem	282 027	277 258	271 552	265 157	258 400	251 405	244 187
z toho ve věku (%):							
0–14 let	15,2	14,1	13,0	12,3	12,1	12,3	12,5
15–64 let	67,1	65,8	64,8	63,6	61,2	58,1	56,3
65 a více let	17,7	20,1	22,3	24,1	26,8	29,7	31,2
Počet mužů ve věku 65 a více let	50 055	55 849	60 457	63 899	69 145	74 542	76 186
v tom ve věku:							
65–69 let	17 576	17 143	16 804	16 619	19 454	20 491	17 333
70–74 let	14 179	15 515	15 420	15 344	15 275	17 998	19 058
75–79 let	9 261	11 787	13 178	13 312	13 423	13 489	16 069
80–84 let	5 190	6 855	9 013	10 318	10 600	10 913	11 123
85–89 let	2 795	3 143	4 335	5 903	6 944	7 301	7 747
90 a více let	1 054	1 406	1 707	2 403	3 449	4 350	4 856
Ženy							
Celkem	294 537	289 899	284 393	277 871	270 543	262 785	254 872
z toho ve věku (%):							
0–14 let	13,7	12,7	11,7	11,0	10,9	11,1	11,3
15–64 let	61,9	60,7	59,5	58,5	56,2	53,3	51,7
65 a více let	24,4	26,7	28,8	30,5	32,9	35,7	37,0
Počet žen ve věku 65 a více let	71 884	77 359	81 813	84 714	89 032	93 736	94 256
v tom ve věku:							
65–69 let	20 616	18 836	18 380	17 816	20 458	21 683	17 788
70–74 let	18 473	19 458	17 884	17 558	17 094	19 705	20 957
75–79 let	13 917	16 768	17 844	16 548	16 384	16 050	18 625
80–84 let	9 632	11 580	14 283	15 474	14 524	14 596	14 449
85–89 let	6 308	6 677	8 408	10 700	11 844	11 342	11 696
90 a více let	2 938	4 040	5 014	6 618	8 728	10 360	10 741

¹⁾ Poměr osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 až 14 let

²⁾ Poměr osob ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 až 64 let

Obdobně jako vývoj populace na území kraje, tak také na území samotného města Kroměříže dochází k postupnému zvyšování věku obyvatel. Názorné srovnání počtu obyvatel města ve vybraných věkových kategoriích a letech je uvedeno v tabulce (Tab. 5).

Tab. 5 Počet obyvatel města Kroměříže – údaje jsou k 31. 12. v jednotlivých letech (vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ, 2017)

Rok	Obyvatel celkem	Děti 0 – 14 let	Senioři nad 65 let	Průměrný věk let
2000	29 995	4 662	4 195	39,0
2010	29 191	3782	5 068	42,2
2015	29 066	4 203	5 841	43,3

Podle statistických údajů z celkového počtu 29 995 obyvatel města v roce 2000 tvořila skupina seniorů nad 65 let 14,0 % a průměrný věk obyvatel města byl 39,0 let, zatímco z celkového počtu 29 066 obyvatel města ke stejnému datu roku 2015 již bylo seniorů nad 65 let celkem 5 841, což tvořilo již 20,1 % všech obyvatel města a průměrný věk obyvatel se zvýšil na 43,3 let (ČSÚ, 2017), což opět potvrzuje tendenci postupného stárnutí populace. Do budoucna lze tedy očekávat nárůst počtu seniorů, který bude mít za následek zvýšenou poptávku po zdravotní a sociální péči ve městě Kroměříži.

5.1.4 Technicko-technologická oblast

I když pokrok a zavádění nových technologií, postupů a objevů se především v novodobé historii týká všech oblastí lidského života a jeho činností, a tedy i oblasti sociálních služeb a péče o staré lidi, přesto se s výraznými změnami v technické a technologické oblasti v našich podmínkách setkáváme ve větším měřítku až po roce 1989. Do té doby se jednalo většinou jen o individuální či ojedinělé případy, které byly limitovány finančními možnostmi především státních zařízení, která do té doby péči poskytovala. Vývoj a zavádění nových kompenzačních pomůcek, jako jsou různá naslouchadla, čtecí a zobrazovací zařízení, pomůcky usnadňující pohyb, jako různé typy chodítek, invalidních vozíků včetně elektrických, mechanická zvedací zařízení, zvedací plošiny, schodolezy a další typy pomůcek pro přesun imobilních nebo málo pohyblivých osob, polohovací lůžka nebo křesla, hygienická křesla, hydraulické a polohovací vany, různé typy antidekubitních matrací a dalších polohovacích a antidekubitních pomůcek pro osoby dlouhodobě upoutané na lůžko,

různé typy signalizačních a monitorovacích systémů, automatické dávkovače léků a další technická zařízení – to vše významným způsobem pozitivně ovlivnilo nejen kvalitu života těch seniorů, kteří jsou vzhledem ke svému věku nebo zdravotnímu postižení nějakým způsobem znevýhodněni, ale pomáhá také pečujícím osobám usnadnit náročnou práci. Za velmi významný posun v hygienické péči je třeba označit zavedení různých typů jednorázových inkontinentních pomůcek pro dospělé (muže i ženy) a celé řady ostatních pomůcek, jako jsou jednorázové inkontinentní podložky, jednorázové žínky, čisticí pěny a emulze, ošetřující a ochranné krémy a další hygienické přípravky, které umožňují diskrétní a důstojné řešení tohoto citlivého problému a tím také významné zkvalitnění života mnoha osob.

K prodlužování délky i kvality života rovněž přispívají výzkumy v oblasti farmaceutické, vývoj nových preparátů, léků, obvazového a dalšího zdravotnického materiálu, jako jsou prostředky na zmírnění bolesti, zlepšení péče o kožní defekty nebo jinak přispívající ke zlepšení ošetrovatelské a zdravotnické péče o seniory, protože s přibývajícím věkem u nich většinou narůstá i potřeba ošetrovatelské a zdravotnické péče.

5.2 Analýza konkurence

Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí bylo v České republice k 31. 12. 2015 registrováno celkem 496 domovů pro seniory s počtem 37 200 míst a 276 domovů se zvláštním režimem s počtem 15 494 míst. Rozložení sítě zařízení sociálních služeb i jejich kapacita nejsou rovnoměrně rozmístěny po celém území, dostupnější jsou především ve větších městech. Jejich rozmístění a plánování by mělo vycházet z hodnocení současných i budoucích potřeb obyvatelstva, komunitního plánu i kapacitních možností poskytovatelů. Na území Zlínského kraje se ke stejnému datu, tedy k 31. 12. 2015, nacházelo 38 domovů pro seniory s kapacitou 2 625 klientů a 20 domovů se zvláštním režimem s kapacitou 1 012 klientů (MPSV, 2016). V tabulce (Tab. 6) je přehledně uvedeno srovnání vývoje počtu míst v jednotlivých typech zařízení sociálních služeb na území Zlínského kraje během posledních několika let.

Tab. 6 Počet míst v zařízeních sociální péče Zlínského kraje k 31. 12. v jednotlivých letech (vlastní zpracování, zdroj dat: ČSÚ, 2017)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Centra denních služeb	25	57	57	63	63	68	82	-	-
Denní stacionáře	233	273	146	104	120	109	111	-	-
Týdenní stacionáře	40	73	73	71	61	60	60	59	51
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 363	1 211	1 195	1 193	1 181	1 155	1 134	1 096	1 081
Domovy pro seniory	3 018	2 972	2 782	2 842	2 768	2 769	2 800	2 681	2 625
Domovy se zvláštním režimem	116	327	435	429	585	656	718	854	1 012
Chráněné bydlení	679	487	474	462	218	106	35	59	112
Azylové domy	335	436	321	306	327	370	379	380	413
Domy na půl cesty	8	5	24	48	43	43	43	43	43
Noclehárny	-	45	40	46	40	14	10	50	-
Sociálně terapeutické dílny	174	185	95	52	57	57	57	-	-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	45	73	105	68	68	90	91	64	64

Pozn.: pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

5.2.1 Katalog poskytovatelů sociálních služeb

Protože plánovaná služba bude poskytována na území města Kroměříže, zaměříme se blíže na analýzu konkurence přímo ve městě a blízkém okolí. Za hlavní zdroj informací byl zvolen Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb v ORP Kroměříž, dostupný z webových stránek sociálních služeb v Kroměříži. Tento katalog poskytuje přehled všech poskytovaných sociálních služeb nejen v mikroregionu Kroměříž, ale i v okolních obcích, rozdělené podle zaměření služeb a cílových skupin. Uvádí se zde název zařízení, adresa, telefonický kontakt, e-mailová adresa a webové stránky jednotlivých zařízení, seznam registrovaných sociálních služeb a jejich kapacita. S ohledem na zaměření této práce byly pro bližší analýzu zvoleny ty služby, které jsou poskytovány přímo ve městě a jsou zaměřeny na cílovou skupinu seniorů.

5.2.2 Sociální služby města Kroměříž, příspěvková organizace

Největším poskytovatelem sociálních služeb ve městě jsou Sociální služby města Kroměříže, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je město. Tato organizace má registrováno několik oblastí sociálních služeb poskytujících podporu a péči osobám, které se ocitly v nepříznivé životní situaci buď z důvodu svého zdravotního postižení, nebo věku. V roce

2016 tato organizace zaměstnávala téměř 400 pracovníků a poskytovala služby 627 uživatelům (SSMK, © 2015). Osobám se zdravotním postižením poskytuje pobytové služby formou celoročního pobytu, týdenního stacionáře, denního stacionáře, odlehčovací služby a podpory samostatného bydlení Domov pro osoby se zdravotním postižením Barborka. I když někteří z klientů tohoto zařízení jsou již vyššího věku, primárně kritériem přijetí je většinou mentální postižení, případně ještě kombinované s dalšími smyslovými omezeními. Na cílovou skupinu seniorů jsou pak zaměřeny Domov pro seniory U Kašny, Domov pro seniory U Moravy, Domov pro seniory Vážany a Domov se zvláštním režimem Strom života (SSMK, © 2015).

Domov pro seniory U Kašny je tvořen komplexem tří budov s celkovou kapacitou 80 lůžek v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích se sociálním zařízením, kde je poskytován klientům celoroční pobyt. Klienti mohou rovněž využívat dvě společenské místnosti, knihovnu a v případě potřeby dvě společné koupelny vybavené masážní vanou (SSMK, © 2015).

Domov pro seniory U Moravy je dalším celoročním pobytovým zařízením s kapacitou 112 lůžek pro seniory a 24 lůžek pro uživatele s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí. Klientům je k dispozici tělocvična, kaple, kuřárna a bufet, mohou navštěvovat pracovní terapie – keramickou dílnu, hudební kroužek, kroužek ručních prací, rovněž jsou využívány nové metody přímé práce s klienty, jako jsou canisterapie, reminiscence, muzikoterapie a využití snoezelenu. S uživateli s vyšším stupněm závislosti na poskytovaných službách je pravidelně prováděna individuální aktivizace (SSMK, © 2015).

Domov pro seniory Vážany poskytuje bezbariérové ubytování v jednolůžkových, dvoulůžkových nebo třílůžkových pokojích s koupelnou a WC celkem pro 120 klientů, z toho je 99 míst v Domově pro seniory a 21 míst v Domově se zvláštním režimem. Budova je kruhového půdorysu se společnými balkony, nádvořím, zahradou a v blízkosti je park. Klienti mohou využívat také kulturní místnost, kapli, tělocvičnu, relaxační a reminiscenční místnost, místnosti pro pracovní aktivity a také bufet (SSMK, © 2015).

Domov se zvláštním režimem Strom života je celoroční pobytové zařízení pro klienty s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí. Zařízení poskytuje celoroční komplexní péči v jednolůžkových, dvoulůžkových nebo třílůžkových pokojích s koupelnou a WC pro celkem 54 klientů. Posláním tohoto zařízení je poskytování sociálních služeb dle individuálních potřeb jednotlivých klientů v souladu s platnou legislativou, udržování

a prohlubování jejich návyků, soběstačnosti, dovedností a sebeobsluhy a současné vytváření domácí atmosféry, pocitu bezpečí a ochrany klientů před vyloučením ze společnosti. Dle zájmu mohou klienti využívat pracovní terapie nebo se zúčastnit různých kulturních, společenských a jiných akcí (SSMK, © 2015).

5.2.3 Pečovatelská služba Kroměříž, zapsaný ústav

Další organizací, poskytující terénní sociální služby seniorům a osobám se zdravotním postižením, kteří sice žijí ve vlastních domácnostech nebo u rodiny, ale nejsou schopni bez pomoci jiné osoby zvládat běžnou péči o svou osobu, zajistit chod domácnosti nebo udržovat kontakt se společenským prostředím, je Pečovatelská služba Kroměříž, z. ú. Jde o neziskovou organizaci, která se jako samostatná vyčlenila v roce 2005 ze Sociálních služeb města Kroměříže. Cílem této služby je zabezpečení sociálních, zdravotních, kulturních a duchovních potřeb členů cílové skupiny, prevence jejich sociálního vyloučení, ale také předčasných odchodů do sociálních zařízení. Klientům v nepříznivé životní situaci poskytuje dle jejich aktuálního stavu, individuálních potřeb a přání a rovněž svých kapacitních možností pečovatelské služby, ambulantní péči nebo kombinaci obou možností ve sjednaném rozsahu, termínu a frekvenci. Přitom je kladen důraz na zachování co největší míry samostatnosti klienta a podpory jeho aktivního a důstojného života v jeho přirozeném prostředí, aby nedocházelo ke zvyšování jeho závislosti na jiné osobě nebo na službě samotné, ale rovněž snižování míry ohrožení sociálním vyloučením. Snahou organizace je poskytování podpory v rozsahu a čase, který vyhovuje klientům, ale také zachování efektivního využití personálu a prostředků, kterými disponuje, současně s ekonomickou udržitelností organizace.

Centrum denních služeb – poskytuje ambulantní služby seniorům a osobám se zdravotním postižením v prostorách sídla organizace s kapacitou osmi klientů denně. Klienti do centra docházejí, případně mohou být přivezeni pracovníky, využijí zde možnost dopomoci při úkonech hygieny, případně pedikúry a většinou zůstanou na středisku i na oběd. V případě zájmu se mohou také zapojit do různých aktivit – trénink paměti, ruční práce, vycházky i s vozíčkáři. Tato forma péče bývá využívána také pečujícími osobami jako alternativa odlehčovací služby pro imobilní klienty a klienty s lehčími formami Alzheimerovy choroby či jiných typů demencí (Pečovatelská služba Kroměříž, © 2008–2017).

Terénní služba – je nejvyužívanější, většina úkonů je prováděna ve všedních dnech od 7.00 do 15.30 h v domácnostech klientů. Jde o dopomoc při péči o vlastní osobu, jako podávání

stravy, oblékání nebo svlékání, dopomoc při přesunu na vozík nebo na lůžko, pohybu po bytě, dále pak úkony spojené s hygienickou péčí – koupání či sprchování, mytí vlasů, vyprazdňování a hygiena s tím spojená. Často využívanými službami jsou také dovoz a donáška obědů, kde organizace využívá více dodavatelů a klient má možnost výběru z několika druhů jídel, dále pak zajištění nákupů, úklidu domácnosti, praní a žehlení prádla nebo doprovod klienta k lékaři, na úřad či další instituce. Klienty, pro které organizace služby zajišťuje, převážně jsou:

- dospělé osoby se sníženou soběstačností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu;
- dospělé osoby pobírající částečný nebo plný invalidní důchod;
- dospělí držitelé průkazu ZTP a ZTP/P;
- senioři z Kroměříže a okolí, Tlumačova nebo z mikroregionu Morkovsko.

Jednotlivé úkony péče podle potřeb klienta se individuálně sjednávají ve smlouvě a účtují se po minutách dle ceníku, většinou jde o dotované služby a na jejich úhradu bývá využíván příspěvek na péči. Fakultativní úkony jsou pak klienty hrazeny ve výši přímých nákladů. V případě potřeby mohou klienti využít také zapůjčení některých kompenzačních pomůcek (polohovací lůžko, invalidní vozík, chodítka nebo toaletní křeslo) (Pečovatelská služba Kroměříž, © 2008–2017).

5.2.4 Oblastní Charita Kroměříž

Další organizací, poskytující sociální služby na území města a okolí, je Oblastní charita Kroměříž. V současné době má registrováno devět sociálních a jednu ošetrovatelskou službu. Ze sociálních služeb, které jsou definovány zákonem č. 108/2006 Sb., to jsou: Sociální poradna, Azylové ubytování pro matky s dětmi, Charitní pečovatelská služba, Charitní ošetrovatelská služba, Osobní asistence, Kontaktní centrum Plus, což jsou služby ambulantní nebo terénní, dále pak Sociální rehabilitace Zahrada a Charitní dům pokojného stáří v Cetechovicích, které poskytují pobytové služby. Poskytování sociálních služeb pro seniory se věnují:

Charitní dům pokojného stáří – jde o pobytové zařízení typu domov se zvláštním režimem, které se specializuje na osoby trpící Alzheimerovou chorobou nebo stařeckou demencí. Kapacita domova se zvláštním režimem je 38 lůžek, v tomto zařízení je rovněž poskytována odlehčovací pobytová služba s kapacitou čtyř míst (Charita Kroměříž, © 2015).

Charitní pečovatelská služba – zajišťuje pečovatelské úkony ve vlastním sociálním prostředí v domácnostech klientů. Jde především o pomoc se zvládnutím péče o vlastní osobu – oblékání, přesunu na vozík nebo lůžko, dovoz, příprava a pomoc při podávání stravy, polohování na lůžku. Dále služby spojené s osobní hygienou v koupelně či na lůžku, včetně mytí vlasů a stříhání nehtů. V rámci fakultativních služeb lze zajistit pronájem termo-jídlonosičů, použití zvedáku do vany, sedačky na vanu nebo bazénku na mytí vlasů. Další oblastí je pomoc při zajištění chodu domácnosti, jako je úklid, nákupy a pochůzky nebo praní a žehlení prádla na středisku služby. V rámci zprostředkování kontaktu se společenským prostředím služba zajišťuje doprovod klientů k lékaři, na úřady či instituce. V roce 2015 tyto služby zajišťovalo deset pracovníků, osm pečovatelek, sociální pracovníce a vedoucí. Dle potřeb klientů byly služby péče zajišťovány také večer, o víkendech nebo svátcích. V roce 2015 využilo Charitní pečovatelskou službu celkem 98 klientů, z toho bylo 93 seniorů a pět osob se zdravotním postižením, nejpočetnější skupina, celkem 61 klientů, byli senioři starší 80 let, dále pak služby využilo 34 seniorů ve věku 65–80 let (Charita Kroměříž, © 2015).

Charitní ošetřovatelská služba – poskytuje primární ošetřovatelskou a zdravotní péči v domácím prostředí klientů v takovém rozsahu, aby bylo klientům umožněno setrvat v jejich přirozeném domácím prostředí a nemuseli být hospitalizováni. Tuto službu využívají zvláště lidé s chronickými onemocněními, s diabetem, kolostomií, onkologickými diagnózami, osoby v terminálním stadiu nebo lidé, kteří jsou z důvodu vysokého věku nebo postižení odkázáni na pomoc druhé osoby. Služba také zajišťuje zapůjčení kompenzačních pomůcek. Podle statistických údajů bylo v roce 2015 ošetřováno 273 klientů během 7 369 návštěv zdravotních sester. Zapůjčení kompenzačních pomůcek využilo 125 klientů (Charita Kroměříž, © 2015).

Osobní asistence – posláním této služby je poskytnout podporu lidem, kteří z důvodu svého věku, zdravotního postižení nebo omezení potřebují pomoc při prožívání života obvyklým způsobem, který je srovnatelný s běžným způsobem života jejich vrstevníků. Tato služba je poskytována na území Kroměřížska, Koryčanska, Zdounecka a Morkovska. V roce 2015 tuto službu využilo 33 klientů, bylo uskutečněno 3 159 setkání v celkové délce (včetně cesty) 7 700 hodin (Charita Kroměříž, © 2015).

5.2.5 Další zařízení a služby pro seniory v Kroměříži

Domov sv. Kříže Kroměříž je registrovanou sociální službou domova pro seniory, jejímž zřizovatelem je Česká katolická charita. Je součástí kláštera Milosrdných sester sv. Kříže

a funguje zde již od roku 1993. Poskytuje celoroční pobytovou službu pro seniory, kteří vzhledem ke svému věku a zdravotnímu stavu potřebují pravidelnou podporu a pomoc která nemůže být poskytnuta v jejich domácím prostředí. Ta spočívá v zajištění fyzických, duševních, sociálních a zejména duchovních potřeb. Služba je určena především pro řeholní sestry, kněze a ženy, které chtějí žít v církevním prostředí a jejichž zdravotní stav vyžaduje podporu a péči jiné osoby a která nemůže být poskytnuta v jejich domácím prostředí:

- starším 65 let (výjimečně i mladším 65, pokud jsou již ve starobním důchodu a jejich zdravotní stav vyžaduje péči jiné osoby);
- výjimečně i řeholním sestrám v invalidním důchodu mladším 65 let (a zároveň starším 18 let), které potřebují péči jiné osoby.

Kapacita domova je 72 lůžek. Klienti domova se mohou 3x denně účastnit společné modlitby a mše svaté v kapli s bezbariérovým přístupem, která je součástí budovy, nebo lze modlitby poslouchat prostřednictvím domácího rozhlasu či telefonu přímo na pokojích. V případě zájmu jsou klientům pravidelně zprostředkovány svátosti a další duchovní péče.

Klub seniorů v Kroměříži – je místem, kde se mohou setkávat všichni senioři a osoby se zdravotním postižením, aktivně trávit svůj život a snižovat tak svoji případnou izolovanost. Člení se do několika organizací, které se zaměřují na bohatý kulturní, sportovní a společenský program. V klubu se rovněž konají různé vzdělávací programy nebo kurzy se zaměřením na různé dovednosti. Patří sem **Centrum pro seniory Zachar**, které se zaměřuje na aktivní stáří a zdravý životní styl seniorů, nabízí seberealizaci v mnoha zájmových, uměleckých a tvůrčích činnostech. Organizují se zde vzdělávací kurzy, podporuje se pohybová aktivita, společná setkávání seniorů a navazování nových přátelství. Dále **Klub českých turistů**, který pořádá pravidelná setkání každou středu od 17:00 do 19:00 hodin a každou sobotu organizuje vycházky do blízkého okolí i do vzdálenějších míst, ale respektuje přitom příslušnou věkovou kategorii účastníků. Samostatnou skupinu tvoří **Klub učitelů – seniorů**, skupina cca 50 bývalých učitelů, kteří se scházejí v klubovně první čtvrtky v měsíci v klubovně v době od 14:00 do 16:00 hodin při přednáškách a besedách s významnými osobnostmi, promítání filmů, kulturních vystoupeních, předčítání vlastní tvorby nebo různých zájezdů. **Klub seniorů města Kroměříže** je otevřen vždy v pondělí a ve čtvrtky od 14:00 do 17:00 hodin a kromě posezení u kávy a čaje, společenských her nebo zábavy s hudbou a pohoštěním pořádá také různé zájezdy, přednášky či besedy. Samostatné organizace tvoří pak Klub vojenských důchodců, Svaz tělesně postižených

(STP) a Svaz tělesně postižených civilizačními chorobami (SPCCH), které rovněž pořádají různě zaměřené akce pro své členy.

Senior taxi – jde o novou službu, kterou provozují od 2. ledna 2017 Sociální služby města Kroměříže, p. o., určenou občanům města Kroměříže a jeho okolí. V době uvedení byla určena seniorům ve věku nad 70 let, po prvotních zkušenostech pak byla od února rozšířena nabídka této služby všem osobám se zdravotním postižením, držitelům průkazu ZTP nebo ZTP/P bez rozdílu věku a rovněž obyvatelům města Kroměříže nad 65 let. Objednat tuto službu je třeba předem a provozní doba je ve všední dny od 6:30 do 15:00 hodin.

Denní stacionář jako sociální službu v Kroměříži mají registrovány Sociální služby města Kroměříže, p. o. Funguje při DOZP Barborka s kapacitou 20 klientů, je však určen primárně pro cílovou skupinu dospělých osob se zdravotním postižením (mentálním a kombinovaným).

V blízkém okolí města Kroměříže v obci Kvasice, vzdálené cca 10 km, provozují Sociální služby Uherské Hradiště, p. o. při DOZP Kvasice denní stacionář pro jednoho klienta, cílovou skupinou jsou však mentálně postižené děti od tří let věku a mladí dospělí s přidruženým postižením zraku a pohybového aparátu.

Nejbližší organizací, která poskytuje služby denního stacionáře se zaměřením na cílovou skupinu seniorů, je Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem, která provozuje Denní stacionář pro seniory Chvalčov. Toto zařízení je však vzdálené od města Kroměříže 34 km.

5.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Hlavním cílem průzkumu bylo zjistit zájem respondentů o novou ambulantní sociální službu Denní stacionář pro seniory v Kroměříži. Dále byly stanoveny tyto vedlejší cíle:

1. Zjistit předpokládanou četnost využití služeb Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.
2. Zjistit konkrétní požadavky klientů na služby Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.
3. Zjistit očekávanou výši platby za využití služeb Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži.

V závislosti na vedlejších cílech průzkumu byly stanoveny tyto hypotézy:

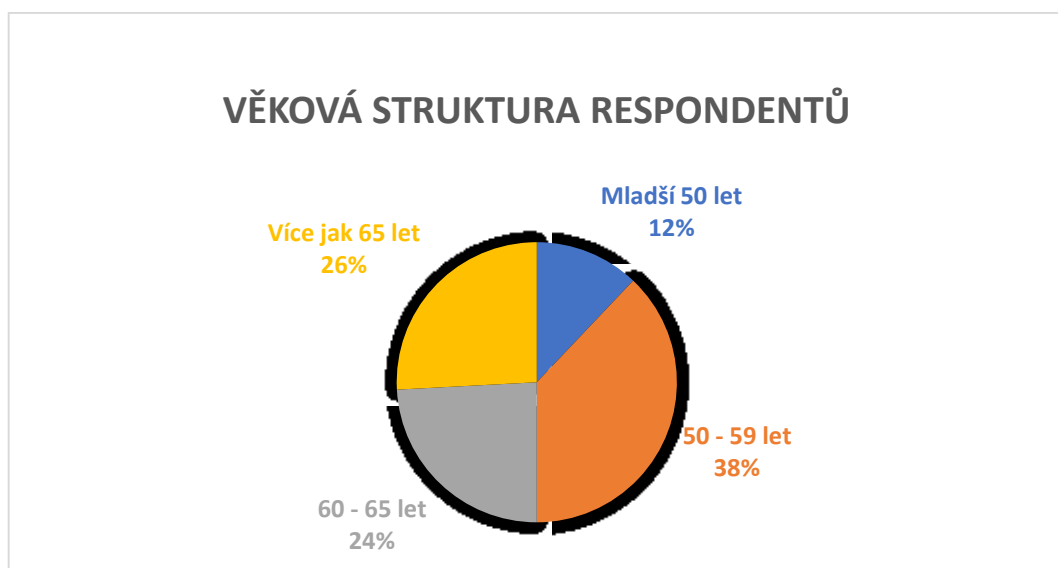
H 1 – Většina respondentů plánuje využívat služby Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži jednou za týden.

H 2 – Většina respondentů by v Denním stacionáři pro seniory v Kroměříži preferovala využití sociálně terapeutických aktivit.

H 3 – Většina respondentů považuje za adekvátní výši platby 100,- Kč za hodinu pobytu v Denním stacionáři pro seniory v Kroměříži.

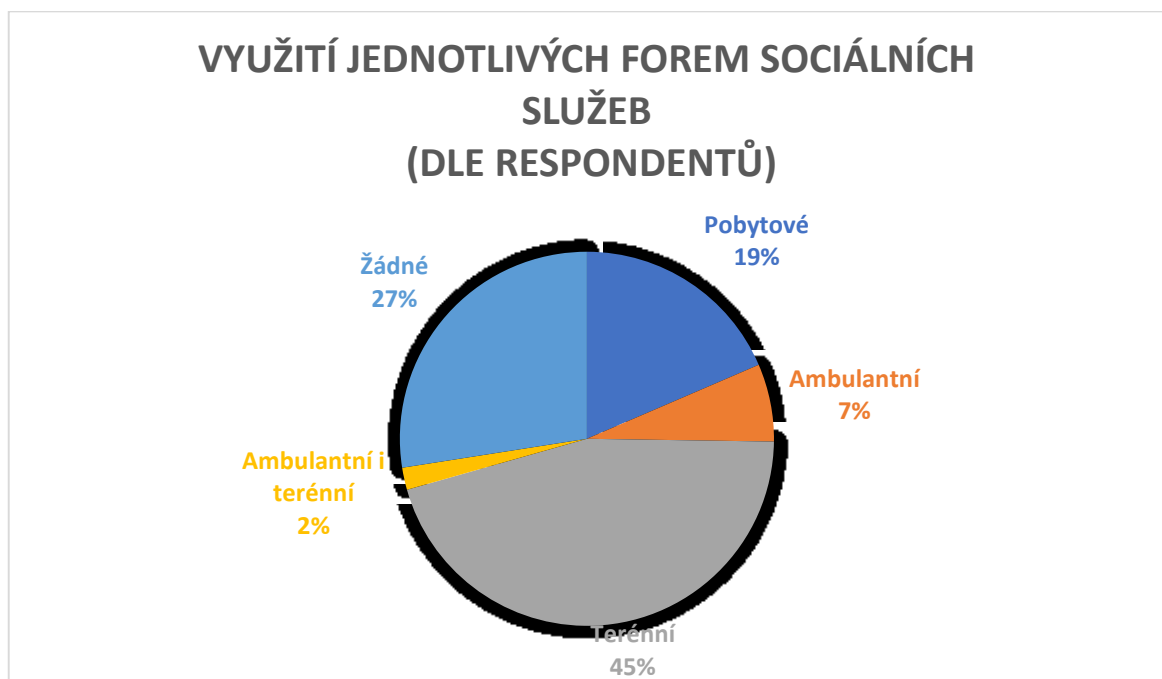
Dotazník byl distribuován v tištěné formě, za účelem dotazování bylo osloveno a s vyplněním dotazníku souhlasilo celkem 298 občanů města Kroměříže ve věku nad 18 let. Dotazník tvořilo osm otázek, ze kterých bylo šest zaměřených na zjištění povědomí o typech a využívání stávajících sociálních služeb a případného zájmu respondentů o využívání nové sociální služby jimi samotnými nebo někým z okruhu jejich blízkých, dvě otázky pak blíže charakterizovaly respondenty samotné z hlediska věkového a genderového složení. Všichni respondenti byli informováni o zajištění anonymity jejich odpovědí a využití údajů z dotazníku výhradně pro potřeby této diplomové práce. Vzor dotazníku je uveden v přílohách (P I).

Výsledný soubor vznikl prostým náhodným výběrem ze všech vyplněných dotazníků. Tvořilo jej celkem 298 respondentů, z nichž bylo 21 % mužů (63 z dotázaných osob) a 79 % žen (235 z dotázaných). Věkovou skladbu respondentů tvořilo 36 osob mladších 50 let, 113 dotázaných osob uvedlo věkovou skupinu 50 až 59 let, 72 dotázaných osob bylo ve věku 60 až 65 let a konečně 77 dotázaných osob bylo starších 65 let.

Obr. 6 Věková struktura respondentů (Vlastní šetření)

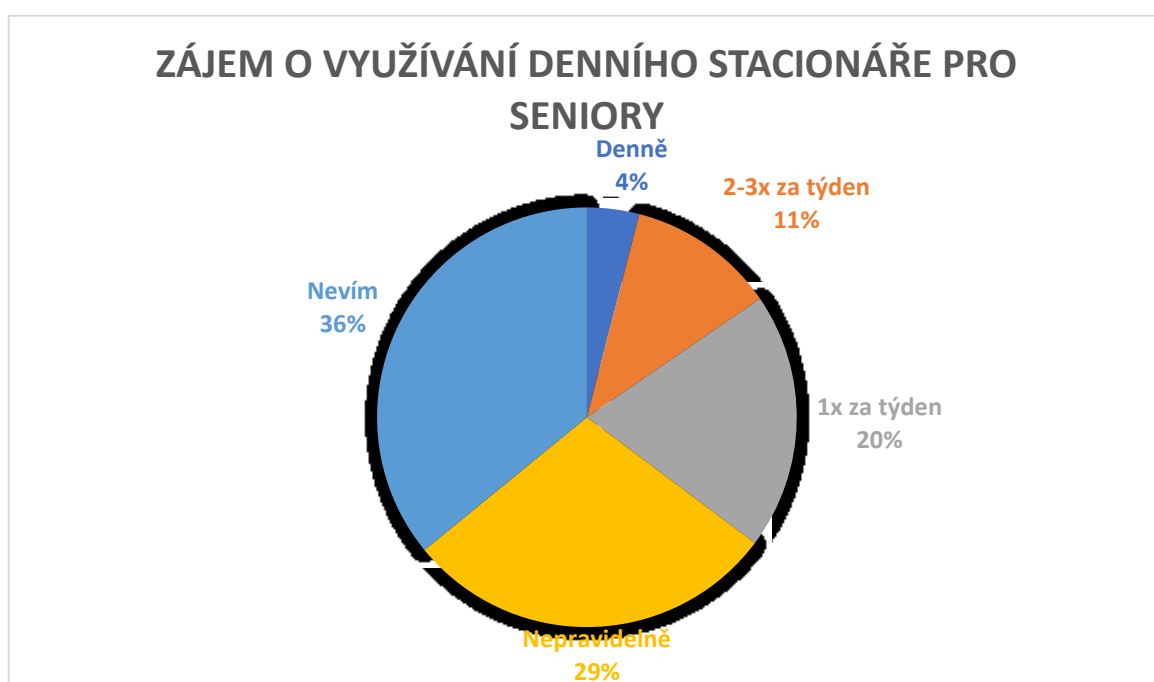
Otázka č. 1 zjišťovala, zda respondenti nebo někdo z okruhu jejich blízkých využívají některý typ sociálních služeb. Kladně na tuto otázku odpovědělo celkem 212 osob, což tvoří 71 % ze všech dotazovaných osob, oproti 29 % (tedy 86 dotázaným), kteří odpověděli, že oni sami ani nikdo z jejich blízkých žádný typ sociálních služeb nevyužívají. V následující otázce č. 2 pak byli respondenti požádáni o upřesnění formy služeb, které buď oni sami, nebo někdo z jejich blízkých využívají, přičemž bylo možné zvolit i více odpovědí. Podle četnosti byly odpovědi seřazeny následovně: nejčastěji respondenti odpovídali, že využívají sami nebo někdo z jejich blízkých terénní sociální služby, celkem 142 osob, 58 dotázaných odpovědělo, že oni nebo někdo z jejich blízkých využívají pobytové sociální služby a 21 dotázaných osob odpovědělo, že oni nebo někdo z jejich okruhu blízkých využívají ambulantní sociální služby. Možnost zvolit více odpovědí využilo celkem šest dotazovaných, kteří shodně uvedli, že oni nebo někdo z jejich blízkých využívají terénní i ambulantní sociální služby. Mezi dotazovanými pak bylo také 83 osob, které neuvedly ani jednu z možností. Obrázek (Obr. 7) názorně vizualizuje četnosti odpovědí jednotlivých respondentů.

Obr. 7 Využití jednotlivých forem sociálních služeb (vlastní šetření)

Další otázka dotazníku zjišťovala zájem respondentů o využití nové ambulantní služby – Denního stacionáře pro seniory. Na tuto otázku odpovědělo 12 dotazovaných, že by mělo

zájem o denní využívání, 34 osob by využívalo stacionář dvakrát až třikrát za týden, 59 dotázaných by tuto službu využívalo jednou za týden a 86 osob uvedlo, že by tuto službu využívalo nepravidelně, nejméně však dvakrát za měsíc. Zájem o využití nové služby tedy projevil celkem 191 dotazovaných osob, zatímco 107 dotazovaných osob nebylo rozhodnuto, zda by mělo zájem využívat služeb Denního stacionáře pro seniory. Kladně tedy na tuto otázku odpovědělo a projevil tím zájem o využití nové sociální služby celkem 80 % dotázaných. Naměřené hodnoty byly zaznamenány do tabulky (Tab. 7) a proveden výpočet absolutní a relativní četnosti jednotlivých odpovědí. Grafické vyjádření jednotlivých kategorií odpovědí znázorňuje obrázek (Obr. 8).

Obr. 8 Zájem o využívání Denního stacionáře pro seniory (vlastní šetření)

Tab. 7 Zájem o využívání Denního stacionáře pro seniory (vlastní šetření)

Zájem o využívání Denního stacionáře	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Denně	12	5
Dvakrát až třikrát týdně	34	14
Jednou týdně	59	25
Nepravidelně	86	36

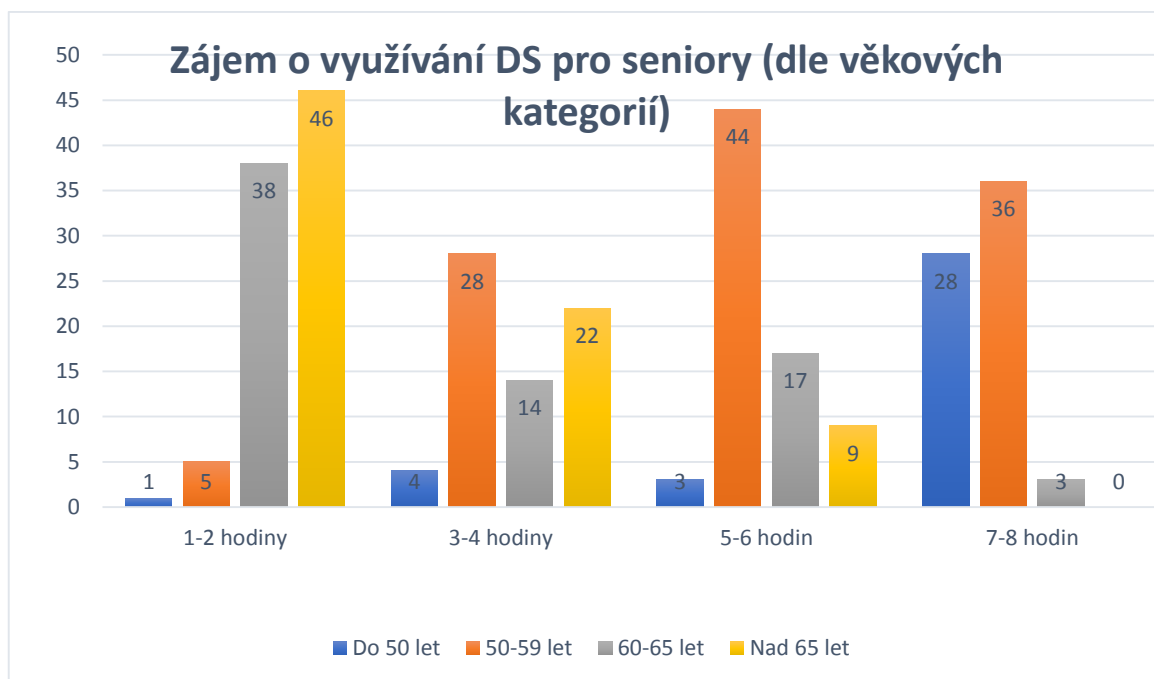
Nevím	47	20
-------	----	----

Hypotéza H 1 předpokládala, že většina respondentů plánuje využívat služby Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži jednou za týden. Ze souboru dotázaných tuto možnost splňovaly odpovědi v kategorii Denně, Dvakrát až třikrát týdně a Jednou týdně, na které kladně odpovědělo celkem 105 dotázaných, což představuje 44 % všech dotazovaných. Tato hypotéza se tedy nepotvrdila.

Tab. 8 Četnost zájmu o pobyt v DS podle věkových kategorií (vlastní šetření)

Věk dotázaných	Do 50 let	50 – 59 let	60 – 65 let	Nad 65 let	Celkem osob
Pobyt v DS					
1 – 2 hodiny	1	5	38	46	90
3 – 4 hodiny	4	28	14	22	68
5 – 6 hodin	3	44	17	9	73
7 – 8 hodin	28	36	3	0	67
Celkem osob	36	113	72	77	298

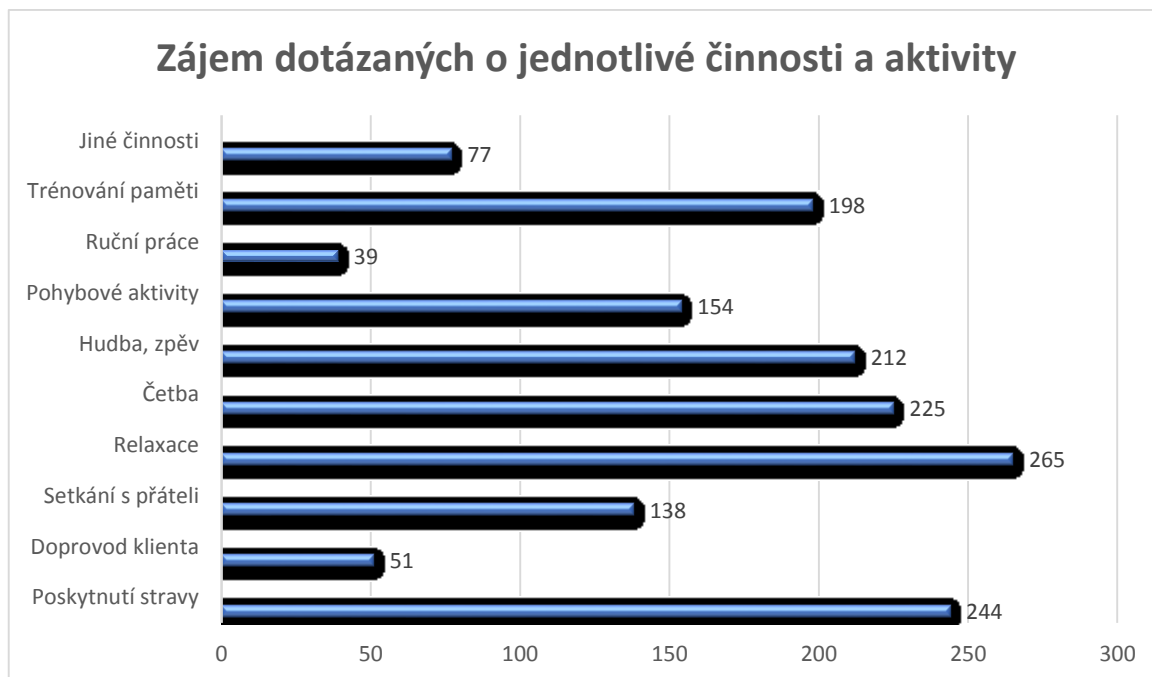
V otázce č. 4 byli respondenti dotázáni, po jakou dobu by nejčastěji Denní stacionář pro seniory využívali, ať již sami, nebo někdo z jejich blízkých. Nejčastější odpověď byla po dobu 1 až 2 hodin, přičemž tuto možnost volili častěji respondenti vyšších věkových kategorií. Tuto možnost uvedlo celkem 90 dotazovaných. Druhou nejčastější odpovědí byla možnost využívat Denní stacionář po dobu 5 až 6 hodin, tuto možnost zvolilo 73 dotázaných. Přibližně stejně často respondenti volili možnost využití stacionáře po dobu 3 až 4 hodin, tuto odpověď uvedlo 68 dotázaných, a možnost využití stacionáře po dobu 7 až 8 hodin uvedlo 67 dotázaných. U této odpovědi převládali dotazovaní z věkových kategorií do 50 let a 50 až 59 let. Přehled členění všech odpovědí podle jednotlivých věkových kategorií dotázaných uvádí tabulka (Tab. 8). Názorný přehled jednotlivých odpovědí pak přibližuje obrázek (Obr. 9).

Obr. 9 Zájem o využívání DS pro seniory dle věkových kategorií respondentů (vlastní šetření)

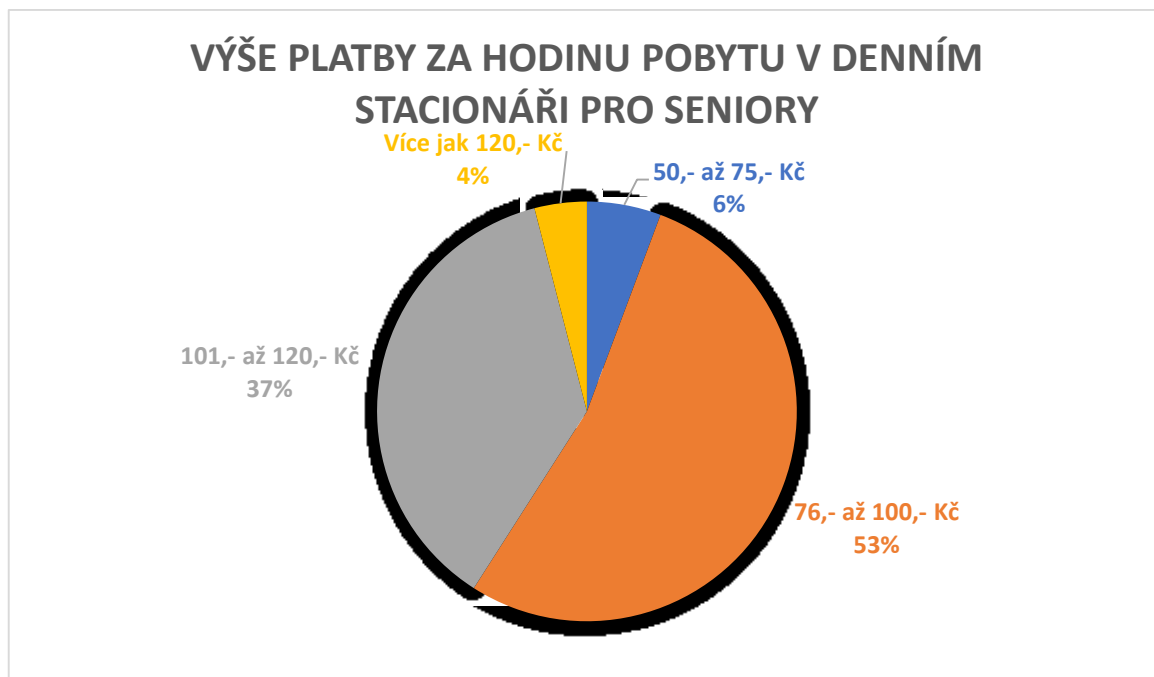
Další otázka zjišťovala, o jaké služby a činnosti by měli dotázaní při využití Denního stacionáře pro seniory největší zájem. U této otázky bylo možné zvolit více odpovědí. Celkový počet všech označených možností byl 1 603, obrázek 10 pak přehledně uvádí počty kladných odpovědí u jednotlivých možných okruhů činností.

Nejčastěji uváděnou odpovědí, tedy činností, o kterou by byl v Denním stacionáři pro seniory největší zájem, jsou relaxační aktivity. Z celkového počtu dotázaných tuto možnost uvedlo 265 respondentů. Z dalších služeb a činností potom dotázaní nejčastěji uváděli poskytnutí stravy – 244 osob, četbu nebo poslech čteného textu – 225 osob a poslech hudby, zpěv nebo pohybové aktivity při hudbě – tuto odpověď zvolilo 212 dotázaných. Z dalších možností byl zájem také o trénování paměti nebo udržování kondice jednoduchými pohybovými aktivitami. Všechny výše uvedené činnosti (s výjimkou Poskytnutí stravy) lze zahrnout do sociálně terapeutických aktivit, kde zákon definuje jako socioterapeutické činnosti takové, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začlenění osob.

Obr. 10 Názor veřejnosti: Zájem o jednotlivé činnosti a aktivity (vlastní zpracování)

Poslední otázka byla zaměřena na finanční oblast a zjišťovala, jakou částku považují respondenti za přiměřenou za hodinu pobytu v Denním stacionáři. Nejčastěji dotázaní odpovídali, že podle jejich názoru by byla odpovídající částka za hodinu pobytu ve stacionáři v rozmezí 76,- až 100,- korun, tento názor vyjádřilo celkem 159 z celkového počtu dotázaných osob, což je 55 % z nich, velká skupina zastávala také názor, že adekvátní částka za hodinu pobytu v Denním stacionáři by se měla pohybovat v rozmezí mezi 101,- až 120,- korunami, tento názor vyjádřilo celkem 110 dotázaných, což je 38 %. Názor, že platba by měla činit méně než 75,- korun, vyjádřilo 6 % z dotázaných (celkem 17 osob). K názoru, že platba za hodinu pobytu v Denním stacionáři by mohla být vyšší jak 120,- korun, se pak přiklonilo pouze 12 dotázaných, tedy jen 1 % z celkového počtu. Pro potvrzení hypotézy by mohly být zahrnuty odpovědi z kategorie Od 76,- do 100,- korun a rovněž z kategorie Od 101,- do 120,- korun tyto možnosti uvedlo celkem 269 dotázaných, což činí 93 % všech dotazovaných. Názorné vyjádření odpovědí respondentů zachycuje obrázek (Obr. 11).

Obr. 11 Výše platby za hodinu pobytu v Denním stacionáři pro seniory (vlastní šetření)

Vyhodnocení cíle průzkumu a výzkumných hypotéz

Hlavním cílem průzkumného šetření bylo zjištění zájmu respondentů o služby Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži. Tři vedlejší cíle se pak přímo vztahovaly k výzkumným hypotézám.

Výzkumná hypotéza 1, že většina respondentů plánuje využívat služby Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži jednou za týden, se **nepotvrdila**, celkem 80 % dotazovaných sice kladně odpovědělo na otázku využití služeb Denního stacionáře pro seniory pro sebe nebo někoho z okruhu svých blízkých, ale pouze 44 % ze všech dotazovaných by služby stacionáře využilo častěji než jednou týdně. Tento výsledek může být ovlivněn výběrem respondentů, ale rovněž jej lze interpretovat (v souvislosti s tím, že celkem 80 % dotázaných na tuto otázku odpovědělo kladně, tedy že mají zájem využívat služeb Denního stacionáře), že tedy budou využívat stacionář nepravidelně dle svých aktuálních potřeb.

Výzkumná hypotéza 2, že většina respondentů by v Denním stacionáři pro seniory v Kroměříži preferovala využití sociálně terapeutických aktivit, se **potvrdila**. Nejčastější aktivitou, uváděnou 265 dotázanými, je relaxace, hudební aktivity preferovalo 212 dotázaných, trénování paměti 198 dotázaných a pohybové aktivity 154 dotázaných. Všechny uvedené činnosti lze zařadit do kategorie sociálně terapeutických aktivit, tedy

takových, které vedou k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začlenění osob.

Výzkumná hypotéza 3, že většina respondentů považuje za adekvátní výši platby 100,- Kč za hodinu pobytu v Denním stacionáři pro seniory v Kroměříži, se **potvrdila**. Celkem 55 % dotázaných považuje za odpovídající sazbu v rozmezí 76,- až 100,- Kč za hodinu pobytu, dalších 38 % považuje za adekvátní sazbu v rozmezí 101,- až 120,- Kč za hodinu pobytu, což celkem uvedlo 93 % všech dotázaných.

Z provedeného průzkumu bylo zjištěno opodstatnění pro vznik nového zařízení sociálních služeb pro seniory v Kroměříži. Z celkového počtu 298 respondentů celkem 80 % uvedlo zájem o využití této služby a chtějí ji využívat většinou nepravidelně, dle svých aktuálních potřeb. Největší zájem respondenti projeví o sociálně terapeutické činnosti, které vedou k udržování nebo rozvoji osobních a sociálních schopností klientů a většina z dotazovaných by byla ochotna zaplatit za pobyt ve stacionáři částku rovnající se 100,- Kč za hodinu pobytu.

5.4 OT analýza sociálních služeb pro seniory

Z Výroční zprávy Sociálních služeb města Kroměříže za rok 2015 (SSMK, ©2015) vyplývá, že k 31. prosinci 2015 bylo evidováno celkem 1 007 žádostí o umístění do Domovů pro seniory a 154 žádostí o umístění do Domova se zvláštním režimem, z tohoto počtu bylo 317 nových žádostí a přijato bylo do obou typů zařízení celkem 106 nových uživatelů. Z Výroční zprávy za rok 2016 potom bylo zjištěno, že k 31. prosinci 2016 bylo evidováno celkem 1 128 žádostí do Domovů pro seniory a 129 žádostí o umístění do Domova se zvláštním režimem. Z tohoto počtu bylo nových žádostí celkem 357 a ve stejném období pak bylo do obou typů zařízení umístěno celkem 101 nových uživatelů (SSMK, ©2016). Z těchto údajů vyplývá, že počet žádostí o umístění do pobytových zařízení pro seniory v Kroměříži několikanásobně převyšuje kapacitní možnosti těchto zařízení.

PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	HROZBY (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> - rozšíření nabídky terénních a ambulantních služeb - nová, atraktivní forma služby - vytvoření nových pracovních příležitostí - možnost vzdělávání a rozvoje pracovníků - možnost čerpání finančních prostředků z fondů EU, grantů apod. - zlepšení propagace nabízených služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - možný vstup konkurence - neochota spolupodílet se na financování poskytovaných služeb - nedostatek finančních prostředků na provoz Denního stacionáře - nezájem seniorů o využívání Denního stacionáře - technické a administrativní potíže s registrací a zřízením Denního stacionáře - změny financování sociálních služeb a změna dotační politiky

Obr. 12 OT analýza sociálních služeb pro seniory (vlastní zpracování)

5.4.1 Hrozby a jejich řešení

Vzhledem ke značné finanční nákladnosti na vybudování pobytového zařízení s celoroční péčí vzhledem k zákonem stanoveným požadavkům na jejich vybavení a personální zajištění provozu je hrozba vstupu nového konkurenčního zařízení tohoto typu na území města Kroměříže velmi nízká. Ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji jsou preference zaměřeny na podporu terénních a ambulantních forem sociálních služeb a odpovídá tomu také trend na území města. V současné etapě plánu rozvoje sociálních služeb je jeho zaměření na podporu zajištění terénních služeb v okrajových obcích ORP Kroměříž. Neochota spolupodílet se na financování poskytovaných sociálních služeb je od roku 2016 zmírněna zvýšením částky příspěvku na péči ve všech čtyřech stupních závislosti, což umožní osobám, které jsou z důvodu svého nepříznivého zdravotního stavu odkázány na pomoc druhé osoby, aby si mohly potřebné služby nakoupit. Nedostatek finančních prostředků na provoz zařízení bude řešen systémem vícezdrojového financování a současně s hrozbou nezájmu o využívání služby bude snahou zvýšením kvality a atraktivnosti služby, využíváním výhodné polohy a prostředí, včetně zahrady a možnosti zooterapie, kvalifikovaného tréninku paměti a dalších nabízených aktivizačních a sociálně terapeutických činností i propagací nové služby usilovat o naplnění kapacity stacionáře a tím zajištění příznivého hospodářského výsledku.

5.5 Shrnutí analytické části

Z výsledků PEST analýzy a dotazníkového průzkumu vyplynuly následující skutečnosti:

- K poskytování sociálních služeb je podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, vyžadována registrace u registrujícího orgánu, kterým je místně příslušný krajský úřad (dle sídla organizace u právnické osoby nebo místa trvalého bydliště u fyzické osoby jako poskytovatele). Registrace je udělena pouze v případě splnění zákonem stanovených požadavků a podmínek materiálně-technického a personálního zajištění registrované sociální služby.
- Analýza vývoje počtu obyvatel Zlínského kraje v jednotlivých věkových kategoriích ukázala shodný trend zvyšujícího se podílu obyvatel ve starších věkových skupinách, který se projevuje také v celé České republice, jakož i v dalších vyspělých zemích Evropy. Ze statistických údajů o demografické struktuře obyvatel města Kroměříže pak vyplynulo, že za období mezi lety 2000 až 2015 se zvýšil věkový průměr obyvatel města z 39,0 na 43,3 roku a procentuální podíl seniorů ve věkové kategorii nad 65 let na celkovém počtu obyvatel města Kroměříže se zvedl ze 14 % v roce 2000 na 20 % v roce 2015. Z toho všeho lze do budoucna předpokládat zvyšování poptávky po sociálních službách zaměřených na cílovou skupinu seniorů.
- Z analýzy dokumentů poskytovatele pobytových služeb pro seniory – Sociálních služeb města Kroměříže – vyplynulo, že počet žádostí několikanásobně převyšuje kapacitní možnosti a každoroční počet nově podaných žádostí o umístění do pobytových zařízení je více než třikrát vyšší, než počet nově umístěných klientů.
- Analýzou dotazníkového průzkumu byl zjištěn zájem velké většiny dotazovaných osob (celkem 80 %) o využití nové sociální služby – Denního stacionáře pro seniory, rovněž také proto, že podle katalogu poskytovatelů sociálních služeb na celém území obce s rozšířenou působností Kroměříž je registrován pouze jeden denní stacionář pro seniory.
- Dvěma ze tří hlavních vydefinovaných priorit v ORP Kroměříž, uvedených v revizi potřeb vydefinované pracovními skupinami sociálních odborů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) pro Akční plán 2018 a jejich významnost v rámci cílové skupiny senioři (Zlínský kraj, © 2016), jsou „Setrvání a péče v domácím prostředí“ a „Odpočinek pro pečující osoby, které jinak běžně pečují o osobu blízkou“, tedy

seniora. Jedná se o zajištění krátkodobé péče (v rádech dnů nebo týdnů) po dobu, kdy o tyto osoby z různých důvodů nemůže pečovat osoba, která péči jinak zajišťuje. Tuto situaci řeší především odlehčovací služby, jejichž poskytování v současnosti v rozsahu čtyř míst zajišťují Sociální služby města Kroměříže. Protože zájem o tuto službu převyšuje kapacitní možnosti, řeší se navýšení kapacity této služby, přičemž při sjednávání smlouvy o poskytování této služby, pokud to kapacitní možnosti dovolí, jsou přednostně umístřováni zájemci o dlouhodobější péči. Z tohoto důvodu se rovněž jeví zřizování Denního stacionáře, který bude poskytovat krátkodobé služby přes den, vhodným doplněním nabídky služeb, především pro ty pečující, kteří jsou během dne zaměstnáni a nemohou se tak starat o své blízké, kteří již z důvodu svého věku nebo zdravotního stavu vyžadují pomoc druhé osoby.

6 PROJEKT ZALOŽENÍ DENNÍHO STACIONÁŘE MORAVA

Projektová část práce vychází z faktu, který byl potvrzen v analytické části, tedy že ambulantní zařízení pro seniory na území Kroměříže chybí a s přihlédnutím k dalšímu demografickému vývoji a stárnutí populace je žádoucí rozvíjet především formy terénních a ambulantních služeb pro seniory. Následující část práce bude věnována rozpracování projektu na založení neziskové organizace – Denního stacionáře pro seniory Morava v Kroměříži.

6.1 Právní forma organizace

Neziskové organizace z oblasti sociálních služeb mají veřejně prospěšný charakter, usilují o zlepšení kvality života společnosti, ovšem potýkají se často s problémy financování. **Sociální družstvo** – jeho členem se dle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (Česko, 2012 b) může stát právnická osoba, z fyzických však jen ta, která pro sociální družstvo vykonává práci na základě pracovního poměru nebo formou dobrovolnictví bez nároku na odměnu, případně je příjemcem poskytovaných obecně prospěšných služeb. Zákon také neumožňuje převod nebo přechod družstevního podílu v sociálním družstvu, na druhou stranu dovoluje přerozdělování zisku z činnosti mezi členy a neumožňuje čerpání daňových výhod, které mají spolky, ústavy a obecně prospěšné společnosti.

Od 1. ledna 2014 již **nelze** zakládat nové **obecně prospěšné společnosti**, které se dosud jevily jako nejvhodnější a nejvíce využívanou formou pro poskytování obecně prospěšných služeb.

Jako vhodná **právní forma** pro poskytování služeb Denního stacionáře byl proto zvolen **ústav**. Nový občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb., (Česko, 2012 a) definuje v § 402 ústav jako právnickou osobu ustavenou za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Pokud provozuje také vedlejší činnost, nesmí být provoz na újmu jakosti, rozsahu a dostupnosti služeb poskytovaných v rámci hlavní činnosti ústavu. Zisk pak může být použit pouze k podpoře činnosti, pro kterou byl založen, nebo k úhradě nákladů na vlastní správu.

6.1.1 Postup zakládání a registrace ústavu

Ústav se zakládá písemnou zakládací listinou, která má obvykle formu notářského zápisu, a vzniká zápisem ve veřejném rejstříku – zapsaný ústav (z. ú.). Zakladatelská smlouva ústavu dle § 402 až § 418 zákona č. 89/2012 Sb., v platném znění, obsahuje:

- název a sídlo ústavu – Denní stacionář pro seniory Morava, zapsaný ústav, se sídlem v Kroměříži;
- účel a vymezení předmětu činnosti, případně i předmětu podnikání;
- výši vkladu (může být libovolná), případně jeho nepeněžitý předmět;
- počet členů správní rady (nejméně tři členové), které v případě, že není zřízena dozorčí rada, jmenuje a odvolává zakladatel ústavu, včetně jejich jmen a bydliště;
- podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu.

Denní stacionář pro seniory Morava, z. ú., se sídlem v Kroměříži zakládají tito společníci:

1. Ing. Jaroslav M., narozený xxxx, bytem Kroměříž, Ovocná xxxx
2. MUDr. Ivana M., narozená xxxx, bytem Kroměříž, Ovocná xxxx
3. Mgr. Jana S., narozená xxxx, bytem Kroměříž, Tomečkova xxxx

Účelem Denního stacionáře pro seniory Morava je poskytovat individuálně zaměřené a komplexní ambulantní sociální služby seniorům, napomáhat ke zmírnění či řešení jejich nepříznivé zdravotní nebo sociální situace, udržovat a rozvíjet jejich schopnosti a umožnit jim tak setrvání v jejich přirozeném prostředí. Rovněž bude poskytovat poradenské služby seniorům a jejich rodinným příslušníkům.

Zakladatel 1) vložil při založení Denního stacionáře Morava, z. ú. nemovitost včetně pozemku na adrese Kroměříž, Švabinského nábřeží xxxxx, v hodnotě 2,1 milionu korun, dále pak vybavení této nemovitosti a pozemku v hodnotě 130.000,- (jedno sto třicet tisíc korun). Zakladatel 3) vložil při založení ústavu peněžitý vklad ve výši 250.000,- Kč (dvě stě padesát tisíc korun českých). Tento peněžitý vklad se stává majetkem zapsaného ústavu ke dni jeho vzniku. Je uložen u notáře JUDr. xxxxxxxxxx, který je pověřen správou vkladu do zápisu v rejstříku a vzniku ústavu.

Statutárními orgány ústavu jsou správní rada, která má tři členy, a ředitel. Správní rada spravuje majetek ústavu, řídí jeho činnost a rozhoduje o všech záležitostech. Správní rada volí a odvolává ředitele, dohlíží na výkon jeho působnosti, schvaluje rozpočet a účetní uzávěrku, rozdělení hospodářského výsledku a odměňování ředitele a členů správní rady,

rozhoduje o zahájení provozu obchodního závodu nebo jiné vedlejší činnosti ústavu nebo o jejího předmětu a také změně sídla ústavu. Předchozí souhlas správní rady se vyžaduje také při změnách vlastnického práva k nemovitostem, změnách autorského nebo průmyslového práva a zakládání nebo vkladu podílu do jiné právnické osoby. Funkční období členů správní rady je šestileté, přičemž mohou být jmenováni opakovaně. Správní rada ústavu je tvořena těmito členy:

1. MUDr. Ivana M., narozená xxxx, bytem Kroměříž, Ovocná xxxx
2. Mgr. Jana S., narozená xxxx, bytem Kroměříž, Tomečkova xxxx
3. Ing. Zdeněk O., narozený xxxxx, bytem Jarohněvice xxxxxx.

Statutárním zástupcem a ředitelem byl správní radou zvolen Ing. Jaroslav M., narozený xxxx, bytem Kroměříž, Ovocná xxxx. Ředitel jedná jménem ústavu, řídí jeho činnost a rozhoduje samostatně jménem ústavu ve všech záležitostech, které nespádají do pravomoci správní rady. Ředitel je zvolen na funkční období pěti let. Může se účastnit jednání správní rady a prezentovat zde svá stanoviska. Ředitel odpovídá za řádné fungování ústavu a naplňování účelu, pro nějž byl založen, řádné vedení jeho účetnictví, plnění všech zákonných povinností s jeho činností spojených a pravidelně informovat o všech skutečnostech ohledně fungování ústavu správní radu, které je rovněž za plnění těchto povinností odpovědný. Pokud ředitel nezajistí plnění těchto povinností nebo pokud jedná způsobem, který navenek ústav poškozuje, může být správní radou odvolán i před koncem jeho funkčního období.

Registrace

Přesné podmínky, za kterých lze poskytovat sociální služby, stanoví zákon č. 108/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Zákon (Česko, 2006 a) v § 78 uvádí, že „*sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci.*“ O registraci rozhoduje krajský úřad místně příslušný podle místa sídla právnické osoby, pro plánovanou organizaci se sídlem v Kroměříži je tedy místně příslušný Krajský úřad ve Zlíně. Pro vydání registrace se vyžaduje podání písemné žádosti se všemi náležitostmi:

- Název, sídlo, IČ a statutární orgán právnické osoby – žadatele.
- Údaje o poskytovaných sociálních službách: Název a místo zařízení nebo místo poskytování sociálních služeb, druhy poskytovaných sociálních služeb, okruh osob, kterým je služba určena, jejich věková hranice nebo druh zdravotního postižení,

popis realizace poskytování sociálních služeb, popis jejich personálního zajištění, časový rozsah poskytování sociálních služeb, kapacita, plán finančního zajištění, den započetí poskytování sociálních služeb.

- U všech pracovníků, kteří budou přímo poskytovat sociální služby, je třeba vyznačit pozici v organizační struktuře, úvazek (včetně pracovníků na dohody – DPP, DPČ, dobrovolníků nebo dodavatelských činností) a doložit odbornou způsobilost dokladem nebo jeho úředně ověřenou kopií, a to dokladem o nejvyšším dosaženém vzdělání a osvědčením o absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu. Rovněž je třeba krajskému úřadu pro účely doložení bezúhonnosti poskytnout potřebné údaje o pracovnících za účelem vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů.
- Doklad o vlastnickém právu nebo nájemní smlouvu k objektu nebo prostorám, v nichž budou sociální služby poskytovány, k doložení oprávněnosti žadatele užívat tyto objekty.
- U právnické osoby úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů, výpis z obchodního rejstříku.
- Čestné prohlášení, že na majetek právnické osoby žadatele nebyl prohlášen konkurz nebo proti ní nebylo zahájeno insolvenční řízení anebo nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka.
- Poskytovatel sociálních služeb je povinen před započítím poskytování služeb uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při jejich poskytování, které musí být platné po celou dobu poskytování sociálních služeb, a do 15 dnů doručit její úředně ověřenou kopii registrujícímu orgánu.

6.1.2 Poslání a cíle Denního stacionáře pro seniory Morava

Podle § 46 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (Česko, 2006 a), je denní stacionář ambulantní službou poskytovanou osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, zdravotního postižení nebo osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Posláním Denního stacionáře pro seniory Morava v Kroměříži je poskytovat kvalitní, individuálně zaměřené ambulantní sociální služby seniorům, které budou napomáhat ke zmírnění či řešení jejich nepříznivé zdravotní nebo sociální situace v době, kdy se o ně nemohou kvůli pracovním povinnostem postarat rodinní příslušníci.

Cílem Denního stacionáře pro seniory Morava je zajistit do dvou let celoroční využití kapacity minimálně na 90 % a ve stejném časovém horizontu zajistit nezáporný hospodářský výsledek.

Cílovou skupinou Denního stacionáře Morava jsou především osoby z Kroměříže a okolí ve věku nad 65 let, které z důvodu svého věku nebo zdravotního stavu vyžadují pomoc jiné osoby. V případě volné kapacity stacionáře lze služby poskytnout rovněž osobám mladším, pokud jsou z důvodu nepříznivé zdravotní nebo sociální situace odkázáni na pomoc druhé osoby a z různých důvodů o ně nemůže pečovat rodina nebo osoba blízká.

Službu nelze poskytnout:

- osobám závislým na alkoholu nebo jiných návykových látkách;
- osobám s akutním infekčním onemocněním;
- osobám, jejichž aktuální zdravotní či duševní stav vyžaduje hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení;
- osobám, které svým chováním narušují pobyt ostatních klientů.

Režim dne, provozní doba – Denní stacionář pro seniory Morava bude nabízet služby ve všední dny, pondělí až pátek od 7.00 do 16.00 hodin, aby bylo umožněno pečujícím aktivní setrvávání na trhu práce. Po ověření zájmu a potřeb klientů i pečujících bude do budoucna možné provozní dobu Denního stacionáře případně upravit nebo změnit dle aktuálních možností zařízení a potřeb klientů.

Běžný režim dne

7.00 – 8.30 – příchod klientů do stacionáře, podávání snídaně

8.30 – 11.00 – dopolední aktivity, dopolední svačina

11.00 – 11.30 – příprava na oběd, hygiena

11.30 – 12.30 – podávání oběda

12.30 – 14.00 – odpolední klid, individuální aktivity

14.00 – 14.30 – odpolední svačina

14.30 – 16.00 – odpolední aktivity

6.1.3 Předmět činnosti Denního stacionáře pro seniory Morava

Rozsah základních činností pro denní stacionář specifikuje zákon o sociálních službách a zahrnuje poskytování těchto činností:

- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu (oblékání nebo svlékání, přesuny, pomoc při prostorové orientaci a samostatném pohybu ve vnitřním prostoru) a nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu k udržení úrovně soběstačnosti;
- poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při osobní hygieně a použití WC;
- zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování, pomoc při jejím podávání;
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti (pracovní a arteterapeutické činnosti, nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností, trénink paměti);
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím (pomoc při upevnění kontaktu s rodinou, pomoc při dalších aktivitách zamezujících sociálnímu vyloučení);
- sociálně terapeutické činnosti (reminiscenční terapie, pohybové aktivity a další činnosti, které udržují osobní a sociální schopnosti a dovednosti klientů a podporují jejich sociální začlenění);
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, pomoc při komunikaci vedoucí k jejich uplatnění.

6.1.4 Místo poskytování sociální služby

Denní stacionář pro seniory Morava bude zřízen v objektu rodinného domku se zahradou nedaleko centra města Kroměříže. V budově se nachází v přízemí vstupní místnost a dvě další místnosti, které budou sloužit potřebám Denního stacionáře, kuchyňka a sociální zařízení, které po menší úpravě propojením se sprchovým koutem, který bude vybaven madly, nastavitelnou sedačkou do sprchy s opěrkou pro bezpečnou hygienu a posuvnými dveřmi, což umožní případné použití osobou na invalidním vozíku. V 1. NP objektu budou kanceláře ředitele a sociální pracovnice a šatna a zázemí personálu. Ve vstupní místnosti bude odkládací prostor pro klienty, kde si mohou odložit a v případě zájmu se také přezout, aby byla vytvořena atmosféra co nejvíce přibližující jejich obvyklé sociální prostředí. Prostory budoucího stacionáře se nacházejí v přízemí objektu, které je včetně pozemku zahrady i okolí bezbariérově přístupné. Zahrada bude v případě příznivého počasí rovněž

využívána pro potřeby Denního stacionáře. S objektem sousedí parkoviště a v těsné blízkosti je také zastávka MHD, která zajišťuje dopravu bezbariérovými autobusy, což je velkou výhodou z hlediska dostupnosti plánované služby. V blízkosti objektu se rovněž nachází zóna městského parku a také Domov pro seniory, v jehož areálu bude možnost v případě zájmu klientů využívat některé návazné služby, jako kadeřnické, pedikérské nebo rehabilitační masáže.

6.1.5 Vybavení prostor poskytování služby

Pro terapie a aktivizační činnosti a podávání stravy, druhá menší místnost pak bude relaxační a odpočinková. Zázemí tvoří vybavená kuchyňka s kuchyňskou linkou, chladničkou a sporákem, která bude sloužit především pro přípravu a vydávání stravy klientům. Relaxační a odpočinková místnost bude sloužit rovněž k reminiscenční terapii a je vybavena kromě elektrických polohovacích křesel také dobovým nábytkem a zařízením, které daroval pro tyto potřeby zakladatel a vlastník objektu z pozůstalosti po svých rodičích. Dobový nábytek a zařízení vytváří pocit bezpečí, uvolnění a pomáhá tak vybavovat klientům jejich vzpomínky. Denní místnost je tedy pro zajištění celodenní péče o klienty třeba vybavit jídelními stoly a židlemi pro podávání stravy i provádění různých aktivizačních činností, dále pak do obou místností umístit sedací nábytek – polohovací a relaxační křesla, pohovku a sedačku, které bude možno také využít ke krátkodobému odpočinku, skříňky a pomůcky sloužící k aktivizaci, TV a reprodukční techniku. Kanceláře ředitele a sociální pracovnice pak budou vybaveny běžným kancelářským zařízením, včetně PC, telefonického a internetového připojení. Na zahradě objektu je terasa se závětrím s možností posezení, částečně krytá pergolou, součástí zahrady je také koutek s voliérou a několika drobnými zvířaty, který bude využíván při zooterapii. Pro provádění aktivizačních a sociálně terapeutických činností bude Denní stacionář dále vybaven didaktickými pomůckami, relaxačními a masážními potřebami (míčky, válečky apod.) a materiálem pro pracovní aktivity v hodnotě cca 60.000,- Kč. Na obrázku (Obr. 13) je zachycen způsob využití elektrického polohovacího křesla pro seniory. Tato relaxační polohovací křesla jsou mnohem pohodlnější než klasická křesla a navíc umožňují elektrické polohování jakýmkoliv směrem, což je výhodné především při delším sezení. Zvláště u starších osob nebo osob se zhoršenou pohyblivostí je velmi výhodná možnost elektrického polohování křesla směrem nahoru a dolů, což usnadní nasedání a vysedání z křesla. Především při vstávání lze křeslo jednoduše zvednout a naklopit směrem dopředu, což umožní uživateli jednoduše vstát.

*Obr. 13 Elektrické polohovací křeslo pro seniory
(zdroj: potrebyzdravotni.cz)*

6.1.6 Personální zajištění

Pro zajištění provozu Denního stacionáře Morava, a především kvalitní poskytování služeb, je důležité personální obsazení a zejména vhodný výběr pracovníků, kteří budou poskytovat přímé služby a pracovat s klienty. I když zákon stanoví požadované kvalifikační předpoklady na jednotlivé pracovní pozice, důležitou součástí kvality služeb, a to nejen v oblasti přímé práce se seniory, jsou také osobnostní předpoklady jednotlivých pracovníků, jejich znalosti a zkušenosti, především z oblasti práce s cílovou skupinou seniorů. Jednotlivé pracovní pozice včetně požadavků na vzdělání a případných dalších předpokladů uvádí přehled v tabulce (Tab. 9).

Tab. 9 Personální zajištění a požadavky na jednotlivé pozice (vlastní zpracování)

Pracovní pozice	Počet	Požadované vzdělání	Náplň práce	Hrubá mzda
Ředitel společnosti	1	VŠ – management a ekonomika	Strategické a finanční řízení organizace, zastupování organizace, marketing, personalistika, controlling	34.000,- Kč
Sociální pracovník	1	VŠ – sociální práce, sociální pedagogika	Jednání s klienty a jejich rodinnými příslušníky, tvorba individuálního plánu, koordinace a zabezpečení poskytovaných služeb, kontrola kvality služeb, sociální poradenství	25.000,- Kč
Sociálně-aktivizační pracovník	1	VŠ – speciální pedagogika, andragogika	Aktivizační a sociálně terapeutické činnosti, naplňování individuálních plánů, koordinace a zabezpečení kvality poskytovaných služeb	25.000,- Kč
Pracovník v sociálních službách	2	SŠ s maturitou, VoŠ sociální práce, akreditovaný kvalifikační kurz PSS	Přímá obsluha klientů – osobní hygiena, oblékání, pomoc se stravou, udržování návyků, pohybové, manuální a další aktivity dle individuálních plánů, zprostředkování sociálního kontaktu	14.000,- Kč

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (Česko, 2006 a) stanoví v § 109 a následujících předpoklady pro výkon pozice sociálního pracovníka, především požadované akreditované vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání akreditované v oborech zaměřených na sociální práci, sociální pedagogiku, sociální péči, speciální pedagogiku a některé další. Činnost Denního stacionáře pro seniory Morava, z. ú., bude zajišťovat jedna sociální pracovnice s vysokoškolským vzděláním v oboru sociální pedagogika, která bude především zajišťovat jednání se zájemci o službu, jejich rodinnými příslušníky, uzavírat smlouvy s klienty a sestavovat individuální plány, podle kterých budou klientům poskytovány služby. Druhá sociální pracovnice vystudovala speciální pedagogiku a akreditovaný kurz aktivizačního

pracovníka v sociálních službách – trenéra paměti, její náplní bude především odborné plánování a zajišťování jednotlivých sociálně-terapeutických aktivit, individuální přístup k jednotlivým klientům, vedení skupinových i individuálních aktivit, vytváření a zajišťování didaktických pomůcek. Ve spolupráci s Úřadem práce v Kroměříži lze zajistit obsazení pozic pracovníků v sociálních službách absolventy akreditovaného rekvalifikačního kurzu a tím vytvořit společensky účelná pracovní místa s možností čerpat příspěvky na úhradu mzdových nákladů. Počet pracovníků v přímé obslužné péči bude případně možno do budoucna navýšit ještě například o částečný úvazek. Současný stav počítá s aktuální provozní dobou, v případě její úpravy nebo zvýšeného zájmu klientů o službu je možné využít další pozice Sociální asistent přijetím praxe nebo absolventů z řad středoškoláků (ve městě je Střední zdravotnická škola, Střední pedagogická škola a Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, lze počítat s využitím příspěvku z úřadu práce v rámci nástrojů Aktivní politiky zaměstnanosti). Pracovní pozice uklízeč/ka bude zajištěna prostřednictvím outsoursingové agentury (CORA PLUS s.r.o.).

6.1.7 Úhrady za služby

Výše úhrad za poskytované sociální služby je limitována prováděcí vyhláškou MPSV číslo 505/2006 Sb. (Česko, 2006 b), která určuje maximální výši úhrady za úkony poskytované péče na 130 Kč za hodinu a maximální výši 170 Kč za celodenní stravu (z toho 75 Kč za oběd). Stravu pro klienty bude zajišťovat dodavatelsky firma Obědy – Hutka, s.r.o. dle objednávky předem, s možností výběru ze čtyř druhů menu dle aktuálního jídelníčku. V rámci vstupních investic bude třeba pouze pořídit pro všechny klienty atestované nerezové jídelnosíče s termoobalem, ve kterých pak bude strava pro jednotlivé klienty dovážena. Ze sazeb stanovených vyhláškou bylo vycházeno při sestavení ceníku úhrad za poskytovanou péči v Denním stacionáři pro seniory Morava v Kroměříži. Služby budou poskytovány na základě písemné smlouvy mezi poskytovatelem a uživatelem. Při poskytování služeb budou respektovány individuální potřeby a podporováno zachování schopností klientů, služby budou poskytovány na základě vypracovaného individuálního plánu, přičemž bude přihlíženo ke zdravotnímu stavu a kondici jednotlivých klientů a ve spolupráci s ním i jeho rodinou bude rovněž využíváno jeho vlastní biografie (životní příběh, oblíbené činnosti, vzpomínky atd.). Účtování služeb bude prováděno podle skutečně vynaloženého času. Ceník služeb je uveden v tabulce (Tab. 10).

Tab. 10 Ceník poskytovaných služeb DS Morava (vlastní zpracování)

**CENÍK POSKYTOVANÝCH SLUŽEB DENNÍ STACIONÁŘ PRO SENIORY
MORAVA KROMĚŘÍŽ**

Základní činnosti dle § 12 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., §46, odst. 2, ve znění pozdějších předpisů	
A. Pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu	
1. Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek 2. Pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík 3. Pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru 4. Pomoc a podpora při podávání jídla a pití	120,- Kč/hod 2,- Kč/min (dle skutečného času)
B. Pomoc při osobní hygieně	
1. Pomoc při úkonech osobní hygieny 2. Pomoc při použití WC	120,- Kč/hod 2,- Kč/min (dle skutečného času)
3. Celková hygiena - sprchování	100,- Kč/úkon
C. Poskytnutí stravy	
1. Dovoz oběda	15,- Kč/úkon
2. Nákup snídaně, svačiny	10,- Kč/úkon
3. Příprava a podání jídla (vč. krájení, mixování), úklid po jídle	10,- Kč/úkon
4. Nápoje – suroviny, příprava, dohled na dodržení pitného režimu	8,- Kč/ den
D. Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti Sociálně terapeutické činnosti Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	
1. individuální forma	120,- Kč/hod
2. skupinová forma	2,- Kč/min (dle skutečného času)
3. samostatná forma	
E. Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí	
pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů: - doprovod na úřady, na nákupy, doprovod do a ze zařízení - pochůzky (pošta, banka, lékárna) - vyřizování úředních záležitostí klientů, pomoc při vyplnění formulářů - objednání u lékaře - komunikace s rodinou apod.	120,- Kč/hod 2,- Kč/min (dle skutečného času) + 10,- Kč paušální poplatek/úkon
Cena stravy	
Snídaně	20,- Kč
Svačina (dopoledne i odpoledne)	10,- Kč
Oběd – objednávka předem výběrem z aktuálního jídelníčku (s přihlédnutím k doporučenému dietnímu režimu)	85,-Kč / 90,-Kč (dle dietního režimu)
Dále poskytujeme tyto fakultativní služby	
Kopírování a tisk materiálů (černobíle)	A4 - 2 Kč
Zajištění dopravy – objednání služby SENIOR TAXI na konkrétní čas	10,-Kč/úkon

6.2 Rozpočet projektu

Se založením nové organizace, poskytující sociální služby pro seniory v Kroměříži – Denního stacionáře pro seniory Morava, z. ú., jsou spojeny náklady, které jsou zpracovány v následující nákladové analýze projektu.

6.2.1 Předpokládané náklady projektu

Náklady na zavedení nové služby lze rozdělit na náklady vstupní, které budou vynaloženy jednorázově, ty ještě rozdělíme na investiční a neinvestiční, a na náklady provozní, které budou potřeba vynakládat opakovaně k zajištění běžného provozu poskytované služby, které jsou fixní a variabilní. **Vstupní kapitál** tvoří budova s pozemkem v hodnotě 2,2 milionu korun, stávajícím vybavením v hodnotě 130 tisíc korun a finanční hotovost ve výši 250 tisíc korun. **Investiční náklady**, které bude ještě třeba vynaložit k vybavení a zařizení objektu před zahájením provozu, jsou přehledně uvedeny v tabulce (Tab. 11). Elektrická polohovací relaxační křesla pro seniory a certifikovanou nastavitelnou sedačku do sprchy zajistí Zdravotní potřeby Drdlová, ceny ostatního nábytku byly určovány dle aktuálního katalogu firmy Idea, elektronika dle aktuální nabídky z webu Euronics.cz.

Tab. 11 Investiční náklady pro DS pro seniory Morava (vlastní zpracování)

Položka	Kusů	Cena za kus Kč	Náklady celkem Kč
Elektrické polohovací křeslo	6	15.000,-	90.000,-
Relaxační/ masážní křeslo BOB	6	5.000,-	30.000,-
Stůl pracovní velký	2	4.500,-	9.000,-
Židle čalouněná	15	1.000,-	15.000,-
Židle kancelářská	2	1.400,-	2.800,-
Pohovka	2	10.000,-	20.000,-
Skříňky sektorové variabilní	10	1.100,-	11.000,-
Notebook	2	8.000,-	16.000,-
CD přehrávač s rádiem	1	3.000,-	3.000,-
Televizor	1	12.000,-	12.000,-

Sedačka do sprchy s opěrkou	1	1.200,-	1.200,-
Jídlonosič nerezový s termoobalem	12	600,-	7.200,-
Didaktické a rehabilitační pomůcky, materiál pro aktivizace			50.000,-
Celkové investiční náklady			267.200,-

Neinvestiční náklady jsou tvořeny administrativními náklady, spojenými se založením a registrací nového právního subjektu (sepsání zakladací listiny, ověřování podpisů a dalších listinných materiálů, poplatky za výpisy z Rejstříku trestů) – předpokládaná výše 7.000,- Kč. Registrace je provedena zápisem do veřejného rejstříku poskytovatelů, tento úkon je osvobozen od soudních poplatků. Další část neinvestičních nákladů tvoří marketingové a propagační. Způsoby marketingové propagace uvádí podrobněji podkapitola 5.3, plánovaná výše nákladů na tyto činnosti je 6.210,- Kč. Celková výše vstupních nákladů tedy činí 280.410,- korun a budou uhrazeny z větší části z vlastních zdrojů – vstupního kapitálu, vloženého do společnosti zakladateli ve výši 250.000,- Kč, vzhledem k tomu, že u velké investiční položky za zdravotnické potřeby a vybavení bude platba provedena formou šesti měsíčních splátek po 15.000,- Kč a rovněž vybavování didaktickými pomůckami bude prováděno postupně, proto vložený vstupní kapitál dostatečně pokryje náklady do doby otevření stacionáře. Po provedení registrace bude možno podat žádost o dotaci Zlínskému kraji, po uvedení zařízení do provozu rovněž městu Kroměříž a snížení nákladů lze také řešit obsazením pozic pracovníka v sociálních službách – přímé péči ve spolupráci s úřadem práce s možností využít čerpání poskytovaného příspěvku.

Provozní náklady

Fixní část provozních nákladů je tvořena mzdami pracovníků, které jsou přehledně rozepsány v tabulce (Tab. 12).

Tab. 12 Předpokládané fixní náklady na mzdy (vlastní zpracování)

Pozice	Hrubá mzda Kč	Odvod SP Kč	Odvod ZP Kč	Náklady celkem Kč	SHM Kč	SHM zaokr. Kč	Daň Kč	Slevy Kč	SP Kč	ZP Kč	Čistá mzda Kč
Ředitel,ekonom	34 000	8 500	3 060	45 560	45 600	45 600	6 840	2 070	2 210	1 530	25 490
Sociální pracovník	25 000	6 250	2 250	33 500	33 500	33 500	5 025	2 070	1 625	1 125	19 295
Soc.aktivizač.pracovník	25 000	6 250	2 250	33 500	33 500	33 500	5 025	2 070	1 625	1 125	19 295
Prac. v sociál. službách	14 000	3 500	1 260	18 760	18 760	18 800	2 820	2 070	910	630	11 710
Prac. v sociál. službách	14 000	3 500	1 260	18 760	18 760	18 800	2 820	2 070	910	630	11 710
Celkem				150 080							87 500

Jak vyplývá z tabulky (Tab. 12), předpokládané fixní náklady na mzdy zaměstnanců budou činit 150.080,- Kč měsíčně, což je 1 800 960 Kč ročně. Pro výpočet bylo uvažováno s variantou, že budou nalezeni vhodní pracovníci na stávajícím trhu práce, pokud by byly tyto pozice obsazeny absolventy rekvalifikačního kurzu a vznikla tak společensky účelná místa, snížily by se mzdové náklady o příspěvky z úřadu práce na mzdy a odvody za tyto pracovníky. Další fixní náklady jsou přehledně rozepsány v tabulce (Tab. 13).

Tab. 13 Přehled fixních nákladů za měsíc a za rok (vlastní zpracování)

Položka	Měsíčně Kč	Ročně Kč
Kancelářské potřeby	350	4 200
Spotřeba energií	2 300	27 600
Spotřeba vody	1 400	16 800
Topení (zálohy)	800	9 600
Školení pracovníků	1 100	13 200
Telekomunikace	900	10 800
Servis, údržba	1 200	14 400
Marketing	600	7 200
Mzdové náklady	150 080	1 800 960
Úklid	1 000	12 000
Celkem	160 430	1 916 760

6.2.2 Předpokládané zdroje pro financování projektu

Financování zařízení sociálních služeb je vícezdrojové, proto náklady na provoz služeb Denního stacionáře pro seniory Morava budou hrazeny jak z úhrad klientů, tak z provozních

prostředků organizace, dotací z obce, kraje, sponzoringu. V případě potřeby lze úhradu provozních nákladů v počátečním období pokrýt úvěrem.

Z dotazníkového šetření vyplynul relativně značný předpokládaný zájem potenciálních klientů o novou sociální službu, ovšem návratnost investic a udržitelnost provozu zařízení závisí na skutečném počtu klientů, kteří si služby zařízení budou nakupovat. Byly proto vypracovány tři varianty: pesimistická, která předpokládá přítomnost tří klientů za den, realistická varianta, která počítá se zaplněním osmi klienty za den a konečně varianta, která počítá s maximálním zaplněním kapacity stacionáře 12 klienty denně, srovnání nákladů uvádí tabulka (Tab. 14). U všech tří variant byly mezi předpokládané variabilní provozní náklady započítány výdaje na stravné, což jsou náklady, uhrazené dodavatelské firmě za dovoz stravy, a náklady na spotřební materiál, používaný k aktivizačním činnostem a k provozu zařízení. Výše skutečně vynaložených nákladů bude závislá na počtu klientů ve stacionáři.

Tab. 14 Předpokládané náklady na provoz zařízení v 1. roce (vlastní zpracování)

Období	Pesimistická var. (3 klienti)		Realistická var. (8 klientů)		Var. naplnění (12 klientů)	
	měsíc	rok	měsíc	rok	měsíc	rok
Stravné	4 200	50 400	11 200	134 400	16 800	403 200
Spotř. materiál	330	3960	880	10 560	1 320	15 840

Pro výpočet plánovaných výnosů byly použity údaje za příjmy od uživatelů za poskytnuté úkony péče, vycházející z úhradové vyhlášky a stanovené dle ceníku v hodnotě 120,- Kč za hodinu. Vzhledem k tomu, že skutečná výše bude záviset na míře samostatnosti a bude u jednotlivých klientů účtována rozdílně, byl pro výpočty vytvořen průměr vykázané poskytované péče na jednoho klienta za den v hodnotě 500,- Kč. V průměru je tedy počítáno se dvěma bloky sociálně terapeutických činností (dopoledne a odpoledne) v rozsahu 2 x 90 minut a průměrně 70 minutami pomoci při zvládnání péče o svoji osobu, hygieny, stravování a dalších podpurných činností. Další část příjmů pak tvoří úhrady klientů za poskytnutí celodenní stravy v částce 120,- Kč, což předpokládá výnos na jednoho klienta za den 620,- Kč a při výpočtu provozu průměrně 20 dní v měsíci činí tedy výnosy na jednoho klienta měsíčně 12.400,- Kč. Dalšími položkami, které mohou být zahrnovány do výnosů, jsou dotace, ale vzhledem k tomu, že se jedná o nenárokovou částku, její výše předem není

známa a nelze ji proto do kalkulací zahrnout. Rovněž tak sponzorské dary nejsou pravidelným zdrojem příjmů, a tudíž se s nimi ve výpočtech plánovaných výnosů nepočítá. Také výpočet plánovaných výnosů byl proveden ve třech variantách, pesimistická předpokládala přítomnost tří klientů v zařízení denně, realistická počítala s osmi klienty a poslední varianta pak předpokládala maximální naplnění kapacity 12 klienty denně, údaje uvádí tabulka (Tab. 15).

Tab. 15 Předpokládané výnosy za 1. rok provozu zařízení (vlastní zpracování)

Období	Výnosy Kč	Fixní náklady Kč	Variabilní náklady Kč	Náklady celkem Kč	Hospodářský výsledek Kč	Varianta
Měsíc	37 200	159 930	8 730	164 480	-127 280	Pesimistická (3 klienti)
Rok	446 400	1 918 760	104 760	2 023 520	-1 526 960	
Měsíc	99 200	159 930	12 080	171 810	-72 810	Realistická (8 klientů)
Rok	1 190 400	1 918 760	144 960	2 061 720	-871 320	
Měsíc	148 800	159 930	18 120	178 550	-29 050	Naplněná kap. (12 klientů)
Rok	1 785 600	1 918 760	217 440	2 134 200	-348 600	

Současná demografická i ekonomická situace diktuje vnášení požadavků tržního fungování i do oblasti sociální práce a zavádí chápání klienta nově jako zákazníka, přičemž klade důraz především na jeho individuální požadavky. Spokojenost zákazníka – klienta je brána jako priorita v poskytování služeb. V sociální práci se pak zcela mění postavení dříve pasivního klienta, který neměl potřebné informace o možnostech pomoci a ať již z důvodů nedostatečné nabídky, nebo jiných neměl možnost ani rozhodovat o výběru a způsobech poskytované služby, které byl pouze pasivním příjemcem, na současného aktivního zákazníka – klienta. Zvýšením příspěvku na péči je umožněno osobám, které potřebují pomoc jiné osoby, aby se samostatně rozhodly o druhu, rozsahu i poskytovateli potřebné služby tak, jako v běžném tržním prostředí. Kvalita poskytované sociální služby denního stacionáře značně závisí na prostředí, které by mělo být pro klienty bezpečné, příjemné a připomínající jejich přirozené sociální prostředí, aby se zde cítili co nejlépe. Zároveň také závisí na vysoké míře přímých interakcí mezi pracovníky a klienty, na odborných znalostech, dovednostech a zkušenostech pracovníků, kteří je poskytují, proto je věnována značná pozornost nejen výběru pracovníků na jednotlivé pozice, vzhledem k tomu, že

kvalifikační předpoklady ukládá zákon, ale také průběžnému dalšímu vzdělávání pracovníků, což se ovšem také promítá do provozních nákladů. Podpora rozvoje ambulantních sociálních služeb pro seniory je jednou z prioritních oblastí rozvoje sociálních služeb pro seniory v rámci Kroměříže i Zlínského kraje, proto bude čerpání dotací jedním ze zdrojů financování provozu zařízení Denní stacionář pro seniory Morava, z. ú.

Financování prostřednictvím dotace od Zlínského kraje – o dotaci ze státního rozpočtu prostřednictvím MPSV, respektive Zlínským krajem, může žádat registrovaná sociální služba, která je vedena v Krajském informačním systému sociálních služeb ve Zlínském kraji (KISSOS). Organizace může podat rozvojový záměr, který musí být v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb 2016–2018 a akčním plánem a současně musí být v souladu s prioritou pro seniory a podporou vzniku ambulantních služeb.

Financování prostřednictvím dotace od města Kroměříž – požádat o neinvestiční dotaci odbor služeb může pouze registrovaná sociální služba, která již vykazuje nějakou činnost, protože se jedná o provozní dotace.

Společensky účelná pracovní místa – při přijímání uchazečů, evidovaných na úřadu práce, je při splnění stanovených kritérií možné čerpat příspěvek z prostředků ESF nebo příspěvek nástroje Aktivní politika zaměstnanosti.

Využití subvencí z Evropského sociálního fondu (ESF) – slouží k vyrovnávání rozdílů mezi jednotlivými státy EU, jejich čerpání je administrativně komplikované a klade vysoké nároky na kvalifikaci a znalosti úředníků

Další možnosti financování - fundraising: finanční podpora dárců a sponzorů (větší firmy nebo i jednotlivci, nadace apod.)

6.2.3 Časový harmonogram realizace projektu

Časový harmonogram projektu zahrnuje soubor plánovaných činností a termínů jejich realizace. Jednotlivé fáze realizace projektu a předpokládaný termín jejich splnění uvádí tabulka (Tab. 16).

Tab. 16 Časový harmonogram realizace projektu (vlastní zpracování)

Činnost	Termín splnění
Vypracování analýzy poptávky po nové sociální službě	Splněno
Vypracování podkladů pro podnikatelský záměr	Splněno
Založení právnické osoby – zapsaný ústav	3. čtvrtletí 2017
Vypracování a odeslání žádosti o registraci sociální služby	3. čtvrtletí 2017 – po zapsání ústavu do veřejného rejstříku
Propagace nového druhu služeb pro seniory	Souběžně s podáním žádosti o registraci sociální služby
Úprava a vybavení objektu pro potřeby fungování Denního stacionáře pro seniory Morava	Červenec, srpen 2017
Vypracování vnitřních směrnic organizace – Standardy kvality, Vnitřní pravidla	Červenec, srpen 2017
Registrace sociální služby Denní stacionář pro seniory Morava, z. ú.	Předpokládaný termín červenec, srpen 2017
Jednání s ÚP, výběr možných vhodných pracovníků pro přímou péči	Červenec, srpen 2017
Jednání se zájemci, příprava otevření Denního stacionáře	Konec srpna, září 2017
Plánované otevření Denního stacionáře	Začátek 4. čtvrtletí 2017

Součástí žádosti o registraci i rozhodnutí o registraci je také údaj o dni započítání poskytování sociálních služeb. V případě, že poskytovatel nezačne poskytovat službu do šesti měsíců od právní moci vydání rozhodnutí, pak rozhodnutí o registraci pozbývá uplynutím této lhůty platnost a je třeba opakovaně žádat o registraci. Z tohoto důvodu je v časovém harmonogramu realizace projektu počítáno s počátkem propagace nové služby, vypracováváním vnitřních směrnic organizace či úpravami objektu ještě v době před vydáním rozhodnutí o registraci a během ní.

6.3 Propagace a informovanost o nové službě

Propagace nových služeb zahrnuje vytvoření webových stránek organizace, vytvoření a distribuci letáků na Městský řad města Kroměříže, do Knihovny Kroměřížska, Klubu seniorů, Sociální odbor Úřadu práce v Kroměříži a inzerci v místním tisku. Propagace bude spuštěna ihned po registraci nových služeb, předpokládaný termín registrace je srpen 2017. Návrh letáku a vytvoření webových stránek (přes webnode.cz) zajistí zakladatelé osobně ihned po registraci. Na **webových stránkách** bude kromě informací o nové službě umístěna rovněž fotogalerie prostor i zahrady, důraz bude kladen na příjemné a „rodinné“ prostředí, ve kterém se budou klienti cítit dobře, na individuální přístup ke každému klientovi a vytvoření optimálního poměru mezi potřebnou mírou podpory a zachováním úrovně schopností každého klienta.

Po vytvoření návrhu **propagačního letáku** provede jeho tisk ofsetem v nákladu 10 000 ks Online-tiskarna.cz se sídlem v Kroměříži. Cena za tisk je 4 600,- Kč. Distribuci na jednotlivá místa a do poštovních schránek obyvatel ve městě zajistí brigádníci (z řad rodinných příslušníků, náklady nulové nebo zanedbatelné, proto se s nimi nepočítá).

Reklama v Týdeníku Kroměřížska

Základní cena plošného inzerátu je 1 400,- Kč, příplatek za 10 opakování činí 15 %, celkové náklady na inzerci v místním tisku tedy činí 1 610,- Kč. Zadání inzerátu bude provedeno po podání žádosti o registraci sociální služby, opakované zveřejnění bude probíhat v deseti po sobě následujících vydáních Týdeníku Kroměřížska vždy v úterý. Podle skutečného zájmu a počtu docházejících klientů po otevření stacionáře bude případně zváženo opakované zveřejnění inzerce již během fungování stacionáře.

Celkové náklady na propagaci tedy činí 6 210,- Kč. Propagace v tisku, distribuce letáků, ale také osobní kontakty a doporučení by měly směřovat k co možná největšímu naplnění kapacity Denního stacionáře, současně informovat veřejnost, podnikatelské a další subjekty o této službě, jejím poslání a fungování za účelem možného získávání dalších prostředků (materiálních nebo finančních), důležitých pro udržování chodu stacionáře.

6.4 Analýza rizik

V rámci plánování projektu tvoří důležitou součást také analýza rizik, jejíž náplní je identifikace, posouzení významu, stanovení velikosti a zhodnocení jednotlivých rizik podle pravděpodobnosti výskytu a závažnosti důsledků na jednotlivé oblasti projektu (Hnilica,

Fotr, 2009, s. 13). Jak uvádí dále Hnilica a Fotr (2006, s. 26), bez znalosti rozdělení pravděpodobnosti kritéria (veličiny), k níž se riziko vyjadřuje, nelze dospět k číselným charakteristikám daného rizika. V tomto případě lze využít kvalitativní analýzu rizik, kde pravděpodobnost výskytu dané hrozby a závažnost jejích důsledků je vyjádřena kvalifikovaným odhadem. Tato analýza je z pozice hodnotitele jednodušší a rychlejší, její nevýhodou však může být nižší spolehlivost, jelikož kvalifikovaný odhad bývá zatížen subjektivitou (Váchal, Vochozka a kol., 2013, s. 533).

K popisu rizika lze použít kvalitativních (verbálních) charakteristik v podobě slovních popisů. Závažnost možných důsledků a tedy významnost dopadu rizika na projekt je vyjádřena stupnicí od 1 do 5, kde znamená:

- 1 - zanedbatelnou závažnost
- 2 - malou závažnost
- 3 - střední závažnost
- 4 - významnou závažnost
- 5 - katastrofální závažnost.

Pravděpodobnost výskytu rizika je vyjádřena hodnotou desetinného čísla v rozmezí 0 až 1,0 (kde o hodnotě nula se neuvažuje, protože by znamenala nulovou závažnost důsledků), interval do 0,2 označíme jako vzácnou pravděpodobnost výskytu, do 0,4 jako nepravděpodobnou, do 0,6 jako možnou, do 0,8 jako pravděpodobnou a nad 0,8 do 1,0 jako jistou pravděpodobnost výskytu daného rizika.

Výslednou hodnotu rizika potom lze matematicky vyjádřit součinem příslušné pravděpodobnosti výskytu události a míry závažnosti důsledků, tzv. rovnicí rizika: (Váchal, Vochozka a kol., 2013, s. 533)

$$\text{Výsledné riziko} = \text{pravděpodobnost výskytu} \times \text{závažnost důsledků}$$

V rámci analýzy rizik projektu byla na základě OT analýzy identifikována následující možná rizika:

- možný vstup konkurence;
- neochota spolupodílet se na financování poskytovaných služeb;
- nedostatek finančních prostředků na provoz Denního stacionáře;
- nezájem seniorů o využívání Denního stacionáře;

- technické a administrativní potíže s registrací a zřízením Denního stacionáře;
- změny financování sociálních služeb a změna dotační politiky.

Vyhodnocení jednotlivých rizik podle výše uvedené rovnice a celkové významnosti možného dopadu na projekt je znázorněno v tabulce (Tab. 18).

Tab. 17 Vyhodnocení rizik (vlastní zpracování)

Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Významnost dopadu	Celková významnost
Možný vstup konkurence	0,05	5	0,25
Nedostatek finančních prostředků na provoz Denního stacionáře	0,6	5	3
Neochota spolupodílet se na financování poskytovaných služeb	0,5	4	2
Nezájem seniorů o využívání Denního stacionáře	0,2	3	0,6
Technické a administrativní potíže s registrací a zřízením DS	0,1	3	0,3
Změny financování sociálních služeb a změna dotační politiky	0,15	4	0,6

Možná opatření proti rizikům

Vstup nové konkurence

Nový konkurent by znamenal značné ohrožení v oblasti možného dopadu na projekt. Vzhledem ke značné finanční nákladnosti na vybudování pobytového nebo i ambulantního zařízení s celoroční péčí o seniory a rovněž s ohledem na zákonem stanovené požadavky na jejich vybavení a personální zajištění provozu je třeba plánovat zřízení takového zařízení a především jeho zahrnutí do komunitního plánu s předstihem, proto je celkové riziko hrozby vstupu nového konkurenčního zařízení tohoto typu na území města Kroměříže vyhodnoceno jako velmi nízké (vzácná pravděpodobnost). Ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji jsou preference zaměřeny především na podporu terénních a ambulantních forem sociálních služeb a odpovídá tomu také trend na území města. V současné etapě plánu rozvoje sociálních služeb je ale jeho zaměření především na podporu zajištění terénních služeb v okrajových obcích ORP Kroměříž.

Neochota spolupodílet se na financování poskytovaných sociálních služeb

Celkový význam tohoto rizika je poměrně vysoký (2,0), protože by znamenal nedostatečné příjmy pro zajištění fungování celého projektu. Naproti tomu od roku 2016 se zvýšila částka příspěvku na péči ve všech čtyřech stupních závislosti, což umožní osobám, které jsou z důvodu svého nepříznivého zdravotního stavu odkázány na pomoc druhé osoby, aby si mohly potřebné služby nakoupit. Protože jsou to klienti samotní, kteří se mohou rozhodovat o tom, kdo a jakým způsobem jim tyto služby poskytne, je třeba kvalitním poskytováním služeb, bezpečným a pro klienty příjemným prostředím a atraktivním programem, které budou přispívat ke kladným referencím, čímž bude snižován možný vliv tohoto rizika.

Nezájem seniorů o využívání Denního stacionáře

Fungování služby je závislé na klientech – zákaznících, proto je třeba od počátku budovat vztah s klienty skutečnými i potenciálními vhodnou propagací a informovaností o službě, snahou o zvýšení kvality a atraktivnosti služby, využíváním výhodné polohy a prostředí stacionáře včetně zahrady s možností zooterapie, kvalifikovaného tréninku paměti a dalších nabízených aktivizačních a sociálně terapeutických činností.

Nedostatek finančních prostředků na provoz zařízení

Toto riziko bylo vyhodnoceno jako nejvýznamnější, vzhledem k závažnosti důsledků i poměrně vysoké možné pravděpodobnosti výskytu. Jeho snižování bude řešeno zajišťováním vícezdrojového financování. Vhodnou formou propagace nové služby směřovat k naplnění kapacity stacionáře a tím zajištění zdrojů z vlastní činnosti, ale také vyhledáváním alternativních forem financování (fundraising, dary, vedlejší činnosti) maximalizovat snahu o zajištění příznivého hospodářského výsledku.

Technické a administrativní potíže s registrací a zřízením DS lze snížit či odstranit dodržáním podmínek registrace a včasným doložením všech potřebných dokladů.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo vytvoření projektu založení neziskové organizace – Denního stacionáře pro seniory ve městě Kroměříži. Posláním sociálních služeb je pomoci lidem udržet si co nejdéle místo ve své původní komunitě a prostřednictvím činnosti nebo souboru činností napomáhat k řešení jejich nepříznivé životní situace, která může být u seniorů způsobena buď jejich věkem, nebo nepříznivým zdravotním stavem, a pečujícím osobám umožnit nadále setrvat v pracovním procesu. Tyto služby jsou především poskytovány neziskovými organizacemi, tedy subjekty, jejichž účelem není vytvářet zisk, ale především realizovat poslání, pro které byly zřízeny.

Z analýzy současného stavu a kapacitních možností služeb pro seniory, plánovaného demografického vývoje obyvatelstva v dané lokalitě bylo zjištěno a současně také vyplynulo z výsledků dotazníkového šetření, že je opodstatněné vytvoření nové ambulantní formy sociálních služeb pro seniory v Kroměříži, protože se předpokládá stoupající tendence poptávky po tomto typu služeb a uplatňování principu subsidiarity doporučuje poskytování služeb co nejbližší uživateli. Hlavní cíl práce byl naplněn vypracováním projektu na založení právnické osoby – zapsaný ústav a jeho registrace jako poskytovatele sociálních služeb pro seniory ambulantního typu – Denního stacionáře pro seniory Morava. Pro upravení a vybavení vhodných prostor pro účely provozování Denního stacionáře pro seniory jsou zapotřebí značné vstupní investice a také provoz samotný vyžaduje značné fixní náklady, které z velké části tvoří mzdové náklady. Ty ovšem souvisejí s kvalifikačními předpoklady pracovníků, kteří budou služby poskytovat a vzhledem k tomu, že poskytování všech sociálních služeb, tedy i sociálních služeb pro seniory, je tvořeno především vzájemnými interakcemi, tedy přímou spoluprací mezi pracovníky a klienty, jsou mimo kvalifikačních předpokladů zapotřebí také osobnostní vlastnosti pracovníků. To vše pomůže vytvořit příjemné a bezpečné prostředí pro klienty, které by jim mělo připomínat jejich přirozené prostředí, tak se zde budou cítit dobře, budou se rádi vracet a zajišťovat tak základní předpoklad pro zdárné fungování služby – naplnění kapacity klientů pro zajištění příjmů organizace. Pro budoucí udržitelnost provozu zařízení však bude třeba využívat vícezdrojové financování, s ohledem na to, že nejde o subjekt zaměřený na tvorbu zisku, ale na poskytování společensky žádoucích služeb. Také se pro větší finanční stabilitu plánuje do budoucna pořádání kurzů tréninku paměti i pro širokou veřejnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ADAMS, Adrian, ed., ERATH, Peter, ed. a SHARDLOW, Steven M., ed., 2000.xii. *Fundamentals of Social Work in Selected European Countries: Historical a Political Context, Present Theory, Practice, Perspectives*. 1st pub. Dorset: Russell House Publishing. 155 s. ISBN 1-898924-68-6.
- [2] BALDWIN, Mark, 2000.ix. *Care Management and Community Care: Social Work Discretion and the Construction of Policy*. Aldershot: Ashgate. 196 s. Studies in cash and care. ISBN 0-7546-1283-X.
- [3] BLECHARZ, Pavel, 2011. *Základy moderního řízení kvality*. Praha: Ekopress, 122 s. ISBN 978-80-86929-75-0.
- [4] BOROVSÝ, Juraj a Eva SMOLKOVÁ, 2013. *Marketing ve zdravotnictví*. 2. přeprac. vyd. Praha: České vysoké učení technické, 112 s. ISBN 978-80-01-05413-0.
- [5] BOUKAL, Petr, Hana VÁVROVÁ a kol., 2007. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 89 s. ISBN 978-80-245-1293-8.
- [6] CETLOVÁ, Helena, 2007. *Marketing služeb*. Bankovní institut vysoká škola, 212 s. ISBN 978-80-7265-127-6.
- [7] CLEVERLEY, William O., SONG, Paula H. a James O. CLEVERLEY, 2011. *Essentials of Health Care Finance*. 7th ed. Sudbury, Mass.: Jones and Bartlett Learning, 575 s. ISBN 978-0-7637-8929-9.
- [8] ČÁMSKÝ, Pavel, Jan SEMBDNER a Dagmar KRUTILOVÁ, 2011. *Sociální služby v ČR v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Portál, 263 s. ISBN 978-80-262-0027-7.
- [9] ČESKÁ REPUBLIKA. *Neziskový sektor*. [online] 30. 12. 2009 [cit. 2016-12-11]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/66483-neziskovy-sektor>
- [10] ČESKO. Zákon č. 563 ze dne 31. prosince 1991 o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 107, s. 563-567. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok>
- [11] ČESKO. Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 117, s. 586–588. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=586/1992&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- [12] ČESKO. Zákon č. 235/2004 ze dne 1. dubna 2004 o dani z přidané hodnoty. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. 2004, částka 78, s. 4946–5010 [cit. 2013-09-12].

Dostupné z: [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=235/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=235/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=235/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[13] ČESKO. Zákon č. 108/2006 ze dne 14. března 2006 o sociálních službách. In: *Sbirka zákonů České republiky*. [online] 2006, a. Částka 61, s. 2902–2913

[cit. 2016-12-14.] Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=108~2F2006&rpp=15#seznam>

[14] ČESKO. Vyhláška č. 505/2006 ze dne 15. listopadu 2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. In: *Sbirka zákonů České republiky*.

[online]. 2006 b. Částka 152, s. 6769–6770 [cit. 2016-12-14]. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=505~2F2006&rpp=15#seznam>

[15] ČESKO, 2012 a. Zákon 89/2012 Sb. ze dne 3. února 2012, Občanský zákoník. [online][cit. 2016-09-12]. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=74907&nr=89~2F2012&rpp=15#local-content>

[16] ČESKO, 2012 b. Zákon 90/2012 Sb. ze dne 25. ledna 2012 o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). [online] [cit. 2016-09-12].

Dostupné z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=74908&nr=90~2F2012&rpp=15#local-content>

[17] ČESKO, 2014. Zákon číslo 254/2014 Sb., ze dne 22. října 2014, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů. [online] 2016 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=82907&nr=254~2F2014&rpp=15#local-content>

[18] CZSO.cz: *Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050* [online]. Český statistický úřad, aktualizováno dne 22. 1. 2014b [cit. 2016-2-08]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-v-krajich-cr-do-roku-2050-ua08v25hx9>

[19] CZSO.cz: *Vývoj obyvatelstva České republiky - 2014* [online]. Český statistický úřad, aktualizováno dne 2. 10. 2015a [cit. 2016-2-08]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/20554227/1300691501.pdf/5713f724-caf9-413d-8747-59b0d72d6c0b?version=1.0>

[20] DOLANSKÝ, Hynek, 2008. *Ekonomika zdravotnických a sociálních zařízení*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav ošetrovatelství, 133 s. ISBN 978-80-7248-482-9.

[21] DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Branislav LACKO, 2012. *Projektový management podle IPMA*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, 526 s. ISBN 978-80-247-4275-5.

[22] DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK, 2012. *Podnik a jeho okolí: jak přežít v konkurenčním prostředí*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 173 s. ISBN 978-80-7400-224-3.

[23] EVERESTA, s.r.o., © 2016. *SWOT analýza*. [schéma]. In: E-learning. [online]. © 2016 [cit. 2016-23-12]. Dostupné z:

<http://elearning.everesta.cz/mod/book/view.php?id=161&chapterid=145>

[24] FORTENBERRY, John L., 2010, xxiii. *Health Care Marketing: Tools and Techniques*. 3rd ed. Sudbury, Mass.: Jones and Bartlett Publishers, 311 s. ISBN 978-0-7637-6327-5.

[25] GLADKIJ, Ivan, 2003. *Management ve zdravotnictví*. 2., přeprac. vyd. Brno: Computer Press, 380 s. ISBN 80-7226-996-9.

[26] GLOGAR, Martin. *Novela zákona o sociálních službách*. In: Právní prostor [online]. 2014 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-zakona-o-socialnich-sluzbach>

[27] GLOGAR, Martin. *Novela vyhlášky provádějící některá ustanovení zákona o sociálních službách*. In: Právní prostor [online]. 2016 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-vyhlasiky-provadejici-nektera-ustanoveni-zakona-o-socialnich-sluzbach>

[28] HNILICA Jiří a Jiří FOTR, 2009. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 264 s. ISBN 978-80-247-2560-4.

[29] JANEČKOVÁ, Lidmila a Miroslava VAŠTÍKOVÁ, 2001. *Marketing služeb*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 179 s. ISBN 80-7169-995-0.

[30] KORÁB, Vojtěch, 2005. *Založení a řízení společnosti: Společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 252 s. ISBN 80-251-0592-X.

- [31] KORÁB, Vojtěch, Jiří PETERKA a Mária REŽŇÁKOVÁ, 2007. *Podnikatelský plán*. 1. vyd. Brno: ComputerPress, 216 s. ISBN 978-80-251-1605-0.
- [32] KOŠŤAN, Pavol a Oldřich ŠULER, 2002. *Firemní strategie: plánování a realizace*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 124 s. ISBN 80-7226-657-8.
- [33] KOTLER, Philip, 2007. *Moderní marketing: 4. evropské vydání*. 1. vyd. Praha: Grada, 1041 s. ISBN 978-80-247-1545-2.
- [34] KOTLER, Philip a Kevin Lane KELLER, 2007. *Marketing Management*. 12. vyd. Praha: Grada Publishing, 792 s. ISBN 978-80-247-1359-5.
- [35] KR-ZLINSKY.CZ: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016–2018 [online]. Kr-zlinsky ©2016 [cit. 2016-2-18]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-vezlinskem-kraji-pro-obdobi-2016-2018-cl-3216.html>
- [36] MATOUŠEK, Oldřich a kol., 2011. *Sociální služby. Legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. 2. vyd. aktualiz., Praha: Portál, 194 s. ISBN 978-80-262-0041-3.
- [37] MOLEK, Jan, 2009. *Marketing sociálních služeb*. Praha: VÚPSV, ISBN 978-80-7416-026-4. digitální kopie ve formátu PDF dostupná také z (URN): http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_290.pdf
- [38] MOLEK, Jan, 2011. *Řízení organizací sociálních služeb: vybrané problémy*. 1. vyd. Praha: VÚPSV, 254 s. ISBN 978-807-4160-837-4.
- [39] MPSV.cz: *Sociální služby* [online]. MPSV©2015 [cit. 2016-12-17]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/18661>
- [40] MPSV.cz: *Sociální služby a příspěvek na péči v České republice - informativní podklad* [online]. MPSV©2009 [cit. 2016-12-17]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/7018/letak_socialni_sluzby.pdf
- [41] MPSV.cz: *Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2014* [online]. MPSV ©2015d [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/22668/ročenka_prace_2014.pdf
- [42] MPSV.cz: *Tisková zpráva ze dne 3. února 2017: Ministryně Marksová: Většinu úkolů z programového prohlášení vlády se nám podařilo splnit*. [online]. MPSV© 2017 [cit. 2017-02-04]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/29367/Ministryne_Marksova_Vetsinu_ukolu_z_programoveho_prohlaseni_vlady_se_nam_podarilo_splnit.pdf

[43] *O neziskových organizacích*. [online] [cit. 2016-12-11]. Dostupné z: <http://neziskovky.cz/cz/fakta/neziskovy-sektor-v-cr/co-to-jeneziskovy-sektor/>

[44] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

[45] PELIKÁNOVÁ, Anna, 2016. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. Vznik a registrace neziskových organizací: financování činnosti neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 319 s. ISBN 978-80-247-5699-8.

[46] PRUDKÁ, Šárka, 2015. *Sociální služby v kontextu sociální politiky*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 236 s. ISBN 978-80-7478-839-0.

[47] PRŮŠA, Ladislav, 2007. *Ekonomie sociálních služeb*. 2. vyd., aktualizované a rozšířené, Praha: ASPI, 179 s. ISBN 978-80-7357-255-6.

[48] PRŮŠA, Ladislav, Petr VÍŠEK a Robert JAHODA, 2014. *Alchymie nepojistných sociálních dávek*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 276 s. ISBN 978-80-7478-528-3.

Přehled základních typů nestátních neziskových organizací v ČR. [online] [cit. 2016-12-12]. Dostupné také z: <http://www.neziskovky.cz/clanky/511/fakta/>

[49] REKTOŘÍK, Jaroslav, 1998. *Ekonomika a řízení neziskových organizací*. Brno: Masarykova univerzita, 118 s. ISBN 80-210-1810-0.

[50] REKTOŘÍK, Jaroslav a kol., 2007. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 187 s. ISBN 978-80-86929-25-5.

[51] REŽŇÁKOVÁ, Mária, 2012. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 142 s. ISBN 978-80-247-1835-4.

[52] SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA, 2006. *Strategická analýza*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: C. H. Beck, 121 s. ISBN 80-717-9367-1.

[53] SRPOVÁ, Jitka a kol., 2011. *Podnikatelský plán a strategie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 200 s. ISBN 978-80-247-4103-1.

[54] SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ, 2010. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.

[55] STAŇKOVÁ, Pavla, 2013. *Marketingové řízení nemocnic*. 1. vyd. Žilina: Georg, 208 s. ISBN 978-80-89401-64-2.

[56] STAŇKOVÁ, Pavla, Růžena VORLOVÁ a Ilona VLČKOVÁ, 2007. *Marketing obchodu a služeb: studijní pomůcka pro distanční studium*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 153 s. ISBN 978-80-7318-532-9.

- [57] SYNEK, Miloslav, 2007. *Manažerská ekonomika*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 464 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
- [58] SYNEK, Miloslav, a kol., 2006. xxv. *Podniková ekonomika*. 4. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 475 s. ISBN 80-7179-892-4.
- [59] TUČKOVÁ, Zuzana, 2013. *Ekonomika služeb*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 175 s. ISBN 978-80-7478-006-6.
- [60] VÁCHAL, Jan a Marek VOCHOZKA, 2013. *Podnikové řízení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 685 s. ISBN 978-80-247-5037-8.
- [61] VAŠTÍKOVÁ, Miroslava, 2014. *Marketing služeb: efektivně a moderně*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 268 s. ISBN 978-80-247-5037-8.
- [62] VEBER, Jaromír a kol., 2007. *Řízení jakosti a ochrana spotřebitele*. Praha: Grada Publishing, 201 s. ISBN 978-80-247-1782-1.
- [63] WUPPERFWLD, Udo, 2003. *Podnikatelský plán pro úspěšný start*. 1. vyd. Praha: Management Press, 159 s. ISBN 80-726-1075-9.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Atd.	A tak dále
ČSÚ	Český statistický úřad
DOZP	Domov pro osoby s tělesným postižením
DPP	Dohoda o provedení práce
DPČ	Dohoda o pracovní činnosti
ESF	Evropské sociální fondy
IČO	Identifikační číslo organizace
MHD	Městská hromadná doprava
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	Nevládní nezisková organizace
NP	Nadzemní podlaží
ORP	Obec s rozšířenou působností
PC	Osobní počítač
p. o.	Příspěvková organizace
SO ORP	Sociální odbor obce s rozšířenou působností
SPCCH	Svaz tělesně postižených civilizačními chorobami
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
STP	Svaz tělesně postižených
TV	Televizor
ZTP	Zvlášť těžké postižení (držitel průkazu Mimořádné výhody II. stupně)
ZTP/P	Zvlášť těžké postižení/průvodce (držitel průkazu Mimořádné výhody III. stupně)
z. ú.	Zapsaný ústav

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Komplexní pohled na podnikové okolí)</i>	20
<i>Obr. 2 PEST analýza vlivu prostředí</i>	21
<i>Obr. 3 Schéma SWOT analýzy</i>	22
<i>Obr. 4 Vývoj počtu obyvatel ve věku 0–14 let a 65 a více let ve Zlínském kraji</i>	47
<i>Obr. 5 Město Kroměříž a jeho předměstské části</i>	48
<i>Obr. 6 Věková struktura respondentů</i>	59
<i>Obr. 7 Využití jednotlivých forem sociálních služeb</i>	60
<i>Obr. 8 Zájem o využívání Denního stacionáře pro seniory</i>	61
<i>Obr. 9 Zájem o využívání DS pro seniory dle věkových kategorií respondentů</i>	63
<i>Obr. 10 Názor veřejnosti: Zájem o jednotlivé činnosti a aktivity</i>	64
<i>Obr. 11 Výše platby za hodinu pobytu v Denním stacionáři pro seniory</i>	65
<i>Obr. 12 OT analýza sociálních služeb pro seniory)</i>	67
<i>Obr. 13 Elektrické polohovací křeslo pro seniory</i>	77

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Typologie neziskových organizací podle funkcí</i>	<i>29</i>
<i>Tab. 2 Výše příspěvků na péči za kalendářní měsíc od 1. srpna 2016</i>	<i>37</i>
<i>Tab. 3 Údaje o obyvatelstvu podle stavu k 31. 12.</i>	<i>46</i>
<i>Tab. 4 Projekce obyvatelstva Zlínského kraje</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 5 Počet obyvatel města Kroměříže – údaje k 31. 12. v jednotlivých letech</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 6 Počet míst v zařízeních sociální péče Zlínského kraje k 31. 12. v jednotlivých letech</i>	<i>52</i>
<i>Tab. 7 Zájem o využívání Denního stacionáře pro seniory</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 8 Četnost zájmu o pobyt v DS podle věkových kategorií</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 9 Personální zajištění a požadavky na jednotlivé pozice</i>	<i>78</i>
<i>Tab. 10 Ceník poskytovaných služeb DS Morava</i>	<i>80</i>
<i>Tab. 11 Investiční náklady pro DS pro seniory Morava</i>	<i>81</i>
<i>Tab. 12 Předpokládané fixní náklady na mzdy</i>	<i>83</i>
<i>Tab. 13 Přehled fixních nákladů za měsíc a za rok</i>	<i>83</i>
<i>Tab. 14 Předpokládané náklady na provoz zařízení v 1. roce</i>	<i>84</i>
<i>Tab. 15 Předpokládané výnosy za 1. rok provozu zařízení</i>	<i>85</i>
<i>Tab. 16 Časový harmonogram realizace projektu.....</i>	<i>87</i>
<i>Tab. 17 Vyhodnocení rizik</i>	<i>90</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I – Vzor Dotazníku

PŘÍLOHA P II – Dlouhodobý vývoj Zlínského kraje – sociální péče a zdravotnictví

PŘÍLOHA P III – Žádost o registraci sociální služby

PŘÍLOHA P IV – Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2016 – sociální služby pro seniory (část)

PŘÍLOHA P I: VZOR DOTAZNÍKU

Dotazník

Denní stacionář pro seniory

Vážená paní, vážený pane,

jmenuji se Pavlína Hladíková a studuji 5. ročník Fakulty managementu a ekonomiky na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Prosím Vás o vyplnění krátkého dotazníku, který bude součástí mé diplomové práce. Měl by odhalit povědomí občanů o nabídce sociálních služeb pro seniory a zjistit případný zájem (nebo nezájem) o zřízení Denního stacionáře pro seniory v Kroměříži. Denní stacionář je služba poskytovaná seniorům, kteří z důvodu svého věku nebo zdravotního stavu mají sníženou soběstačnost při základních denních aktivitách a potřebují dopomoc druhé osoby, o které běžně pečují rodinní příslušníci, kteří však potřebují zajistit krátkodobou pomoc s péčí nebo jen společnost pro tyto seniory například po dobu svého pracovního zaneprázdnění. Veškeré získané údaje jsou anonymní a budou sloužit pouze pro účely této diplomové práce.

1. Využíváte vy nebo někdo z vašich blízkých některý typ sociálních služeb?

- a) Ano
- b) Ne

Pokud jste na předcházející otázku odpověděli ANO, uveďte, prosím, kterou formu (lze označit i více možností)

2. Jakou formu sociálních služeb využíváte vy nebo někdo z vašich blízkých?

- a) **Pobytové služby** = jsou spojeny s ubytováním v určitém zařízení
- b) **Ambulantní služby** = dochází (dojíždí) se za nimi do určitého zařízení
- c) **Terénní služby** = jsou poskytovány v přirozeném prostředí (doma, kam dochází nebo dojíždí pracovník)

3. Pokud byste měli možnost využívat denní stacionář v blízkosti vašeho bydliště (pro sebe nebo někoho z vašich blízkých), využívali byste jej:

- a) Denně
- b) 2–3x za týden
- c) 1x za týden
- d) nepravidelně, nejméně však 2x za měsíc
- e) Nevím

4. Po jakou dobu byste vy (nebo vaši blízcí) denní stacionář využívali?

- a) Méně než 3 hodiny
- b) 3 – 4 hodiny
- c) 5 – 6 hodin
- d) 7 – 8 hodin

5. O jaké činnosti byste v denním stacionáři měli největší zájem? (můžete zvolit i více možností):

- a) Poskytnutí stravy (snídaně, svačina, oběd), příp. dopomoc při jejím podávání
- b) Poskytnutí vhodných podmínek, příp. dopomoc při zvládnání sebeobsluhy (hygiena, změny polohy, oblékání)
- c) Doprovod k lékaři nebo na vycházku
- d) Setkávání s přáteli, rozhovory
- e) Relaxace
- f) Četba nebo poslech četby
- g) Poslech hudby, zpěv nebo pohybové aktivity při hudbě
- h) Ruční práce
- i) Trénování paměti
- j) Udržování kondice, dechová a jiná jednoduchá cvičení
- k) Jiné činnosti (uveďte).....

6. Jaká částka je podle vás adekvátní za jednu hodinu pobytu v takovémto zařízení?

- a) 50,- až 75,- Kč
- b) 76,- až 100,- Kč
- c) 101,- až 120,- Kč
- d) Více než 120,- Kč

Jste a) muž

b) žena

7. Je Vám

a) Méně než 50 let

b) 50 – 59 let

c) 60 – 65 let

d) Více jak 65 let

Děkuji Vám za čas, který jste věnovali vyplnění dotazníku.

PŘÍLOHA P II: DLOUHODOBÝ VÝVOJ ZLÍNSKÉHO KRAJE – SOCIÁLNÍ PÉČE A ZDRAVOTNICTVÍ

Dlouhodobý vývoj Zlínského kraje - sociální péče a zdravotnictví

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SOCIÁLNÍ PÉČE										
Starobní důchody (prosinec)¹⁾										
Příjemci starobního důchodu bez souběhu s vdovským / vdoveckým důchodem	80 408	81 642	83 331	85 019	87 384	93 654	98 052	98 002	97 786	98 429
z toho předčasný důchod (%)	19,5	20,5	21,5	22,3	23,9	24,3	27,6	28,7	29,7	30,6
Příjemci starobního důchodu v souběhu s vdovským / vdoveckým důchodem	33 965	34 262	34 483	34 800	34 893	37 083	37 341	37 401	37 345	37 351
z toho předčasný důchod (%)	4,6	5,2	5,8	6,4	7,2	7,6	8,8	9,7	10,6	11,6
Průměrná měsíční výše starobního důchodu bez souběhu s vdovským / vdoveckým důchodem (Kč)										
muži	8 407	8 891	9 502	10 438	10 902	10 961	11 427	11 671	11 878	11 990
ženy	6 891	7 286	7 787	8 629	8 969	9 016	9 402	9 599	9 771	9 863
Průměrná měsíční výše starobního důchodu v souběhu s vdovským / vdoveckým důchodem (Kč)										
muži	9 364	9 929	10 637	11 607	12 095	12 135	12 646	12 924	13 151	13 287
ženy	8 396	8 909	9 535	10 404	10 799	10 813	11 244	11 461	11 640	11 721
Domovy pro seniory²⁾										
počet zařízení	.	.	37	37	37	37	36	36	37	38
počet lůžek	.	.	3 018	2 972	2 861	2 892	2 768	2 769	2 800	2 681
lůžka na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let	x	x	33,8	32,5	30,6	30,2	28,0	27,2	26,8	25,0
Domovy se zvláštním režimem²⁾										
počet zařízení	.	.	.	7	11	13	14	16	17	19
počet lůžek	.	.	.	327	485	517	585	656	718	854
lůžka na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let	x	x	x	3,6	5,2	5,4	5,9	6,4	6,9	8,0
Pečovatelská služba										
uživatelé pečovatelské služby	5 809	7 348	6 403	5 676	6 481	5 967	5 784	5 450	5 316	5 177
výdaje na pečovatelskou službu (tis. Kč)	34 167	49 039	71 118	97 743	113 941	104 490	105 359	106 254	106 258	111 600
ZDRAVOTNICTVÍ										
Léčebny dlouhodobě nemocných										
počet zařízení	4	4	4	4	4	4	4	4	4	.
počet lůžek	452	419	419	419	362	378	414	414	414	.
počet hospitalizovaných	2 956	3 514	3 248	3 192	3 572	3 613	3 944	4 429	4 818	.
hospitalizovaní na 10 000 obyvatel	58,8	69,7	64,2	62,8	70,2	71,1	78,0	87,8	95,9	.
Hospice										
počet zařízení	2	2	2	2	2	2	2	2	2	.
počet lůžek	42	42	42	42	42	42	42	50	50	.
počet hospitalizovaných	137	258	245	182	207	232	287	278	274	.
hospitalizovaní na 10 000 obyvatel	2,3	4,4	4,2	3,1	3,5	3,9	4,9	4,7	4,7	.

¹⁾ Od roku 2010 převedeni invalidní důchodci ve věku 65 a více let mezi starobní důchodce.

²⁾ Od roku 2008 jsou zařízení i místa v nich členěna podle druhu poskytované sociální služby; v jednom zařízení může být poskytováno více druhů sociálních služeb.

Zdroj dat:

Důchody - Česká správa sociálního zabezpečení

Zařízení sociální péče - Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zdravotnictví - Ústav zdravotnických informací a statistiky

PŘÍLOHA P III: ŽÁDOST O REGISTRACI SOCIÁLNÍ SLUŽBY

SocS

Tiskopis prosím vyplňte čitelně

podací razítko

Žádost o registraci sociálních služeb

A. Žadatelem o registraci je:

Zaškrtněte jednu z následujících tří variant a do příslušné tabulky uveďte doplňující informace.

fyzická osoba:

Název:	IČ ¹⁾ :	DIČ:
Příjmení:	Jméno ²⁾ :	Titul před: za:
Datum narození:	Místo narození:	Státní příslušnost:
Trvalý pobyt: Obec:	Část obce:	Ulice:
	Č. p. ³⁾ :	Č. orient.: PSČ:
Fax:	Web:	
Telefon:	E-mail:	Id datové schránky:

právnická osoba:

Název organizace:	IČ:	DIČ:
Forma právní subjektivity:	Stát:	
Sídlo: Obec:	Část obce:	Ulice:
	Č. p. ³⁾ :	Č. orient.: PSČ:
Fax:	Web:	
Telefon:	E-mail:	Id datové schránky:

Oprávněná osoba⁴⁾:

Příjmení:	Jméno ²⁾ :	Titul před: za:
Funkce:		

Statutární orgán:

č.	Funkce	Příjmení	Jméno ²⁾	Titul
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				

1) Pokud doposud nemáte IČ přiděleno, údaj nevyplňujte a na formuláři Údaje o registrované sociální službě v odstavci A vyplňte příjmení, jméno a datum narození.

2) Uveďte všechna jména osoby.

3) Pokud je místo čísla popisného přiděleno číslo evidenční, uveďte před číslem písmeno E.

4) Uveďte příjmení, jméno a titul oprávněné osoby v řízení před soudem dle §30 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řádu.

PROSÍM OBRAŤTE

Číslo listu: 14 01 01 702

- organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat služby organizační složka územního samosprávného celku:

Název organizace:	IC ⁵⁾ :	
Forma právní subjektivity:		
Sídlo:	Obec: Část obce:	
	Ulice: Č. p. ³⁾ : Č. orient.: PSČ:	
Fax:	Web:	
Telefon:	E-mail:	Id datové schránky:

Oprávněná osoba⁴⁾:

Příjmení:	Jméno ²⁾ :	Titul před:	za:
Funkce:			

Organizační složka⁶⁾:

Název:			
Adresa:	Obec: Část obce:		
	Ulice: Č. p. ³⁾ : Č. orient.: PSČ:		
Telefon:	E-mail:	Id datové schránky:	
Fax:	Web:		
Odpovědný vedoucí:			
Příjmení:	Jméno ²⁾ :	Titul před:	za:

B. Žádám o registraci sociálních služeb v počtu:

C. Uvedte počet samostatných příloh, které jsou součástí tohoto tiskopisu:

D. Uvedte celkový počet listů⁷⁾ (včetně příloh a tiskopisů), které jsou součástí tohoto tiskopisu:

5) Uvedte IC zřizovatele.

6) Pokud je potřeba uvést více organizačních složek, uveďte tyto v příloze na předepsaném tiskopise.

7) Každý list, který je součástí této žádosti, musí být očíslován. Součástí žádosti jsou všechny tiskopisy a přílohy.

DALŠÍ LIST PROŠÍM

Číslo listu (vyplňte pouze v případě, že je strana vytištěna na samostatném listu): 14 01 01 702

Veškeré údaje v této žádosti jsou pravdivé a jsem si vědom(a) případných následků, které by pro mne z nepravdivých údajů vyplývaly.

Formulář jsem převzal(a) z oficiálních webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, nezměnil(a) jsem na něm žádné pevné texty, pouze jsem pravdivě vyplnil(a) kolonky určené k vyplňování.

V _____ dne _____ . 20____

podpis a razítko oznamovatele

K žádosti prosím doložte:

- rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb vydané orgánem ochrany veřejného zdraví, pokud se jedná o sociální služby poskytované dle § 47 Týdenní stacionáře, § 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením, § 49 Domovy pro seniory nebo § 50 Domovy se zvláštním režimem zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- doklad o vlastnickém nebo jiném právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat
- doklad, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- čestné prohlášení, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která je žadatelem o registraci, nebyl prohlášen konkurz nebo proti ní nebylo zahájeno konkurzní nebo vyrovnací řízení anebo nebyl návrh na prohlášení konkurzu zamítnut pro nedostatek majetku
- doklad o bezúhonnosti všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby
- doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby

Je-li žadatelem právnická osoba, doložte také:

- úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů

Pro každou registrovanou službu dále doložte:

- vyplněný formulář **Údaje o registrované sociální službě**
- popis realizace poskytování sociálních služeb v písemné podobě a v elektronické podobě ve formátu PDF
- finanční rozvahu k zajištění provozu sociálních služeb v písemné podobě a v elektronické podobě ve formátu PDF
- popis personálního zajištění poskytovaných sociálních služeb v písemné podobě a v elektronické podobě ve formátu PDF

Formuláře žádostí a ostatních dokladů naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti příslušného krajského úřadu. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

Číslo listu (vyplňte pouze v případě, že je strana vytištěna na samostatném listu):

14 01 01 702

